

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

**ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ»**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΚΑΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ:
ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΧΡΗΣΤΩΝ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟΥ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΧΑΤΖΗΛΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ : ΣΤΕΛΛΑ ΣΥΛΛΑΙΟΥ

**ΠΑΤΡΑ
ΜΑΡΤΙΟΣ 2013**

ΣΥΝΟΨΗ

Σκοπός - Παρόλο που διεθνείς οργανισμοί έχουν αναπτύξει και πιστοποιήσει κατευθυντήριες οδηγίες για τον Πληροφοριακό Γραμματισμό στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, δεν υπάρχει καταγραφή του επιπέδου των δεξιοτήτων ΠΓ των φοιτητών του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης σε σχέση με τις συγκεκριμένες οδηγίες. Η παρούσα έρευνα έχει σκοπό να διερευνήσει το επίπεδο δεξιοτήτων Πληροφοριακού Γραμματισμού στην κοινότητα των πρωτοετών φοιτητών του Αλεξάνδρειου ΤΕΙ Θεσσαλονίκης ώστε α) να εξεταστεί εάν υπάρχει ανάγκη για ενσωμάτωση των προγραμμάτων ΠΓ που παρέχει η βιβλιοθήκη στα προγράμματα σπουδών των τμημάτων, και β) να διαμορφωθούν προτάσεις βελτίωσης στα σεμινάρια ΠΓ που παρέχει η Βιβλιοθήκη, σύμφωνα με τις αδυναμίες των φοιτητών όπως έχουν αποτυπωθεί από την έρευνα.

Σχεδιασμός /Ερευνητική μέθοδος / Προσέγγιση - Για τη συλλογή ποσοτικών πρωτογενών στοιχείων, σχεδιάστηκε ερωτηματολόγιο σύμφωνα με τα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν. Το ερωτηματολόγιο μοιράστηκε σε 147 πρωτοετείς φοιτητές πέντε Τμημάτων από τις πέντε Σχολές του ΑΤΕΙΘ.

Για τη συλλογή πρωτογενών ποιοτικών στοιχείων ολοκληρώθηκε έρευνα με τη μορφή συνέντευξης από: α) Πέντε μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού του ΑΤΕΙΘ και β) Πέντε πρωτοετείς φοιτητές.

Παράλληλα, διαμορφώθηκε ερωτηματολόγιο σε online μορφή και απαντήθηκε από 67 φοιτητές που ήδη είχαν παρακολουθήσει σεμινάριο ΠΓ από τη Βιβλιοθήκη, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν το σεμινάριο που παρακολούθησαν τους βοήθησε να εξοικειωθούν με τις τεχνικές αναζήτησης/ανάκτησης και αξιολόγησης πληροφοριών από ιστοσελίδες άλλων πολιτιστικών οργανισμών, όπως πχ μουσείων.

Αποτελέσματα - Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι ένα συντριπτικά μεγάλο ποσοστό φοιτητών έχουν περιορισμένη, ή καθόλου γνώση των βασικών χαρακτηριστικών σε μια διαδικασία έρευνας και συγγραφής επιστημονικής εργασίας. Χαρακτηριστικά είναι τα χαμηλά ποσοστά σωστών απαντήσεων (9,52%, 10,20%, 11,56%) στους τομείς αναζήτησης / ανάκτησης πληροφοριών και ηθικής χρήσης της πληροφορίας. Αξίζει ακόμη να σημειωθεί, όπως προέκυψε από την έρευνα, ότι οι ίδιοι οι φοιτητές θεωρούν ότι κατέχουν περισσότερες δεξιότητες από αυτές που στην πραγματικότητα κατέδειξε η παρούσα έρευνα ότι κατέχουν σχετικά με την έρευνα και τη συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας.

Συμβολή - Η συμβολή της παρούσας έρευνας έγκειται στο γεγονός ότι αποτυπώνει τις αδυναμίες ΠΓ των πρωτοετών φοιτητών του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης με βάση συγκεκριμένους άξονες και μπορεί να αποτελέσει οδηγό για τη στοχευμένη βελτίωση των προγραμμάτων ΠΓ που έχει αναπτύξει η Βιβλιοθήκη. Προτείνεται επίσης συγκεκριμένη μεθοδολογία για τη αξιολόγηση δεξιοτήτων ΠΓ σε φοιτητές – σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ACRL και συγκεκριμένους άξονες διερεύνησης- που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο από άλλες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες ώστε να προσδιορίσουν τις δεξιότητες ΠΓ των χρηστών τους και να δημιουργήσουν χρηστοκεντρικά προγράμματα ΠΓ που θα ανταποκρίνονται πληρέστερα στις πληροφοριακές τους ανάγκες.

Λέξεις – Κλειδιά - Πληροφοριακός Γραμματισμός – ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες, Βιβλιοθήκη ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Δεξιότητες ΠΓ, Εκπαίδευση χρηστών, Πληροφοριακή Παιδεία, έρευνα ΠΓ- μουσεία.

ABSTRACT

Purpose – Although international organizations and institutes have developed standards for Information Literacy (IL) in Higher Education, little is known about the extent to which undergraduate incoming students of ATEI of Thessaloniki meet these standards. The aim of this study is to assess IL skills among undergraduate incoming students at the Alexander TEI of Thessaloniki, in order to: a) demonstrate the need for the integration of IL programs provided by the Library into the academic departments' curriculum, and b) provide proposals for improving IL programs offered by the ATEI Library, according to the students' IL skills as those were determined by the survey.

Design / Methodology / Approach – A questionnaire- for collecting quantitative data- was designed according to the research questions of the study. Responses were gathered from 147 undergraduates out of five Academic Departments of the five Schools of ATEI of Thessaloniki.

Qualitative data were gathered out of ten interviews provided by a) members of Faculty and b) students, coming from the same Academic Departments.

A third online questionnaire was designed and answered by 67 students who had attended an IL program provided by the Library, aiming to gather data on whether the IL program they attended helped them in demonstrating IL skills in navigating museum Webpages through the Internet.

Findings – Results indicate that there are a significant number of students that have limited knowledge, or no knowledge, of the basic elements in a research process and in delivering a research paper. Very low percentage in correct answers (9.52%, 10,20%, 11,56%) is indicated in the fields of “developing a search strategy / executing a search” and “legal / ethical use of information”. It is worth noticing that students think they are more Information Literate than they are in reality, according to the results drawn from this survey.

Value – The results indicate the assessment of IL Skills among incoming undergraduate students at ATEI of Thessaloniki and therefore can propose user- centered improvements on existing IL programs provided by the Library. A specific methodological approach is also suggested for assessing IL skills among students according ACRL IL standards and performance indicators.

Keywords - Information Literacy – academic libraries, ATEI of Thessaloniki Library – Greece, IL Skills, Survey, Library Instruction, User Education, IL - museums.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ / ΑΚΡΩΝΥΜΩΝ

ΑΤΕΙΘ	Αλεξάνδρειο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης
ΙΚ	Ιδρυματικό Καταθετήριο
ό.π.	όπως παραπάνω
ΠΓ	Πληροφοριακός Γραμματισμός
ΤΠΕ	Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών
ACRL	Association of College and Research Libraries
ALA	American Library Association
ANZIIL	Australian and New Zealand Institute for Information Literacy
IFLA	International Federation of Library Associations and Institutions
CILIP	Chartered Institute of Library and Information Professionals
SCONUL	Society of College, National and University Libraries
TRAILS	Tool for Real Time Assessment of Information Literacy Skills
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
URL	Uniform Recourse Locator

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
1.1	Αιτιολογία για τη διεξαγωγή της έρευνας	9
1.2	Σκοπός - Στόχοι της έρευνας – Προσδοκώμενα αποτελέσματα	10
1.3	Σχεδιάγραμμα Εργασίας	12
2	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ	12
2.1	Σύνοψη	12
2.2	Πληροφοριακός Γραμματισμός: ορισμοί και έννοιες.....	14
2.3	Πληροφοριακός Γραμματισμός και δια βίου μάθηση.....	17
2.4	Πληροφοριακός Γραμματισμός στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.....	19
2.4.1	Κατευθυντήριες οδηγίες ΠΓ: ACRL	21
2.4.2	Κατευθυντήριες οδηγίες ΠΓ: ANZIIL	21
2.5	Μοντέλα ΠΓ	22
3	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	24
3.1	Μεθοδολογικό πλαίσιο	24
3.1.1	Εφαρμογή μεθοδολογικού πλαισίου από άλλες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες.....	26
3.2	Δείγμα έρευνας.....	27
3.3	Δημογραφικά στοιχεία συμμετεχόντων στην έρευνα	28
3.4	Περιορισμοί της παρούσας έρευνας.....	31
3.5	Ερωτηματολόγια	31
3.5.1	Ερωτηματολόγιο για τη συλλογή ποσοτικών στοιχείων	31
3.5.2	Ερωτηματολόγιο για τη συλλογή ποιοτικών στοιχείων	32
3.5.3	Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης σεμιναρίου ΠΓ	33
3.6	Προστασία προσωπικών δεδομένων	33
4	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	34
4.1	Στοιχεία που αφορούν στη σχέση των φοιτητών με το Διαδίκτυο.....	34
4.2	Δεξιότητες Πληροφοριακού Γραμματισμού	38
4.2.1	Κατηγορία 1: Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών	39
4.2.2	Κατηγορία 2: Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών.....	41
4.2.3	Κατηγορία 3: Αξιολόγηση πληροφοριών	46
4.2.4	Κατηγορία 4: Συγγραφή επιστημονικής εργασίας.....	49
4.2.5	Κατηγορία 5: Ηθική Χρήση της Πληροφορίας	50
4.3	Επίγνωση αυτεπάρκειας φοιτητών	53

4.3.1	Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών	54
4.3.2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	55
4.3.3	Αξιολόγηση πληροφοριών	56
4.3.4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας	57
4.3.5	Ηθική και νόμιμη χρήση της πληροφορίας.....	58
4.4	ΠΓ και μουσεία.....	59
4.5	Ποιοτικά δεδομένα σχετικά με την έρευνα.....	60
4.5.1	Κατηγορία 1: Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών	60
4.5.2	Κατηγορία 2: Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών.....	60
4.5.3	Κατηγορία 3: Αξιολόγηση πληροφοριών	61
4.5.4	Κατηγορία 4: Συγγραφή εργασίας.....	61
4.5.5	Κατηγορία 5: Ηθική και νόμιμη χρήση της πληροφορίας.....	62
4.5.6	Συμπεράσματα – Σχόλια	62
4.6	Αποτελέσματα ανά Σχολή και Τμήμα.....	63
4.6.1	ΣΤΕΦ – Τμήμα Ηλεκτρονικής.....	63
4.6.1.1	Στοιχεία που αφορούν στη σχέση των φοιτητών με το Διαδίκτυο.....	63
4.6.1.2	Δεξιότητες ΠΓ.....	64
4.6.1.3	Επίγνωση αυτεπάρκειας φοιτητών	66
4.6.2	ΣΤΕΓ – Τμήμα Ζωικής Παραγωγής.....	68
4.6.2.1	Στοιχεία που αφορούν στη σχέση των φοιτητών με το Διαδίκτυο.....	68
4.6.2.2	Δεξιότητες ΠΓ.....	69
4.6.2.3	Επίγνωση αυτεπάρκειας φοιτητών	71
4.6.3	ΣΤΕΤΡΟΔ – Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων	73
4.6.3.1	Στοιχεία που αφορούν στη σχέση των φοιτητών με το Διαδίκτυο.....	73
4.6.3.2	Δεξιότητες ΠΓ.....	74
4.6.3.3	Επίγνωση αυτεπάρκειας φοιτητών	75
4.6.4	ΣΕΥΠ – Τμήμα Μαιευτικής.....	78
4.6.4.1	Στοιχεία που αφορούν στη σχέση των φοιτητών με το Διαδίκτυο.....	78
4.6.4.2	Δεξιότητες ΠΓ.....	79
4.6.4.3	Επίγνωση αυτεπάρκειας φοιτητών	80
4.6.5	ΣΔΟ – Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης.....	83
4.6.5.1	Στοιχεία που αφορούν στη σχέση των φοιτητών με το Διαδίκτυο.....	83
4.6.5.2	Δεξιότητες ΠΓ.....	84
4.6.5.3	Επίγνωση αυτεπάρκειας φοιτητών	85

4.7	Αποτελέσματα ανά φύλο	88
5	ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	89
5.1	Σκοπός Έρευνας	89
5.2	Στόχοι Έρευνας.....	89
5.3	Αποτελέσματα σύμφωνα με ποσοστό σωστών απαντήσεων	94
5.4	Αποτελέσματα συγκριτικά με την επίγνωση αυτεπάρκειας ανά Σχολή	95
6	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΑ	98
6.1	Ενσωμάτωση ΠΓ στα Προγράμματα Σπουδών	98
6.2	Προτάσεις βελτίωσης σεμιναρίων ΠΓ Βιβλιοθήκης ΑΤΕΙΘ	99
6.2.1	Σεμινάρια ΠΓ	99
6.2.2	Online Πρόγραμμα ΠΓ «Ωρίων»	101
6.3	Διερεύνηση δεξιοτήτων ΠΓ σε άλλους πολιτιστικούς οργανισμούς	101
6.4	Μεθοδολογικό πλαίσιο	102
6.5	Ερωτήματα για περαιτέρω έρευνα.....	102
7	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	104
8	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	109
8.1	Παράρτημα Α – Ερωτηματολόγιο Έρευνας.....	109
8.2	Παράρτημα Β – Ερωτηματολόγια Συνεντεύξεων.....	118
9.	Ευχαριστίες	120

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Αιτιολογία για τη διεξαγωγή της έρευνας

Στόχος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Saunders, 2011) είναι να δημιουργήσει φοιτητές που δε θα αναπαράγουν απλά στείρα γνώση, αλλά θα εφαρμόζουν τη γνώση που απέκτησαν, τις ικανότητες, την κριτική σκέψη σε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων για τη λήψη αποφάσεων και την επίλυση προβλημάτων.

Ο «Πληροφοριακός Γραμματισμός» ορίζεται από την AmericanLibraryAssociation (ALA, 1989), ως η ικανότητα του ανθρώπου να αξιολογεί, να συνθέτει και να αξιοποιεί την πληροφορία που εντόπισε, ικανότητα η οποία – σύμφωνα και με την Albitz, (2007) - οδηγεί στην κριτική σκέψη και τη δια βίου μάθηση.

Οι φοιτητές που αποκτούν και εφαρμόζουν τις δεξιότητες ΠΓ, όπως αυτές ορίζονται από διεθνείς οργανισμούς (ALA, 1989, CONUL, 1999, ACRL, 2000, UNESCO, 2003, ANZIIL, 2004, IFLA, 2006, CILIP, 2011), είναι σε θέση να εκπληρώνουν με ακρίβεια και ευστοχία τις υποχρεώσεις τους στα πλαίσια των σπουδών τους και στη συνέχεια είναι σε θέση να επιβιώνουν στην κοινωνία των πληροφοριών και της γνώσης, στα πλαίσια της δια βίου μάθησης. Με το ρυθμό και με τον τρόπο με τον οποίο μεταβάλλονται οι θεσμοί στην ανώτατη εκπαίδευση σήμερα, ο ΠΓ – η διαδικασία δηλαδή του «να μαθαίνεις πώς να μαθαίνεις» - κρίνεται απαραίτητος προκειμένου να καταστήσει τους φοιτητές ικανούς πρωτίστως να ανταποκρίνονται στις εκπαιδευτικές τους ανάγκες, όπως αυτές θα αλλάζουν, και δευτερευόντως σε ένα γενικότερο μαθησιακό πλαίσιο στον ιδιαίτερα ανταγωνιστικό επαγγελματικό χώρο όπως αυτός διαμορφώνεται σήμερα με τις ραγδαίες αλλαγές που συμβαίνουν στην κοινωνία.

Κρίνεται πολύ σημαντικό επομένως, να αποτυπώνονται οι αδυναμίες των φοιτητών πάνω σε συγκεκριμένους άξονες, όσον αφορά στις δεξιότητες ΠΓ που διαθέτουν – σε κάθε στάδιο των σπουδών τους και όπως αυτές τροποποιούνται σύμφωνα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες των προγραμμάτων τους – ώστε να διαμορφώνονται στοχευμένα προγράμματα ΠΓ που θα τους επιμορφώνουν και θα τους καθιστούν ικανούς σε πρώτο στάδιο να ανταπεξέρχονται στις ακαδημαϊκές τους υποχρεώσεις και σε επόμενο στάδιο να αποκτήσουν κριτική σκέψη και να λειτουργούν ως ενεργοί πολίτες στα πλαίσια της δια βίου μάθησης.

Ο ΠΓ είναι μια έννοια άρρηκτα συνδεδεμένη με την τριτοβάθμια εκπαίδευση (ACRL, 2000) και με τη δια βίου μάθηση (IFLA, 2006). Ξεκινάει ως εκπαιδευτική διαδικασία μέσω των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών (Owusu-Ansah, 2001) στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ώστε να

δημιουργηθεί το κατάλληλο εκπαιδευτικό πλαίσιο μέσα στο οποίο οι φοιτητές θα αποκτήσουν συγκεκριμένες δεξιότητες, ώστε να ανταποκριθούν στις εκπαιδευτικές ανάγκες των προγραμμάτων σπουδών των τμημάτων τους. Αποτελεί δηλαδή μια διαδικασία του «να μαθαίνεις πώς να μαθαίνεις». Οι δεξιότητες ΠΓ που αποκτά ο φοιτητής κατά τη διάρκεια των σπουδών του είναι στενά συνδεδεμένες με τη δια βίου μάθηση, καθώς η συνολική έννοια του ΠΓ (IFLA, 2005) ενδυναμώνει τον άνθρωπο σε όλες τις πτυχές της ζωής του ώστε να ανταποκρίνεται με επιτυχία δια βίου σε προσωπικούς, επαγγελματικούς, εκπαιδευτικούς στόχους στην κοινωνία των πληροφοριών και της γνώσης.

Οι περισσότεροι πρωτοετείς φοιτητές του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης δε διαθέτουν τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθημάτων που διδάσκονται κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην είναι εξοικειωμένοι με τις τεχνικές αναζήτησης βιβλιογραφίας, τις μεθόδους αξιολόγησης των πηγών που εντοπίζουν, τη δομή μιας επιστημονικής εργασίας καθώς και τον τρόπο που καταγράφεται η βιβλιογραφία, εκδηλώνοντας με τον τρόπο αυτό αδυναμία να ανταποκριθούν στις ανάγκες των μαθημάτων που παρακολουθούν.

Η «παρουσίαση βιβλιοθήκης» που διοργανώνεται από τη βιβλιοθήκη και περιλαμβάνει 10λεπτη εισαγωγή στις βασικές υπηρεσίες και η οποία διεξάγεται στις αρχές κάθε ακαδημαϊκού έτους κατά τη διάρκεια των τελετών υποδοχής που διοργανώνουν τα Τμήματα του ΑΤΕΙΘ, δεν επαρκεί ώστε να καταστήσει τους φοιτητές επιδέξιους χρήστες της βιβλιοθήκης και των πηγών της. Η έννοιες της λογοκλοπής και της προστασίας πνευματικών δικαιωμάτων παραμένουν ακόμη ασαφείς, γεγονός που επίσης δυσχεραίνει την εκπαιδευτική διαδικασία.

Γίνεται επομένως φανερή η αναγκαιότητα καταγραφής των δεξιοτήτων ΠΓ των φοιτητών του ΑΤΕΙΘ, ώστε να καταστεί δυνατή η επιμόρφωσή τους -από τη βιβλιοθήκη- σε θέματα ΠΓ σύμφωνα με τις αδυναμίες τους, όπως αυτές θα έχουν προκύψει από την παρούσα έρευνα.

1.2 Σκοπός - Στόχοι της έρευνας – Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η διερεύνηση των δεξιοτήτων Πληροφοριακού Γραμματισμού στην κοινότητα των πρωτοετών φοιτητών του Αλεξάνδρειου ΤΕΙ Θεσσαλονίκης. Σύμφωνα με τη Maughan (2001), η καταγραφή του επιπέδου των δεξιοτήτων ΠΓ των φοιτητών, βοηθά να διαφανεί η ανάγκη για τη δημιουργία και παροχή - από τη βιβλιοθήκη – στοχευμένων προγραμμάτων ΠΓ προς τους φοιτητές, αλλά και για την αποτίμηση και επαναδιαμόρφωση των

υφιστάμενων προγραμμάτων σύμφωνα με τις ανάγκες των φοιτητών, όπως προκύπτουν από την καταγραφή τους.

Οι στόχοι της έρευνας αφορούν στη διερεύνηση των επιμέρους δεξιοτήτων ΠΓ των φοιτητών του ΑΤΕΙΘ, όπως αυτές προσδιορίζονται από την ACRL¹ (2000). Θα διερευνηθεί συγκεκριμένα σε ποιο βαθμό κατέχουν τις παρακάτω δεξιότητες και θα αποτυπωθούν αδυναμίες σε συγκεκριμένους επιμέρους άξονες (πίνακας 1). Οι δεξιότητες που θα διερευνηθούν είναι οι παρακάτω :

- 1 Δεξιότητες προσδιορισμού πληροφοριακών αναγκών των φοιτητών (προσδιορισμός θέματος, πηγές πληροφόρησης, πηγές δημοσίευσης)
- 2 Δεξιότητες αναζήτησης και ανάκτησης πληροφοριών (αναζήτηση/ανάκτηση πληροφοριών σε συστήματα ανάκτησης δεδομένων, στρατηγικές έρευνας)
- 3 Δεξιότητες αξιολόγησης πληροφοριών (πληροφορίες που εντοπίζονται στο Διαδίκτυο)
- 4 Δεξιότητες συγγραφής και δημοσίευσης επιστημονικής εργασίας
- 5 Δεξιότητες ηθικής χρήσης της πληροφορίας

Αναμένονται τα παρακάτω αποτελέσματα:

- α) να διαφανεί η ανάγκη για ενσωμάτωση των προγραμμάτων ΠΓ που παρέχει η βιβλιοθήκη στην εκπαιδευτική διαδικασία μέσω των επίσημων προγραμμάτων σπουδών των ακαδημαϊκών τμημάτων του ΑΤΕΙΘ
- β) να διαμορφωθούν προτάσεις βελτίωσης στα σεμινάρια ΠΓ που παρέχει η Βιβλιοθήκη, σύμφωνα με τις ανάγκες των φοιτητών, όπως θα έχουν προκύψει από την έρευνα.
- γ) να διαπιστωθεί εάν οι φοιτητές που έχουν παρακολουθήσει πρόγραμμα ΠΓ βιβλιοθήκης θεωρούν ότι έχουν εξοικειωθεί με τις τεχνικές αναζήτησης / ανάκτησης και αξιολόγησης πληροφοριών σε ιστοσελίδες άλλων πολιτιστικών οργανισμών, όπως μουσείων.
- δ) να προσδιοριστεί συγκεκριμένο μεθοδολογικό πλαίσιο για την προσέγγιση και επίλυση αντίστοιχων ερευνητικών αναγκών που σχετίζονται με τις δεξιότητες ΠΓ σε φοιτητές.

¹ACRL: American College and Research Libraries
<http://www.ala.org/acrl/>

1.3 Σχεδιάγραμμα Εργασίας

Το πρώτο κεφάλαιο αποτελεί την εισαγωγή με αναφορά στην αιτιολογία εκπόνησης της παρούσας έρευνας, αναφορά του σκοπού, των επιμέρους στόχων και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων.

Το δεύτερο κεφάλαιο αποτελεί τη βιβλιογραφική ανασκόπηση και σχολιάζει έννοιες, ορισμούς, κατευθυντήριες οδηγίες, μοντέλα και προεκτάσεις του ΠΓ που σχετίζονται με την παρούσα έρευνα.

Το τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζει την ανάλυση της μεθοδολογίας έρευνας, αναφέρεται στο δείγμα και τους περιορισμούς της παρούσας έρευνας, στα δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων και προτείνει συγκεκριμένο μεθοδολογικό πλαίσιο προσέγγισης παρόμοιων ερευνητικών αναγκών σύμφωνα με το οποίο μπορούν και άλλες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες να σκιαγραφήσουν το επίπεδο των δεξιοτήτων ΠΓ των χρηστών τους.

Το τέταρτο παρουσιάζει τα αποτελέσματα της έρευνας, ενώ το πέμπτο συζητάει τα αποτελέσματα της έρευνας απαντώντας στα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν στο εισαγωγικό κεφάλαιο παραθέτοντας συμπεράσματα. Το έκτο κεφάλαιο παραθέτει προτάσεις βελτίωσης των προγραμμάτων ΠΓ της βιβλιοθήκης σύμφωνα με τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, καθώς και ερωτήματα για περαιτέρω έρευνα. Ακολουθούν η βιβλιογραφία στο κεφάλαιο επτά και τα παραρτήματα στο οκτώ.

2 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

2.1 Σύνοψη

Πραγματοποιήθηκε εκτενής βιβλιογραφική μελέτη σε επιστημονικές πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές, με στόχο να αποσαφηνιστεί η σχετική ορολογία όσον αφορά στον ΠΓ, με προσεγγίσεις και τοποθετήσεις από διεθνείς οργανισμούς (ALA 1989, SCOUNL 1999, ACRL 2000, UNESCO 2003, ANZIIL 2004, IFLA 2006, CILIP 2011) τόσο σχετικά με την έννοια του όρου ΠΓ, όσο και με τον τρόπο που σχετίζεται με τη δια βίου μάθηση (Bruce 1999, Kurbanoglou 2003, Bruce 2004, IFLA 2006, Wo 2006), καθώς και με τους τρόπους που διδάσκεται μέσω της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Owusu-Ansah 2001, Kurbanoglou 2003, Albitz 2007, Saur 2008, Snavely 2008).

Μελετήθηκαν οι κατευθυντήριες οδηγίες για τον ΠΓ που έχουν διαμορφώσει και δημοσιεύσει διεθνείς οργανισμοί, ενδεικτικά αναφέρονται οι: Association of College and Research Libraries και

AustralianandNewZealandInstituteforInformationLiteracy (ACRL2000, ANZILL 2004) και αποτυπώθηκαν οι δεξιότητες των «πληροφοριακά εγγράμματων» χρηστών. Ο πληροφοριακά εγγράμματος χρήστης είναι εκείνος που αναγνωρίζει την ανάγκη του για πληροφορία, το εύρος των διαθέσιμων πηγών, τον τρόπο εύρεσης πληροφορίας που αναζητά, τις δεξιότητες για να την αξιολογήσει, την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνάς του, με σεβασμό σε ζητήματα ηθικής χρήσης της πληροφορίας, και με δεξιότητα διάδοσης των αποτελεσμάτων που συνέλεξε.

Επίσης, μελετήθηκαν προγράμματα ΠΓ βιβλιοθηκών, ενδεικτικά αναφέρονται αντίστοιχες έρευνες των βιβλιοθηκών San José State University και Arizona State University, τα πορίσματα των οποίων οδήγησαν σε τροποποιήσεις των υφιστάμενων προγραμμάτων ΠΓ σύμφωνα με τις ανάγκες των φοιτητών. Μελετήθηκε ακόμη το υπό διαμόρφωση μοντέλο ΠΓ «Καλλιστώ» του ΑΤΕΙΘ το οποίο ενσωματώνοντας τα πορίσματα της παρούσας έρευνας θα αποτελέσει το αναδιαμορφωμένο online πρόγραμμα ΠΓ της Βιβλιοθήκης, η χρηματοδότηση του οποίου στηρίζεται σε πόρους ΕΣΠΑ. (Michel, 2001 D' Angelo&Maid, 2004 Reece, 2007 Gross, 2009 King, 2009 MoleChatziliaParaskevonopoulos&Garoufallou, 2013). Η «Καλλιστώ», θα αποτελέσει μια πύλη ΠΓ, εναρμονισμένη με τις σύγχρονες κατευθυντήριες οδηγίες (ACRL, 2000 ANZILL, 2004), αξιοποιώντας την τεχνολογία web 2.0 και θα παρέχει οργανωμένη και στοχευμένη γνώση, σύμφωνα με τις ανάγκες των φοιτητών, όπως έχουν προκύψει από την παρούσα έρευνα, με στόχο ο φοιτητής να μη περιορίζεται σε ένα καθοδηγούμενο μονοπάτι πληροφοριών αλλά να συνθέτει μόνος του την πληροφορία που χρειάζεται ανάλογα με την πληροφοριακή του ανάγκη.

Για να δομηθεί η παρούσα έρευνα μελετήθηκε σχετική αρθρογραφία που αναφέρεται σε ανάλογες έρευνες (Islam&Tsuji, 2010 CaravelloHerchman&Mitchell, 2001Dunn, 2002Maughan, 2001).

Η μορφή των ερωτήσεων των ερωτηματολογίων διαμορφώθηκε με βάση τα: TRAILS² (KentStateUniversity 2012) – εργαλείο για την παροχή πρότυπων ερωτηματολογίων με στόχο την αξιολόγηση των δεξιοτήτων ΠΓ στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση - και τις αντίστοιχες έρευνες για την αξιολόγηση των δεξιοτήτων ΠΓ στους φοιτητές των Πανεπιστημίων του Quebec (Mittermyer&Quirion 2003) και του Connecticut (Cowan 2012).

Η μορφή των ερωτήσεων για το ερωτηματολόγιο των συνεντεύξεων βασίστηκε σε αντίστοιχες έρευνες σχετικές με τη διερεύνηση δεξιοτήτων ΠΓ φοιτητών πανεπιστημίων, οι οποίες περιελάμβαναν ποιοτικά δεδομένα από εκπαιδευτικό προσωπικό και φοιτητές που

² TRAILS: Tool for Real Time Assessment of Information Literacy Skills διαθέσιμο στο URL: <http://www.trails-9.org/>

συλλέχθηκαν με τη μέθοδο της συνέντευξης (Alford, 2012 Carlson Fosmire Miller & Nelson, 2010 Head & Eisenberg, 2010 Raven, 2012 Saunders, 2012 Weetman Da Costa, 2010).

Η έρευνα για τον εντοπισμό της βιβλιογραφίας πραγματοποιήθηκε σε βάσεις δεδομένων ηλεκτρονικών περιοδικών μέσω του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών³ (Scopus, Emerald, Lippincott Williams & Wilkins, Taylor & Francis, Wiley InterScience), σε συνδρομητικές βάσεις δεδομένων (Web of Knowledge⁴) αλλά και στο Google μελετητή⁵ για τον εντοπισμό πρακτικών συνεδρίων συναφών με το θέμα, καθώς και στο Googlebooks⁶ για ψηφιακά βιβλία.

Για τη βιβλιογραφία και τις βιβλιογραφικές παραπομπές χρησιμοποιήθηκε το πρότυπο της American Psychological Association (APA) (ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης – Βιβλιοθήκη, 2009).

2.2 Πληροφοριακός Γραμματισμός: ορισμοί και έννοιες

Η ταχύτητα διάδοσης του όγκου των πληροφοριών, η «φύση» και το είδος της παρεχόμενης πληροφορίας και η ψηφιακή εποχή με τη ραγδαία αλλαγή που επέφερε με τη βοήθεια των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ)⁷, έχει καταστήσει την πληροφορία ως απαραίτητο αγαθό. Παράλληλα, διαμορφώνεται μια συνεχώς αυξανόμενη ανάγκη για μάθηση και εκπαίδευση στο νέο αυτό περιβάλλον, καθώς και η ανάγκη για αξιολόγηση των παρεχόμενων πληροφοριών.

Η αφθονία της πληροφορίας και η ταχύτητα διάδοσής της αποτελούν τα χαρακτηριστικά του 21^{ου} αιώνα φέρνοντας τον άνθρωπο αντιμέτωπο με μια πληθώρα πληροφοριών- διαθέσιμες σε όλες τις μορφές, π.χ. κείμενο, γραφικά, ήχος, βίντεο κλπ., που διατίθενται μέσω διαφορετικών καναλιών, φορέων, μέσων, οργανισμών εμπορικών ή κοινωνικών, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, βιβλιοθηκών και μέσω του Διαδικτύου. Η πληροφορία αυτή φτάνει στον τελικό αποδέκτη της χωρίς να έχει περάσει από κάποια διαδικασία αξιολόγησης σε ότι αφορά στην

³ ΣΕΑΒ: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών διαθέσιμο στο URL: <http://www.heal-link.gr/>

⁴ Πληροφορίες για το wok μπορούν να εντοπιστούν στο URL: <http://wokinfo.com/about/whatisit/>

⁵ Μπορεί να εντοπιστεί στο URL: <http://scholar.google.gr/>

⁶ Μπορεί να εντοπιστεί στο URL: <http://books.google.com/>

⁷ Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών, σύμφωνα με τον Παυλίδη (2008) διακρίνονται σε :Α. Τεχνολογία της Πληροφορίας: χρήση Η/Υ, Β. Τεχνολογία των Τηλεπικοινωνιών: τηλεφωνία και εκπομπή ραδιοτηλεοπτικού σήματος μέσω δορυφόρου και Γ. Τεχνολογία Διαδικτύου. Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να εντοπιστούν στο URL: <http://elearningtheology.files.wordpress.com/2010/05/ceb7ceb8ceb9cebaceae-cf84cebfcf85-ceb4ceb9ceb1ceb4ceb9ceb9cf84cf8dcebfcf85.pdf>

Η ορολογία Τεχνολογίες Πληροφορικής προέρχεται από τον αγγλικό όρο Information Technology (IT) και αναφέρεται κυρίως σε μελέτη, ανάπτυξη, υλοποίηση υπολογιστικών συστημάτων και λογισμικού, ενώ η ορολογία ΤΠΕ προέρχεται από τον αγγλικό όρο ICT (Information Communication Technology) και αναφέρεται στη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών και τεχνολογιών Διαδικτύου στο πλαίσιο κυρίως της εκπαίδευσης. (<http://www.differencebetween.com/difference-between-it-and-vs-ict/>).

αυθεντικότητά της, στην αξιοπιστία της, στην εγκυρότητά της ή στο κατά πόσο είναι επίκαιρη. Οι ταχύτεροι ρυθμοί δημιουργίας και διάδοσης της πληροφορίας σε συνδυασμό με την αμφίβολη αξιοπιστία της, καθώς και η παράλληλη ανάπτυξη της τεχνολογίας που ευνοεί αυτή την κατάσταση, έχουν καταστήσει τον άνθρωπο «ευάλωτο» στην παραπληροφόρηση και στη «μη ορθή» χρήση της πληροφορίας. Δημιουργείται επομένως η ανάγκη για κατανόηση της ατομικής ανάγκης για πληροφόρηση και στη συνέχεια για ικανότητα στην αναζήτηση της πληροφορίας, στην αξιολόγησή της και στην αποτελεσματική χρήση της. Για να μπορέσει να ανταπεξέλθει ο άνθρωπος στη νέα αυτή κατάσταση, έχει ανάγκη από καθοδήγηση και εκπαίδευση. Με τον τρόπο αυτό θα μπορέσει να αναπτύξει και να καλλιεργήσει τις δεξιότητες που θα τον καταστήσουν ικανό να διαχειρίζεται την ανάγκη του για πληροφόρηση, να αξιολογεί και να χρησιμοποιεί την πληροφορία που εντοπίζεται ηθικά και νόμιμα.

Ο «Πληροφοριακός Γραμματισμός» έρχεται να καλύψει την αναγκαιότητα που προκύπτει από την υπερπληθώρα της παρεχόμενης πληροφόρησης στην κοινωνία των πληροφοριών και της γνώσης, αποτελώντας ένα συνδυασμό δεξιοτήτων που καθίστανται απαραίτητες στο άτομο προκειμένου να ανταπεξέλθει στις ανάγκες της ψηφιακής εποχής.

Σε αυτό το πλαίσιο, διάφοροι διεθνείς οργανισμοί, επαγγελματικοί κλάδοι και ενώσεις, έχουν διαμορφώσει συγκεκριμένα πλαίσια που προσδιορίζουν το περιεχόμενο του όρου ΠΓ και περιγράφουν παράλληλα τις συγκεκριμένες δεξιότητες που διαθέτει ο «πληροφοριακά εγγράμματος» χρήστης.

Κατά το παρελθόν μελετητές ανέφεραν διαφορετικά είδη «Γραμματισμού» (Soyle, 1994, σ. 2): πολιτιστικός, τεχνολογικός, επιστημονικός, μαθηματικός γραμματισμός. Σύμφωνα με τον Breivik (1991), ο Πληροφοριακός Γραμματισμός είναι ο πιο ολοκληρωμένος ορισμός και μέσω αυτού, μπορούν να επιτευχθούν και τα άλλα είδη γραμματισμού, καθώς ο ΠΓ αφορά τη διαδικασία του «να μαθαίνεις πώς να μαθαίνεις».

Η SCONUL (Society of College, National and University Libraries) διατύπωσε το 1999 τις «Επτά κατευθυντήριες οδηγίες για τον Πληροφοριακό Γραμματισμό» με στόχο να αποτελέσει ένα μοντέλο ΠΓ ανάμεσα στην επιστημονική κοινότητα για την εφαρμογή καλών πρακτικών και για την προώθηση του επιστημονικού διαλόγου. Το μοντέλο επικαιροποιήθηκε το 2004 και ξανά το 2011. (Society of College National and University Libraries, 2011).

Η ACRL (Association of College and Research Libraries) το 2000, ορίζει τον ΠΓ ως «μια σειρά δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για τον εντοπισμό, την ανάκτηση, την ανάλυση και τη χρήση της πληροφορίας». Προσδιόρισε επίσης και συγκεκριμένες κατευθυντήριες οδηγίες και κριτήρια που οριοθετούν με λεπτομέρεια και σαφήνεια τις δεξιότητες που χαρακτηρίζουν τον «πληροφοριακά εγγράμματο» άνθρωπο.

Η UNESCO με τη «Διακήρυξη της Πράγας: Βαδίζοντας προς μια Πληροφοριακά Εγγράμματη Κοινωνία» (2003) όρισε τον ΠΓ ως «τη γνώση ενός ατόμου για την ανάγκη του για πληροφόρηση, τη δεξιότητα να αναγνωρίζει, να εντοπίζει, να αξιολογεί, να οργανώνει και να συνθέτει αποτελεσματικά, να χρησιμοποιεί και να επικοινωνεί την πληροφορία που εντόπισε, για να αντιμετωπίζει θέματα ή προβλήματα που τον απασχολούν. Είναι προαπαιτούμενος – ο ΠΓ- για τη συμμετοχή του ατόμου στην κοινωνία της πληροφορίας και αποτελεί κομμάτι του βασικού ανθρωπίνου δικαιώματος για τη δια βίου μάθηση».

Η CILIP (Chartered Institute of Library and Information Professionals) έχει ορίσει, το 2004, τον ΠΓ ως «το να γνωρίζει κανείς πότε και γιατί χρειάζεται την πληροφορία, πώς να την αξιολογεί, πώς να τη χρησιμοποιεί και πώς να την διαδίδει με ηθικό τρόπο». Ο ορισμός εμπεριέχει μια σειρά δεξιοτήτων που πρέπει να διαθέτει κανείς ώστε να χαρακτηρίζεται ως «πληροφοριακά εγγράμματος». Ο πληροφοριακά εγγράμματος άνθρωπος, σύμφωνα με τη CILIP, θα πρέπει να βρίσκεται σε θέση να αναγνωρίζει τα παρακάτω: την ανάγκη του για πληροφορία, το εύρος των διαθέσιμων πηγών, τον τρόπο εύρεσης της ζητούμενης πληροφορίας, την ανάγκη για αξιολόγησή της, την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνάς του, ζητήματα ηθικής χρήσης της πληροφορίας, καθώς και τον τρόπο επικοινωνίας και τελικής διαχείρισης των αποτελεσμάτων που εντοπίστηκαν.

Το ANZIL (Australian and New Zealand Institute for Information Literacy) ορίζει το 2004, τον ΠΓ ως «μια σειρά δεξιοτήτων που καθιστούν ικανούς τους φοιτητές να προσδιορίζουν το πότε χρειάζονται μια πληροφορία, να εντοπίζουν, να αξιολογούν και να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τη ζητούμενη πληροφορία». Το ANZILL καθόρισε επίσης μια σειρά δεξιοτήτων ΠΓ που διαθέτουν οι «πληροφοριακά εγγράμματοι».

Η «Διακήρυξη της Αλεξάνδρειας για τον Πληροφοριακό Γραμματισμό και τη Δια Βίου Μάθηση» από την IFLA (International Federation of Library Associations) το 2005, δηλώνει ότι «ο ΠΓ βρίσκεται στον πυρήνα της Δια Βίου Μάθησης. Ενδυναμώνει τους ανθρώπους σε όλες τις πτυχές της ζωής, στην αναζήτηση, αξιολόγηση, χρήση και στην αποτελεσματική σύνθεση της πληροφορίας, ώστε να κατακτήσουν τους προσωπικούς, κοινωνικούς και εκπαιδευτικούς στόχους τους. Είναι βασικό ανθρωπινό δικαίωμα σε ένα ψηφιακό περιβάλλον και προωθεί την κοινωνική αποδοχή ανάμεσα στα έθνη».

Επομένως, γίνεται αντιληπτό ότι οι δεξιότητες ΠΓ είναι απαραίτητες στο άτομο όχι μόνο κατά τη διάρκεια της φοιτητικής του ζωής, αλλά και μετέπειτα, ως πολίτη ενταγμένο σε ένα κοινωνικό σύνολο που ακολουθεί συγκεκριμένους κανόνες και προσαρμόζεται σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον, που χαρακτηρίζεται από καταγιισμό πληροφοριών. Προκειμένου να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στο περιβάλλον αυτό, οφείλει όχι μόνο να έχει πρόσβαση στην

πληροφορία, αλλά να έχει την ικανότητα να την εξερευνά, να την διαδίδει με δομημένο τρόπο και να την αξιοποιεί αποτελεσματικά ανάλογα με την πληροφοριακή του ανάγκη.

2.3 Πληροφοριακός Γραμματισμός και δια βίου μάθηση

Ο ΠΓ και η δια βίου μάθηση (IFLA, 2006) έχουν μια αλληλεξαρτώμενη σχέση μεταξύ τους, η οποία αποβαίνει πολύ σημαντική για την επιτυχία ενός ατόμου, ενός οργανισμού, ενός εκπαιδευτικού ιδρύματος ή μιας χώρας στην κοινωνία των πληροφοριών και της γνώσης. Οι δύο αυτοί σύγχρονοι κλάδοι θα πρέπει να συνυπάρχουν και να συνεργάζονται – σύμφωνα με την IFLA - για να μπορέσουν οι άνθρωποι και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα να επιβιώσουν τον 21^ο αιώνα και στη συνέχεια. Και οι δύο έννοιες είναι αυτόνομες και ανεξάρτητες χωρίς να απαιτούν τη διαμεσολάβηση ενός τρίτου μέρους για την επίτευξή τους, παρά μόνο την καθοδήγηση και τη βοήθεια ενός μέντορα. Παρακινούν τον άνθρωπο, καθώς όσο αυτός γίνεται πληροφοριακά εγγράμματος, τόσο εφαρμόζει τις δεξιότητες ΠΓ σε όλες τις πτυχές της ζωής του και δια βίου. Ο ΠΓ και η δια βίου μάθηση από κοινού, σύμφωνα με την IFLA (2006), βελτιώνουν:

- το σύνολο των προτιμήσεων και των επιλογών του ατόμου σε προσωπικά, οικογενειακά και κοινωνικά ζητήματα.

- την ποιότητα και τη χρήση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στην τυπική σχολική εκπαίδευση, στη μετέπειτα αγορά εργασίας αλλά και στην άτυπη επαγγελματική κατάρτιση.

- την προοπτική εύρεσης και διατήρησης μιας ικανοποιητικής εργασίας καθώς και την προοπτική γρήγορης ανέλιξης στην επαγγελματική καριέρα με τις κατάλληλες οικονομικές απολαβές και με τη λήψη των κατάλληλων οικονομικών και επαγγελματικών αποφάσεων.

- την ενεργή και αποτελεσματική συμμετοχή του ατόμου σε κοινωνικό, πολιτιστικό και πολιτικό περιβάλλον, σε τοπικό επίπεδο ή και σε ανώτερο, καθώς και στην επίτευξη επαγγελματικών και προσωπικών φιλοδοξιών.

Η Kurbanoglou (2003) συνδέει τον όρο *επίγνωση αυτεπάρκειας* με τον ΠΓ και τη δια βίου μάθηση. Οι κοινωνίες της ψηφιακής εποχής, υποστηρίζει, απαιτούν αυτάρκειες, αυτόνομους και ανεξάρτητους «εκπαιδευόμενους» που διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες για τη δια βίου μάθηση. Η «αυτοδιαχειριζόμενη μάθηση» και ο Πληροφοριακός Γραμματισμός αποτελούν τις θεμελιώδεις λίθους της δια βίου μάθησης. Ένας πληροφοριακά εγγράμματος άνθρωπος, γνωρίζει πώς να εκπαιδευτεί και συνεπακόλουθα, γίνεται ικανός να κατακτήσει τη δια βίου μάθηση. Ο όρος *επίγνωση αυτεπάρκειας* (*self-efficacy*) προσδιορίζει, σύμφωνα με την Kurbanoglou (2003),

την πίστη κάποιου στις ικανότητές του να οργανώσει και να φέρει εις πέρας τις ενέργειες που απαιτούνται για την εκπλήρωση ενός συγκεκριμένου στόχου⁸.

Η πίστη στην αυτεπάρκεια που διαθέτει ένας άνθρωπος, επηρεάζει τη σκέψη, τις ενέργειες και τα συναισθήματά του, αποτελώντας με τον τρόπο αυτό κίνητρο για μελλοντικές ενέργειες που πρόκειται να επιτελέσει. Η πίστη στην αυτεπάρκεια, καταλήγει η Kurbanoglou (2003) αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την απόκτηση δεξιοτήτων ΠΓ στα πλαίσια της δια βίου μάθησης. Όσο μεγαλύτερη η πίστη στην αυτεπάρκεια του ατόμου, τόσο μεγαλύτερη και η προσπάθεια καθώς και η επιμονή για δράση και προσέγγιση των στόχων που έχουν τεθεί.

HBruce (1999) συνδέει τον ΠΓ με τον εργασιακό/επιχειρησιακό χώρο. Οι δεξιότητες του ΠΓ, όπως η αξιολόγηση και η αποτελεσματική χρήση της πληροφορίας βρίσκουν άμεση εφαρμογή στον εργασιακό χώρο παρομοιάζοντας τις ατομικές με τις επιχειρησιακές δεξιότητες ΠΓ. Ο ΠΓ εξασφαλίζει την ικανότητα των ατόμων να λειτουργούν αποτελεσματικά στην κοινωνία των πληροφοριών και της γνώσης. Αυτό αφορά σε δεξιότητες κριτικής σκέψης, σε κώδικες προσωπικής και επαγγελματικής ηθικής, σε δεξιότητες αξιολόγησης της πληροφορίας, συνολικής θεώρησης των πληροφοριακών αναγκών, με στόχο την επίλυση προβλημάτων, τη λήψη αποφάσεων και την έρευνα. Επομένως ο ΠΓ, διασφαλίζει στον εργασιακό χώρο τις απαραίτητες εκείνες δεξιότητες που καθιστούν τους εργαζόμενους ικανούς να ανταπεξέρχονται αποτελεσματικά και άμεσα στις μεταβαλλόμενες συνθήκες του επαγγελματικού τους χώρου, συνδέοντας- με τον τρόπο αυτό- τον ΠΓ με τη δια βίου μάθηση στον εργασιακό / επιχειρησιακό τομέα.

Η Wo (2006) επισημαίνει ότι ο ΠΓ στην ακαδημαϊκή κοινότητα, όταν διδάσκεται σε μάθημα ενσωματωμένο στο πρόγραμμα σπουδών, προετοιμάζει τους φοιτητές για τη δια βίου μάθηση μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους. Τα εκπαιδευτικά Ιδρύματα συνεχίζει, οφείλουν να προετοιμάζουν τους φοιτητές τους, προκειμένου να ανταπεξέλθουν σε ένα εξαιρετικά ανταγωνιστικό εργασιακό περιβάλλον.

Στην κοινωνία των πληροφοριών και της γνώσης, την κάλυψη των αναγκών για πληροφόρηση του ανθρώπου αναλαμβάνει να καλύψει ο Πληροφοριακός Γραμματισμός, προωθώντας με τον τρόπο αυτό τη διαδικασία της δια βίου μάθησης, διαδικασία η οποία διαφαίνεται αναγκαία για την αποτελεσματική και ενεργό συμμετοχή του ατόμου σε κοινωνικοπολιτικό και πολιτιστικό επίπεδο με την παράλληλη επίτευξη των προσωπικών φιλοδοξιών και στόχων. Ο ΠΓ ως απαραίτητο συστατικό για τη δια βίου μάθηση, διευρύνει τη

⁸ Τον όρο self-efficacy εισηγήθηκε πρώτος ο Bandura (1997).
Bandura, A. (2010). Self-Efficacy. Σε *Corsini Encyclopedia of Psychology*. New Jersey: Wiley.

μαθησιακή διαδικασία – τη διαδικασία δηλαδή «του να μαθαίνεις πώς να μαθαίνεις»-, και την επεκτείνει στον εργασιακό και επαγγελματικό χώρο, αλλά και σε όλες τις πτυχές της ζωής του πολίτη ως μέρος ενός οργανωμένου συνόλου.

Ο ΠΓ (Bruce, 2004) αποτελεί τη φυσική επέκταση της ιδέας του Γραμματισμού στην κοινωνία των πληροφοριών και της γνώσης, και η εκπαίδευση στον ΠΓ αποτελεί τον καταλύτη για τη μετάβαση από την κοινωνία των πληροφοριών και της γνώσης του σήμερα, στην κοινωνία της μάθησης του αύριο.

2.4 Πληροφοριακός Γραμματισμός στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Ιδιαίτερα σημαντικός θεωρείται ο ρόλος του ΠΓ στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπου αφενός μεν η ανάγκη για πληροφόρηση γίνεται εντονότερη εξαιτίας της φύσης και των ιδιαιτεροτήτων της ακαδημαϊκής κοινότητας, αφετέρου δε, οι ραγδαίες αλλαγές που συμβαίνουν σήμερα στο χώρο των πανεπιστημίων σκιαγραφούν ένα ασταθές και αβέβαιο περιβάλλον το οποίο διαμορφώνεται και στο οποίο θα κληθούν οι φοιτητές να ανταπεξέλθουν διαθέτοντας ευελιξία, κριτική σκέψη και συγκεκριμένες δεξιότητες.

Σκοπό των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων αποτελεί η δημιουργία αυτόνομων και ανεξάρτητων φοιτητών, η παροχή σύγχρονων και άρτιων εκπαιδευτικών προγραμμάτων και η προώθηση της γνώσης, της έρευνας και της δια βίου μάθησης. Τα πανεπιστήμια παρέχοντας στους φοιτητές τους το εκπαιδευτικό πλαίσιο στο οποίο «μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν» και παράλληλα εξοπλίζοντάς τους με ικανότητες και δεξιότητες⁹ όπως πχ. η κριτική σκέψη, η συνολική θεώρηση των πληροφοριακών αναγκών και η προσωπική και επαγγελματική ηθική, διασφαλίζουν την επαγγελματική τους πρόοδο μετά τη λήψη του πτυχίου καθώς και τη λειτουργία τους ως ενεργών και ενημερωμένων πολιτών, μελών της κοινότητας.

Στο πλαίσιο αυτό γίνεται αντιληπτό ότι οι φοιτητές, κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, είναι απαραίτητο να μάθουν να αναγνωρίζουν την ανάγκη τους για πληροφόρηση, να εντοπίζουν, να αξιολογούν και τελικά να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά, νόμιμα και ηθικά τις πληροφορίες που εντόπισαν. Οι δεξιότητες που θα αποκτήσουν θα αποβούν ιδιαίτερα χρήσιμες τόσο στο πλαίσιο της τυπικής τους εκπαίδευσης όσο και στο πλαίσιο των ραγδαίων εξελίξεων

⁹ «Ικανότητα: συγκριμένο φυσικό ή πνευματικό προσόν. Συνώνυμα: δεξιότητα, επιτηδειότητα, δυνατότητα». «Δεξιότητα: ό,τι χαρακτηρίζει τον ικανό και τον επιδέξιο, η ιδιότητα του επιτηδείου. Συνώνυμα: επιδεξιότητα, ικανότητα, επιτηδειότητα, δεινότητα». (Μπαμπινιώτης, Γ. (2002). Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας: Με Σχόλια για τη Σωστή Χρήση των Λέξεων. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας.)
Η διάκριση ανάμεσα στους δύο όρους έγκειται στη διαφορετική στόχευση που ενδέχεται να έχει η εκπαίδευση η οποία στοχεύει στην ανάπτυξη ικανοτήτων και η κατάρτιση η οποία στοχεύει στην ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων.

που έρχονται στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης σήμερα, αλλά και της ιδιαίτερα ανταγωνιστικής αγοράς εργασίας και στον επαγγελματικό χώρο αργότερα στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης και της άτυπης εκπαίδευσης (IFLA 2006).

Παραδοσιακά ο ρόλος της καλλιέργειας του ΠΓ ανήκει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και συγκεκριμένα στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες (Saur, 2008). Ξεκίνησε ως «παρουσίαση βιβλιοθήκης» (libraryorientation), μεταμορφώθηκε σε «βιβλιογραφική εκπαίδευση χρηστών» (bibliographicinstruction) και μετουσιώθηκε σε ΠΓ (informationliteracy).

Καθήκον της ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης (Owusu-Ansah, 2001) αποτελεί η συνεισφορά της στην εκπαιδευτική διαδικασία, ώστε να διευκολυνθεί η αποτελεσματικότητα της έρευνας, να προωθηθούν οι εκπαιδευτικοί στόχοι και να αποκτήσουν οι φοιτητές τα συγκεκριμένα εφόδια που θα τους βοηθήσουν να ανταπεξέλθουν σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο εργασιακό περιβάλλον. Η στενή και ουσιαστική συνεργασία του εκπαιδευτικού προσωπικού, των βιβλιοθηκονόμων και της Διοίκησης, καταλήγει ο Owusu-Ansah (2001), αποτελεί το απαραίτητο συστατικό για την επιτυχία αυτού του κοινού στόχου στο πλαίσιο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Ο εκπαιδευτικός ρόλος στην προώθηση του ΠΓ στην ακαδημαϊκή κοινότητα και η συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικού προσωπικού, βιβλιοθηκονόμων και Διοίκησης αποτελεί πεδίο έρευνας ώστε να επιτυγχάνονται τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα μέσω της εν λόγω συνεργασίας. Η Albitz (2007) υποστηρίζει ότι η εκπαιδευτική πλευρά του όρου ΠΓ προσανατολίζεται κυρίως στην κριτική σκέψη, ενώ η βιβλιοθηκονομική πλευρά του όρου, κατευθύνει κυρίως προς τη δια βίου μάθηση. Καταλήγει, υποστηρίζοντας ότι η άρρηκτη και συνεχής συνεργασία των δύο (Εκπαιδευτικοί –Βιβλιοθηκονόμοι) φέρνει τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα σε κάθε περίπτωση.

Γίνονται πολλές συζητήσεις, υποστηρίζει η Snavely (2008), για το πώς πρέπει να διδάσκεται ο ΠΓ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το κύριο σημείο αναφοράς είναι ότι επιβάλλεται να διδάσκεται, καθώς η χρήση του Διαδικτύου και των ΤΠΕ έχουν προσδώσει μια λανθασμένη εντύπωση ότι οι φοιτητές είναι επιδέξιοι χρήστες της πληροφορίας και των πληροφοριακών συστημάτων, ενώ στην ουσία δεν είναι. Θεωρούν επομένως ότι κατέχουν ικανοποιητικό βαθμό αυτεπάρκειας - σύμφωνα και με την Kurbanoglou (2003) – που όμως αποδεικνύεται στην πράξη ότι δεν έχουν, συγχέοντας τον τεχνολογικό γραμματισμό με την πιο συνολική έννοια του Πληροφοριακού Γραμματισμού. Επιπρόσθετα, κρίνεται απαραίτητο να ενημερώνονται για τη σωστή και ηθική χρήση της πληροφορίας. Η Διοίκηση, καταλήγει η Snavely (2008), μπορεί και οφείλει να αναπτύξει διαύλους επικοινωνίας μεταξύ της βιβλιοθήκης και των εκπαιδευτικών προκειμένου να αναπτυχθούν και να ευδοκιμήσουν συνεργασίες που θα ενσωματώσουν τη

διδασκαλία του ΠΓ στα προγράμματα σπουδών και στην εκπαιδευτική διαδικασία, μπορεί ακόμη να ενθαρρύνει ακαδημαϊκά τμήματα του πανεπιστημίου να συνεργαστούν με θεματικούς βιβλιοθηκονόμους για να προωθήσουν τον ίδιο ακριβώς στόχο.

Τον ΠΓ-όπως επομένως γίνεται αντιληπτό- στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αναλαμβάνουν να προωθήσουν οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες, ως πολιτιστικοί οργανισμοί και στο πλαίσιο της ενεργούς συμμετοχής τους τα τελευταία χρόνια στην εκπαιδευτική διαδικασία. Μέσω του ΠΓ που παρέχεται από τις βιβλιοθήκες, ο χρήστης αποκτά τις απαραίτητες εκείνες δεξιότητες σχετικά με τη στρατηγική αναζήτησης, την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, τη γνώση των εργαλείων και των πηγών, αλλά και την αποτελεσματική διαχείριση της πληροφορίας με ηθικό και νόμιμο τρόπο. Η εμπλοκή της ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης στρέφεται από την απλή και μόνο παροχή πληροφοριών-χωρίς την ενεργό συμμετοχή του χρήστη- στην υιοθέτηση εκπαιδευτικού χαρακτήρα με τη δυναμική ανάμειξή της στην εκπαιδευτική διαδικασία.

2.4.1 Κατευθυντήριες οδηγίες ΠΓ: ACRL

Η ACRL (Association of College and Research Libraries) προσδιορίζει το 2000 τα «Κριτήρια επάρκειας Πληροφοριακού Γραμματισμού στην Ανώτατη Εκπαίδευση», (ACRL, 2000) με στόχο να διαμορφώσει ένα συγκεκριμένο πλαίσιο μέσα στο οποίο -Εκπαιδευτικοί, Βιβλιοθηκονόμοι- όπως επιμένει η Albitz (2007) - και ειδικότητες άλλων επιστημονικών κλάδων- προσδιορίζουν, βάσει δεικτών, τις δεξιότητες του πληροφοριακά εγγράμματου χρήστη. Στόχος ακόμη των κριτηρίων ΠΓ είναι να αποτελέσουν χρήσιμο βοήθημα στους φοιτητές, βοηθώντας τους να αποκτήσουν μια μεταγνωστική άποψη για τη μάθηση, με τις έννοιες της συλλογής, ανάλυσης, αξιολόγησης και τελικής χρήσης της πληροφορίας.

Τα κριτήρια της ACRL θα πρέπει να εναρμονίζονται με το όραμα και τους στόχους των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, ώστε να αποδώσουν τα μέγιστα δυνατά αποτελέσματα στην εφαρμογή τους. Η συνδρομή του Εκπαιδευτικού προσωπικού στην προσπάθεια αυτή κρίνεται επίσης μεγάλης σημασίας.

Οι κατευθυντήριες οδηγίες ΠΓ εστιάζουν στις εκπαιδευτικές ανάγκες των φοιτητών όλων των βαθμίδων και απαριθμούν επίσης συγκεκριμένα προσδοκώμενα αποτελέσματα προκειμένου να αποτιμηθεί η πρόοδος των φοιτητών. Τα αποτελέσματα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους εκπαιδευτικούς και τους βιβλιοθηκονόμους ως μέθοδοι αξιολόγησης της μαθησιακής διαδικασίας των φοιτητών.

2.4.2 Κατευθυντήριες οδηγίες ΠΓ: ANZIIL

Το ANZIIL (AustralianandNewZealandInstituteforInformationLiteracy) το 2004,- βασιζόμενο στις κατευθυντήριες οδηγίες της ACRL- διαμόρφωσε το πλαίσιο για τον Πληροφοριακό Γραμματισμό. Στο πλαίσιο αυτό διαμόρφωσε έξι κριτήρια παραθέτοντας συγκεκριμένα μαθησιακά προσδοκώμενα αποτελέσματα, σύμφωνα με τα οποία προσδιορίζεται ο πληροφοριακά εγγράμματος χρήστης.

2.5 Μοντέλα ΠΓ

Οι βιβλιοθήκες έχουν υιοθετήσει διάφορες μεθόδους για τη διδασκαλία προγραμμάτων ΠΓ στους φοιτητές. Σύμφωνα με τον Gross (2009) υπάρχουν δύο τρόποι διδασκαλίας, η διαζώσης με τη μορφή σεμιναρίου και τα Online προγράμματα ΠΓ μέσω Διαδικτύου. Υπάρχουν επίσης και τέσσερα διαφορετικά είδη διδασκαλίας, α) το σεμινάριο ΠΓ σε μια φορά (Oneshotsession), β) το σεμινάριο ΠΓ σε δύο ή περισσότερες φορές, γ) σεμινάριο ΠΓ προσανατολισμένο σε μια συγκεκριμένη θεματική κατηγορία και δ) ενσωματωμένο στο πρόγραμμα σπουδών.

Τα σεμινάρια που διεξάγονται μια φορά, υποστηρίζει η Reece (2007), «αναγκάζουν» τους βιβλιοθηκονόμους να προσπαθούν να καλύψουν ένα εύρος θεμάτων σε περιορισμένο χρόνο, γεγονός το οποίο δυσχεραίνει τη μαθησιακή διαδικασία. Τα σεμινάρια επίσης τα οποία δε σχετίζονται με ένα συγκεκριμένο θέμα ή με μια συγκεκριμένη εργασία, δεν παρέχουν κίνητρο στους φοιτητές για να παρακολουθήσουν και να ασχοληθούν.

Ο ΠΓ δεν αποτελεί προαπαιτούμενο από τους καθηγητές ή δεν αποτελεί μέρος του επίσημου προγράμματος σπουδών των ακαδημαϊκών τμημάτων των πανεπιστημίων. Παρόλα αυτά, υπάρχουν συγκεκριμένα μαθήματα, σε διάφορα ακαδημαϊκά τμήματα¹⁰ της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με αντικείμενο τις μεθόδους έρευνας και συγγραφής επιστημονικής εργασίας. Στα μαθήματα αυτά, μπορεί να ενσωματωθεί η διδασκαλία του ΠΓ, σε συνδυασμό με ένα συγκεκριμένο θέμα ή με μια συγκεκριμένη εργασία, την οποία οι φοιτητές θα κληθούν να παραδώσουν στο τέλος του εξαμήνου. Με τον τρόπο αυτό ο ΠΓ ενσωματώνεται στην εκπαιδευτική διαδικασία με στόχο να αποφέρει τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα σε

¹⁰ Πχ. Στο Β' εξάμηνο του Τμήματος Ζωικής Παραγωγής του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης διδάσκεται το μάθημα Σεμινάριο με αντικείμενο τις μεθόδους έρευνας και συγγραφής επιστημονικής εργασίας. (http://www.ap.teithe.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=96%3A2010-02-14-03-58-11&catid=45%3Amathimata&Itemid=91&lang=el)

Στο Ζ' εξάμηνο του Τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων του ΑΤΕΙΘ διδάσκεται το μάθημα Σεμινάριο με το ίδιο αντικείμενο (http://www.food.teithe.gr/docs/programma_spoudwn.pdf)

μαθησιακό επίπεδο. Η συνεργασία του υπεύθυνου εκπαιδευτικού για το μάθημα με το βιβλιοθηκονόμο κρίνεται απαραίτητη (King, 2009) για την επιτυχία του εγχειρήματος.

Η ανάπτυξη της τεχνολογίας με την παράλληλη ανάγκη για ασύγχρονη εκπαίδευση από απομακρυσμένους σταθμούς εργασίας οδήγησε τις βιβλιοθήκες στην ανάπτυξη προγραμμάτων ΠΓ μέσω διαδικτύου, τα οποία, είτε λειτουργούν αυτόνομα, είτε ενσωματώνονται στα δια ζώσης σεμινάρια που παρέχουν οι βιβλιοθήκες. Τα συγκεκριμένα προγράμματα παρέχουν επιπλέον, δομημένη γνώση σε ένα συγκεκριμένο εκπαιδευτικό περιβάλλον, με διαδραστικό τρόπο, ελκυστικό για τους φοιτητές, αποτελώντας μια ευχάριστη μαθησιακή διαδικασία. Τα προγράμματα ΠΓ μέσω διαδικτύου, υποστηρίζει η Michel (2001), παρέχουν στους φοιτητές τη δυνατότητα να πλοηγηθούν στο εκάστοτε πρόγραμμα, επαναλαμβάνοντας ή προσπερνώντας θεματικές ενότητες, σύμφωνα με τις ανάγκες τους, παρέχοντάς τους ταυτόχρονα το χρονικό περιθώριο να ολοκληρώσουν το πρόγραμμα όποτε αυτοί επιλέξουν. Ο κίνδυνος στα προγράμματα ΠΓ μέσω διαδικτύου (King, 2009) έγκειται στο γεγονός ότι - στην περίπτωση που χρησιμοποιηθούν αυτόνομα, χωρίς την προσωπική επαφή με το βιβλιοθηκονόμο - είναι δυνατόν να αποθαρρύνουν ορισμένους εσωστρεφείς ή λιγότερο εξοικειωμένους φοιτητές, απομακρύνοντάς τους έτσι από τη βιβλιοθήκη.

Γίνεται επομένως αντιληπτό ότι υπάρχει ένα εύρος και μια ποικιλία στα προγράμματα ΠΓ που επιλέγουν να προωθήσουν οι βιβλιοθήκες, ανάλογα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες του Πανεπιστημίου, τα προγράμματα σπουδών, τους εκπαιδευτικούς στόχους, τους πόρους, τις υποδομές κλπ. Επίσης, γίνεται σαφές ότι η στενή συνεργασία εκπαιδευτικών και βιβλιοθηκονόμων κρίνεται ουσιώδης και απαραίτητη προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί. Το εκπαιδευτικό προσωπικό τονίζουν οι D'Angelo & Maid (2004), έχει μερίδιο ευθύνης στην προσπάθεια να ενσωματωθεί ο ΠΓ στην εκπαιδευτική διαδικασία μέσω των αντίστοιχων μαθημάτων στα επίσημα προγράμματα σπουδών των πανεπιστημίων και αυτό μπορεί να επιτευχθεί, καταλήγουν, με τη στενή συνεργασία των βιβλιοθηκονόμων.

3 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

3.1 Μεθοδολογικό πλαίσιο

Το μεθοδολογικό πλαίσιο που ακολουθήθηκε για τη διερεύνηση των δεξιοτήτων ΠΓ των φοιτητών περιγράφεται ακολούθως:

Διαμορφώθηκαν πέντε ερευνητικά ερωτήματα / στόχοι προς διερεύνηση σύμφωνα με τα πέντε κριτήρια που ορίζει η ACRL (2000) για τον ΠΓ. Στη συνέχεια, διαμορφώθηκαν συγκεκριμένες κατηγορίες ερωτήσεων καθώς και επιμέρους άξονες διερεύνησης δεξιοτήτων ΠΓ σύμφωνα με τους δείκτες απόδοσης και τα αναμενόμενα αποτελέσματα που ορίζει η ACRL¹¹ (2000). Δομήθηκε ερωτηματολόγιο με σκοπό να παρέχει ποσοτικά στοιχεία για τα ερευνητικά ερωτήματα και τους επιμέρους άξονες, ώστε να αποτυπωθούν με ακρίβεια οι δεξιότητες ΠΓ των φοιτητών. Στον Πίνακα 1 που ακολουθεί, παρατίθενται τα ερευνητικά ερωτήματα, οι κατηγορίες ερωτήσεων και οι άξονες διερεύνησης όπως διαμορφώθηκαν για να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες της παρούσας έρευνας.

α/α	ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	ΑΞΟΝΕΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ	ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	
1	Δεξιότητες προσδιορισμού πληροφοριακών αναγκών των φοιτητών (δεξιότητες προσδιορισμού θέματος, πηγές πληροφόρησης, πηγές δημοσίευσης)	<u>Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών:</u> πηγές πληροφόρησης, πηγές δημοσίευσης, εντοπισμός βιβλιογραφίας	1.1	Πηγές Πληροφόρησης	9, 30
			1.2	Πηγές Δημοσίευσης	10, 11, 30
2	Δεξιότητες αναζήτησης και ανάκτησης πληροφοριών (δεξιότητες αναζήτησης/ανάκτησης πληροφοριών σε συστήματα ανάκτησης δεδομένων, στρατηγικές έρευνας)	<u>Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών:</u> στρατηγικές έρευνας (τελεστές εγγύτητας), εργαλεία έρευνας (κατάλογος βιβλιοθήκης, Ηλεκτρονικά περιοδικά, Ιδρυματικό Καταθετήριο Εύρηκα!, Διαδικτυακά εργαλεία έρευνας (λίστες συζητήσεων, μετα-μηχανές αναζήτησης, Google, Google μελετητής)	2.1	Στρατηγική Αναζήτησης	12, 30
			2.2	Εργαλεία Έρευνας	13, 14, 15, 30

¹¹Τα κριτήρια της ACRL για τον ΠΓ με τους δείκτες απόδοσης και τα αναμενόμενα αποτελέσματα παρατίθενται στο Παράρτημα Α.

			2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας	16, 17,18, 19, 30
3	Δεξιότητες αξιολόγησης πληροφοριών (δεξιότητες αξιολόγησης πληροφοριών που εντοπίζονται στο Διαδίκτυο)	<u>Αξιολόγηση πληροφοριών:</u> έντυπες πηγές δημοσίευσης, πηγές που εντοπίζονται μέσω Διαδικτύου	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο	20, 21, 23, 30
			3.2	Αξιολόγηση Βιβλίων	22
4	Δεξιότητες συγγραφής και δημοσίευσης επιστημονικής εργασίας	<u>Συγγραφή επιστημονικής εργασίας</u> (Δομή επιστημονικής εργασίας)	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας	24, 25, 29, 30
5	Δεξιότητες ηθικής χρήσης της πληροφορίας	<u>Ηθική χρήση της πληροφορίας</u> (πνευματική ιδιοκτησία, λογοκλοπή, παραπομπές, βιβλιογραφικές αναφορές)	5.1	Κατανόηση Ζητημάτων Λογοκλοπής και Πνευματικής Ιδιοκτησίας	26, 30
			5.2	Βιβλιογραφική Αναφορά	27
			5.3	Σύνταξη Βιβλιογραφίας και Βιβλιογραφικών Παραπομπών	28, 30

Πίνακας 1: Ερευνητικά ερωτήματα, Κατηγορίες ερωτήσεων, Στόχοι / Άξονες Διερεύνησης

Τα ερευνητικά ερωτήματα και οι επιμέρους άξονες σύμφωνα με τους οποίους διαμορφώθηκαν οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου στο πλαίσιο των δεικτών μέτρησης που έθεσε η ACRL (2000) για τον ΠΓ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, μπορούν να προσδιορίσουν με ακρίβεια όλο φάσμα των δεξιοτήτων που χαρακτηρίζουν τον πληροφοριακά εγγράμματο χρήστη. Ο πληροφοριακά εγγράμματος χρήστης σύμφωνα με τη CILIP (2004) θα πρέπει να βρίσκεται σε θέση να αναγνωρίζει τα παρακάτω: την ανάγκη του για πληροφορία, το εύρος των διαθέσιμων πηγών, τον τρόπο εύρεσης της ζητούμενης πληροφορίας, την ανάγκη για αξιολόγησή της, την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνάς του, ζητήματα ηθικής χρήσης της πληροφορίας, καθώς και τον τρόπο επικοινωνίας και τελικής διαχείρισης των αποτελεσμάτων του.

Τα πορίσματα της παρούσας έρευνας μπορούν να χρησιμοποιηθούν ώστε να αναμορφώσουν τα σεμινάρια ΠΓ που οργανώνει και παρέχει η βιβλιοθήκη καθώς και το

onlineπρόγραμμα ΠΓ που έχει διαμορφώσει, σύμφωνα με τους δείκτες απόδοσης και τα αναμενόμενα αποτελέσματα που ορίζει η ACRL (2000) για τον ΠΓ.

3.1.1 Εφαρμογή μεθοδολογικού πλαισίου από άλλες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες

Προτείνεται συγκεκριμένο μεθοδολογικό πλαίσιο το οποίο μπορεί να βρει εφαρμογή σε παρόμοιες ερευνητικές ανάγκες. Η παραμετροποίηση - από την παρούσα έρευνα - του μοντέλου προσδιορισμού όλου του φάσματος δεξιοτήτων ΠΓ σύμφωνα με τα κριτήρια και τους δείκτες απόδοσης της ACRL (2000), σε συγκεκριμένους στόχους, σε κατηγορίες ερωτήσεων, σε επιμέρους άξονες διερεύνησης και η δομή των ερωτηματολογίων όπως έχει διαμορφωθεί για τις ανάγκες της παρούσας έρευνας, μπορεί να εφαρμοστεί από άλλες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες που επιθυμούν να διερευνήσουν τις δεξιότητες ΠΓ των χρηστών τους.

Το μοντέλο που διαμορφώθηκε για τις ανάγκες της παρούσας έρευνας μπορεί να χρησιμοποιηθεί ακολουθώντας τα παρακάτω βήματα:

- Προσδιορισμός σκοπού και επιμέρους στόχων της βιβλιοθήκης όσον αφορά την πολιτική ΠΓ που διαθέτει
- Προσδιορισμός προσδοκώμενων αποτελεσμάτων
- Προσδιορισμός πληθυσμού έρευνας και δείγματος
- Σχεδιασμός και διαμόρφωση στόχων προς διερεύνηση (πίνακας 1) σύμφωνα με τα πέντε κριτήρια ΠΓ της ACRL (2000)
- Σχεδιασμός και διαμόρφωση κατηγοριών ερωτήσεων (πίνακας 1) σύμφωνα με τα πέντε κριτήρια ΠΓ της ACRL (2000)
- Διαμόρφωση έντεκα (11) επιμέρους αξόνων διερεύνησης (πίνακας 1)
- Σχεδιασμός ερωτήσεων ερωτηματολογίου σύμφωνα με τους στόχους, τις κατηγορίες ερωτήσεων και τους επιμέρους άξονες.
- Σύγκριση αποτελεσμάτων έρευνας σε σχέση με τα προσδοκώμενα αποτελέσματα
- Στοχευμένη παρέμβαση για βελτίωση των παρεχόμενων προγραμμάτων ΠΓ από τη βιβλιοθήκη

3.2 Δείγμα έρευνας

Ο συνολικός αριθμός ενεργών φοιτητών όλων των εξαμήνων στο ΑΤΕΙΘ, σύμφωνα με τη βάση δεδομένων «Πυθία» που διαχειρίζεται το Κέντρο Διαχείρισης Δικτύου ¹², αυτή τη στιγμή είναι 22.494. Από αυτούς, οι 3.055 είναι ο συνολικός αριθμός ενεργών πρωτοετών φοιτητών α΄ και β΄ εξαμήνου.

Η έρευνα κρίθηκε σκόπιμο να περιοριστεί αποκλειστικά στους πρωτοετείς φοιτητές, καθώς οι δεξιότητες ΠΓ διαφοροποιούνται κατά τη διάρκεια σπουδών και με την πάροδο των ακαδημαϊκών εξαμήνων (Dunn, 2002 Fain, 2011 Maughan, 2001). Οι 147 φοιτητές που πήραν μέρος στην παρούσα έρευνα αποτελούν μη αντιπροσωπευτικό δείγμα του πληθυσμού των πρωτοετών φοιτητών του Ιδρύματος θέτοντας μια βάση για περαιτέρω έρευνα στον υπόλοιπο πληθυσμό σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που διαθέτει, πχ. έτος φοίτησης ή συγκεκριμένη Σχολή. Η επιλογή του συγκεκριμένου δείγματος έγινε για να αποτελέσει μια αρχική χαρτογράφηση των δεξιοτήτων ΠΓ στους πρωτοετείς φοιτητές όλης της κοινότητας, ώστε ανάλογα με τα πορίσματα, να διαμορφωθούν επόμενες έρευνες στοχευμένες στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των επιμέρους πληθυσμών (Σχολή, έτος φοίτησης, γνωστικό αντικείμενο).

Επιλέχθηκε ένα Τμήμα για κάθε μία από τις πέντε συνολικά Σχολές του ΑΤΕΙΘ και ίσος αριθμός φοιτητών και μελών Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΠ) από κάθε Τμήμα που συμμετέχει στην έρευνα. Επιλέχθηκαν τα τμήματα στα οποία είχε προγραμματιστεί να διεξαχθεί σεμινάριο ΠΓ από τη Βιβλιοθήκη κατά το χειμερινό εξάμηνο στο ακαδημαϊκό έτος 2012 -2013. Προτιμήθηκε να συμμετέχουν στην έρευνα ισάριθμα τμήματα από τις πέντε (5) Σχολές του ΑΤΕΙΘ, καθώς η κάθε Σχολή διαφοροποιείται από τις υπόλοιπες ως προς το γνωστικό αντικείμενο και τις εκπαιδευτικές ανάγκες στα επιμέρους προγράμματα σπουδών των τμημάτων της. Με τον τρόπο αυτό, θα αποτυπωθούν οι δεξιότητες ΠΓ στα γνωστικά αντικείμενα του δείγματος και για τις πέντε (5) Σχολές του Ιδρύματος, ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε μια επόμενη έρευνα να ερευνηθεί η κάθε Σχολή ξεχωριστά. Η παρούσα έρευνα μπορεί να αποτελέσει τη βάση για μια σειρά επόμενων ερευνών που θα αναδείξουν τις ανάγκες και τις ελλείψεις σε θέματα ΠΓ σε όλη την κοινότητα του Ιδρύματος. Πρέπει να σημειωθεί ως περιορισμός της παρούσας έρευνας, ό,τι το μέγεθος της κάθε Σχολής και του κάθε Τμήματος ποικίλλει.

¹² Πληροφορίες για το Κέντρο Διαχείρισης Δικτύου του ΑΤΕΙΘ μπορούν να εντοπιστούν στο URL: <http://www.noc.teithe.gr/>

Η ηλικία των φοιτητών που συμμετείχαν στην έρευνα είναι από 18 έως 20 καθώς πρόκειται για πρωτοετείς φοιτητές στο α΄ ή στο β΄ εξάμηνο φοίτησης, γεγονός το οποίο εξασφαλίζει την ομοιογένεια του δείγματος

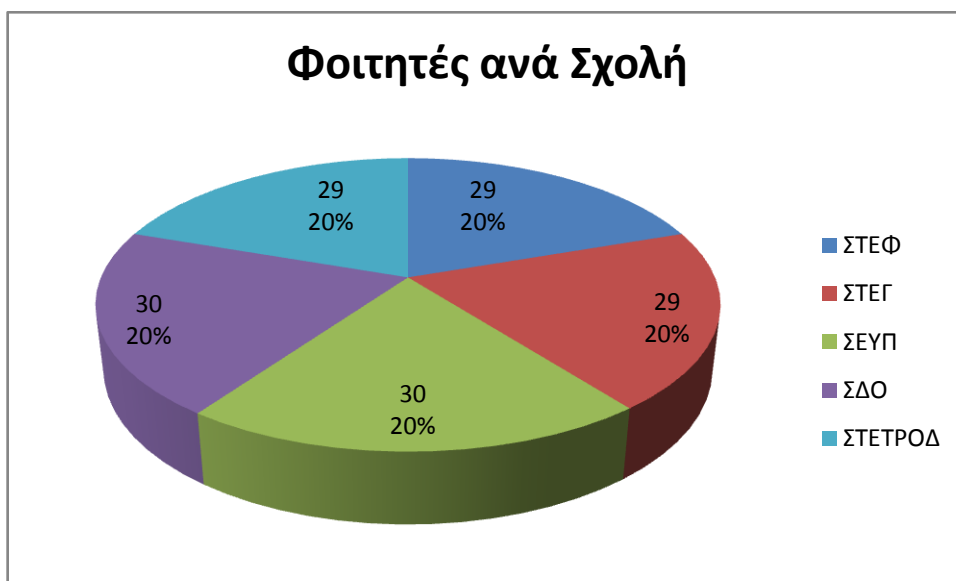
Το φύλλο των συμμετεχόντων άπτεται των επιμέρους προγραμμάτων σπουδών των συγκεκριμένων Τμημάτων, καθώς συγκεκριμένες Σχολές και Τμήματα προσελκύουν ως επί το πλείστον άντρες ή γυναίκες ανάλογα με το αντικείμενο σπουδών (κεφ. 3.3).

3.3 Δημογραφικά στοιχεία συμμετεχόντων στην έρευνα

Αναλυτικά, οι συμμετέχοντες στην έρευνα είναι φοιτητές α΄ και β΄ εξαμήνου στο ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 και προέρχονται από τις ακόλουθες Σχολές και Τμήματα του ΑΤΕΙΘ:

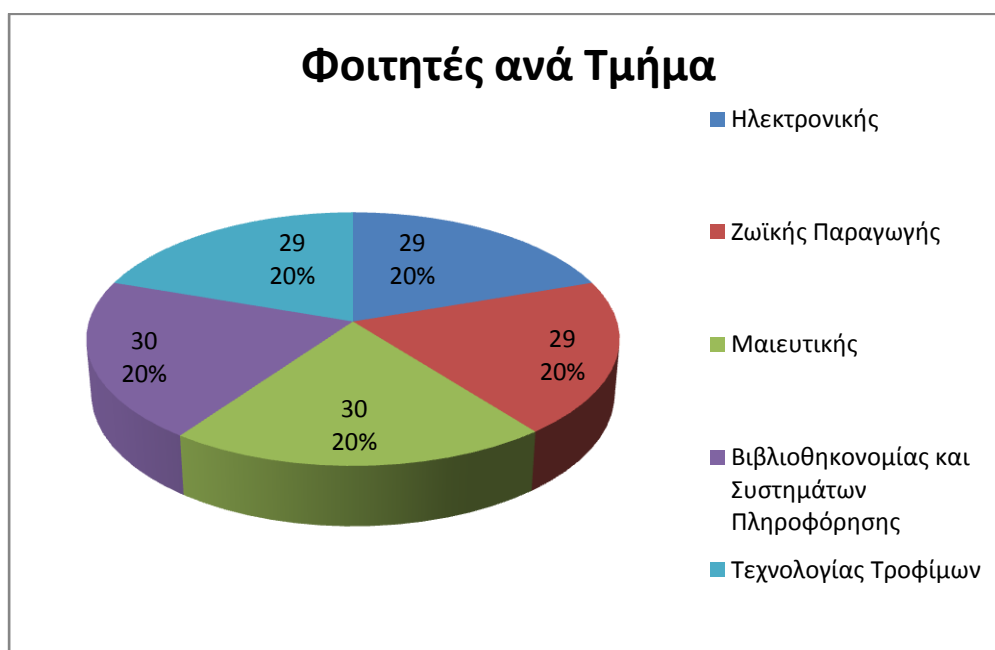
1. ΣΤΕΦ (Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών) - Τμήμα Ηλεκτρονικής.
2. ΣΤΕΓ (Σχολή Τεχνολογίας Γεωπονίας) - Τμήμα Ζωικής Παραγωγής
3. ΣΤΕΤΡΟΔ (Σχολή Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής) - Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων.
4. ΣΕΥΠ (Σχολή Επαγγελματών Υγείας) - Τμήμα Μαιευτικής.
5. ΣΔΟ (Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας) - Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης.

Οι ερωτήσεις 1-3 του ερωτηματολογίου αφορούσαν στα δημογραφικά στοιχεία των φοιτητών. Οι φοιτητές που συμμετείχαν στην έρευνα ήταν 147 και κατανέμονται ανά Σχολή και Τμήμα ως εξής:

Πίνακας 2 : Φοιτητές ανά Σχολή

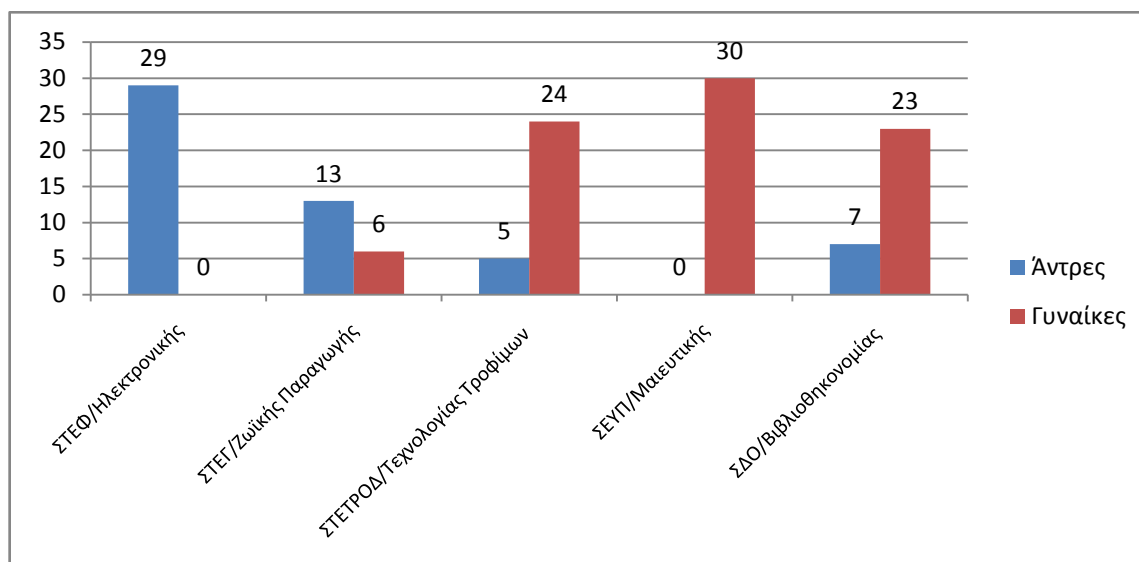
Η κατανομή ανά Τμήμα έχει ως εξής:

Πίνακας 3: Φοιτητές ανά Τμήμα

Τα ποσοστά των φοιτητών ανά Σχολή και Τμήμα είναι ίδια καθώς έχει επιλεγθεί ένα Τμήμα ανά Σχολή για τις πέντε συνολικά Σχολές του ΑΤΕΙΘ. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ο αριθμός φοιτητών ανά Σχολή και Τμήμα ποικίλλει.

Το φύλλο των συμμετεχόντων ανά Σχολή και Τμήμα παρατίθεται ως εξής:

Πίνακας 4: Φύλλο Συμμετεχόντων

Είναι χαρακτηριστικό ότι το Τμήμα Ηλεκτρονικής έχει μόνο άντρες¹³, καθώς η ΣΤΕΦ προσελκύει κυρίως άντρες σύμφωνα με τα προγράμματα σπουδών των Τμημάτων της Σχολής (Η ΣΤΕΦ περιλαμβάνει τα Τμήματα Αυτοματισμού, Ηλεκτρονικής, Πληροφορικής, Οχημάτων, Πολιτικών Έργων Υποδομής). Το ποσοστό των αντρών είναι μεγάλο και στο Τμήμα Ζωικής Παραγωγής για τον ίδιο ακριβώς λόγο καθώς το αντικείμενο σπουδών σχετίζεται με την ανάπτυξη και τη μετάδοση των γνώσεων στην τεχνολογία και την επιστήμη, που περιλαμβάνει το γνωστικό αντικείμενο της επιστήμης των ζώων και συναφών κλάδων¹⁴. Η ΣΤΕΓ περιλαμβάνει τα Τμήματα Φυτικής Παραγωγής, Ζωικής Παραγωγής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Διοίκησης Αγροτικών Επιχειρήσεων. Αντίθετα ποσοστά παρατηρούνται στο Τμήμα Μαιευτικής¹⁵ με το δείγμα να περιορίζεται αποκλειστικά σε γυναίκες καθώς η ΣΕΥΠ προσελκύει ως επί το πλείστον γυναίκες σύμφωνα με τα προγράμματα σπουδών των Τμημάτων της Σχολής (Περιλαμβάνει τα Τμήματα Αισθητικής, Μαιευτικής, Νοσηλευτικής, Επισκεπτών Υγείας και Ιατρικών Εργαστηρίων). Περισσότεροι άντρες παρατηρούνται και στο Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης¹⁶ καθώς και στο Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων¹⁷. Η ΣΔΟ περιλαμβάνει τα Τμήματα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, Εμπορίας και

¹³ Το πρόγραμμα σπουδών του τμήματος περιλαμβάνει την εφαρμογή της πληροφορικής στους τομείς των βιομηχανικών αυτοματισμών, των τηλεπικοινωνιών, της πληροφορικής. Πληροφορίες μπορούν να εντοπιστούν στο URL: <http://www.el.teithe.gr/Page.aspx?Type=0&ID=16>

¹⁴ Πληροφορίες για το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος μπορούν να εντοπιστούν στο URL: <http://w3.ap.teithe.gr/index.php/el/tmima/perigrafi-tmimatos.html>

¹⁵ Πληροφορίες για το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος μπορούν να εντοπιστούν στο URL: <http://w3.midw.teithe.gr/index.php>

¹⁶ Πληροφορίες για το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος μπορούν να εντοπιστούν στο URL: http://w3.libd.teithe.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=9&Itemid=53&lang=en

¹⁷ Πληροφορίες για το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος μπορούν να εντοπιστούν στο URL: <http://www.food.teithe.gr/category.php?lang=gr&id=5>

Διαφήμισης, Λογιστικής και Τουριστικών Επιχειρήσεων, ενώ η ΣΤΕΤΡΟΔ περιλαμβάνει τα Τμήματα Διατροφής και Τεχνολογίας Τροφίμων.

3.4 Περιορισμοί της παρούσας έρευνας

Περιορισμοί της παρούσας έρευνας αποτελούν:

1. Το μέγεθος της κάθε Σχολής και του κάθε Τμήματος του ΑΤΕΙΘ ποικίλλει. Το δείγμα που ερευνήθηκε υπήρξε ίδιο για κάθε Σχολή και Τμήμα ανεξάρτητα από το πλήθος των εγγεγραμμένων ενεργών φοιτητών σε κάθε Σχολή και Τμήμα που συμμετείχε στην έρευνα.
2. Διαφορετικοί διεθνείς οργανισμοί (ACRL, 2000 ANZIIL, 2004) έχουν διαμορφώσει διαφορετικά κριτήρια για τον ΠΓ, λόγω διαφοροποιήσεων στα επιμέρους εκπαιδευτικά συστήματα, με στόχο να διαμορφώσουν ένα κοινό πλαίσιο συνεργασίας για τον ΠΓ μεταξύ εκπαιδευτικών και βιβλιοθηκονόμων. Τα κριτήρια τα οποία έχουν διαμορφωθεί από τους οργανισμούς παραμετροποιούνται στη συνέχεια από τα πανεπιστήμια που τα εφαρμόζουν, καθώς εναρμονίζονται με το όραμα και τους επιμέρους εκπαιδευτικούς τους στόχους. Η επιλογή των κριτηρίων για τον ΠΓ της ACRL (2000) αποτελεί περιορισμό της παρούσας έρευνας.

3.5 Ερωτηματολόγια

Για την εξυπηρέτηση των αναγκών της έρευνας διαμορφώθηκαν τρία ερωτηματολόγια.

3.5.1 Ερωτηματολόγιο για τη συλλογή ποσοτικών στοιχείων

Για την εξυπηρέτηση των αναγκών της έρευνας ώστε να διερευνηθεί το επίπεδο δεξιοτήτων ΠΓ των φοιτητών του ΑΤΕΙΘ και τη συλλογή πρωτογενών ποσοτικών στοιχείων διαμορφώθηκε ερωτηματολόγιο που μοιράστηκε σε 150 πρωτοετείς φοιτητές. Οι ερωτήσεις 1-3 του ερωτηματολογίου διερευνούν δημογραφικά στοιχεία των φοιτητών, δηλαδή φύλο και Σχολή / Τμήμα φοίτησης. Οι ερωτήσεις 4-8 διερευνούν στοιχεία που αφορούν στη σχέση των φοιτητών με το Διαδίκτυο. Οι ερωτήσεις 9-29 αφορούν στη διερεύνηση των δεξιοτήτων ΠΓ και η 30 αφορά στην επίγνωση αυτεπάρκειας των φοιτητών (Kurbanoglu, 2003; Kurbanoglu Akkoyunlu & Umay, 2006), στο βαθμό δηλαδή, κατά τον οποίο αισθάνονται ότι οι ίδιοι διαθέτουν τις δεξιότητες ΠΓ για τις οποίες αξιολογήθηκαν στο κυρίως μέρος του ερωτηματολογίου

(ερωτήσεις 9-29). Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα Α.

Το ερωτηματολόγιο δοκιμάστηκε πιλοτικά από πέντε συνολικά φοιτητές διαφόρων εξαμήνων και διαφόρων Τμημάτων. Ο απαιτούμενος χρόνος για τη συμπλήρωσή του από τους φοιτητές υπολογίστηκε στα 15-20 λεπτά. Ακολούθησαν ορισμένες διορθώσεις σχετικά με τη διατύπωση των ερωτήσεων και στη συνέχεια μοιράστηκε σε έντυπη μορφή και απαντήθηκε από τους συμμετέχοντες. Συγκεντρώθηκαν 147 ερωτηματολόγια στο σύνολο, 30 περίπου ανά Σχολή και Τμήμα. Τρία (3) ερωτηματολόγια αφαιρέθηκαν καθώς ήταν ελλιπή ως προς τις απαντήσεις τους. Η στατιστική επεξεργασία των δεδομένων έγινε σε λογισμικό MATLAB¹⁸.

Τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από το παραπάνω ερωτηματολόγιο, αξιοποιήθηκαν ώστε να α) αναδιαμορφωθεί πιθανώς πρόγραμμα ΠΓ μέσω Διαδικτύου της βιβλιοθήκης ανάλογα με τις ανάγκες των φοιτητών, όπως αποτυπώθηκαν από την έρευνα και β) να διαφανεί η ανάγκη να ενσωματωθεί η εκπαίδευση του ΠΓ στα προγράμματα σπουδών των Τμημάτων του ΑΤΕΙΘ.

3.5.2 Ερωτηματολόγιο για τη συλλογή ποιοτικών στοιχείων

Για τη συλλογή πρωτογενών ποιοτικών στοιχείων ολοκληρώθηκε έρευνα με τη μορφή συνέντευξης από: α) Πέντε μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού του ΑΤΕΙΘ και β) Πέντε πρωτοετείς φοιτητές, ώστε να διαφανεί η ανάγκη ενσωμάτωσης του ΠΓ στα προγράμματα σπουδών των Τμημάτων. Ο συγκεκριμένος αριθμός για τις συνεντεύξεις, τόσο του ΕΠ όσο και των φοιτητών, επιλέχθηκε για να προσδώσει ποιοτικά δεδομένα στην παρούσα έρευνα, με τη μορφή σχολίων. Επιλέχθηκαν τα συγκεκριμένα Τμήματα που συμμετείχαν στην ποσοτική έρευνα για να υπάρχει ομοιογένεια. Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε για τις συνεντεύξεις συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα Β.

Οι συνεντεύξεις οργανώθηκαν μετά από συνεννόηση μέσω τηλεφώνου της ερευνήτριας με το Εκπαιδευτικό Προσωπικό των Τμημάτων του ΑΤΕΙΘ που συμμετείχαν στην έρευνα. Η επιλογή των συγκεκριμένων μελών Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΠ) στόχευσε στα συγκεκριμένα Τμήματα που συμμετείχαν στην έρευνα και βασίστηκε σε προγενέστερη συνεργασία της ερευνήτριας με τα συγκεκριμένα μέλη ΕΠ σε θέματα προγραμματισμού και διεξαγωγής των σεμιναρίων ΠΓ από την ερευνήτρια, κατά το μάθημα που οι ίδιοι διδάσκουν. Στην τηλεφωνική επικοινωνία που προηγήθηκε, συμφωνήθηκε η ημέρα και η ώρα της συνάντησης για τη διεξαγωγή των συνεντεύξεων. Ζητήθηκε επίσης από κάθε μέλος ΕΠ, η

¹⁸ Πληροφορίες για το λογισμικό βρίσκονται στο URL: <http://www.mathworks.com/products/matlab/>

συμμετοχή ενός φοιτητή για παράλληλη συνέντευξη από την ερευνήτρια. Η επιλογή του φοιτητή έγινε από το υπεύθυνο μέλος ΕΠ, με κριτήριο να έχει παρακολουθήσει σεμινάριο ΠΓ Βιβλιοθήκης και να βρίσκεται στο α΄ ή β΄ εξάμηνο φοίτησης, ώστε να διασφαλιστεί η ομοιογένεια του δείγματος. Οι συνεντεύξεις των μελών ΕΠ και των φοιτητών πραγματοποιήθηκαν από την ερευνήτρια, σε συγκεκριμένη ημέρα και ώρα το καθένα, στο χώρο του ΑΤΕΙΘ, στα γραφεία των μελών ΕΠ και διήρκεσαν 20 περίπου λεπτά η κάθε μια.

3.5.3 Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης σεμιναρίου ΠΓ

Παράλληλα, διαμορφώθηκε online ερωτηματολόγιο¹⁹ για την αξιολόγηση του σεμιναρίου ΠΓ από τους φοιτητές που ήδη είχαν παρακολουθήσει αντίστοιχο σεμινάριο της Βιβλιοθήκης, στο οποίο συμπεριλήφθηκε ερώτηση προκειμένου να διαπιστωθεί εάν το σεμινάριο ΠΓ που παρακολούθησαν τους βοήθησε να εξοικειωθούν με τις τεχνικές αναζήτησης/ανάκτησης και αξιολόγησης πληροφοριών από ιστοσελίδες άλλων πολιτιστικών οργανισμών, όπως π.χ. μουσείων. Το ερωτηματολόγιο απαντήθηκε από φοιτητές όλων των εξαμήνων που συμμετείχαν στα σεμινάρια ΠΓ που παρουσίασε η Βιβλιοθήκη στο ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 και οργανώθηκε στο λογισμικό ανοικτού κώδικα LimeSurvey²⁰. Η ιδέα για τη διερεύνηση της σχέσης του ΠΓ με το χώρο των μουσείων βασίστηκε σε σχετική αρθρογραφία στην οποία γίνεται συσχετισμός της ορολογίας και της έννοιας του ΠΓ με το χώρο των μουσείων (Marty 2006, 2007).

3.6 Προστασία προσωπικών δεδομένων

Η ανωνυμία και η προστασία προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων διασφαλίστηκαν σε όλα τα στάδια της έρευνας. Τα ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν από τους φοιτητές ανώνυμα και κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων συμφωνήθηκε η διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων. Το online ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε από τους συμμετέχοντες επίσης ανώνυμα.

¹⁹ Το online ερωτηματολόγιο αξιολόγησης του Σεμιναρίου ΠΓ βρίσκεται στο URL: <http://www.lib.teithe.gr/quest>

²⁰ Πληροφορίες για το λογισμικό βρίσκονται στο URL: <http://www.limesurvey.org/>

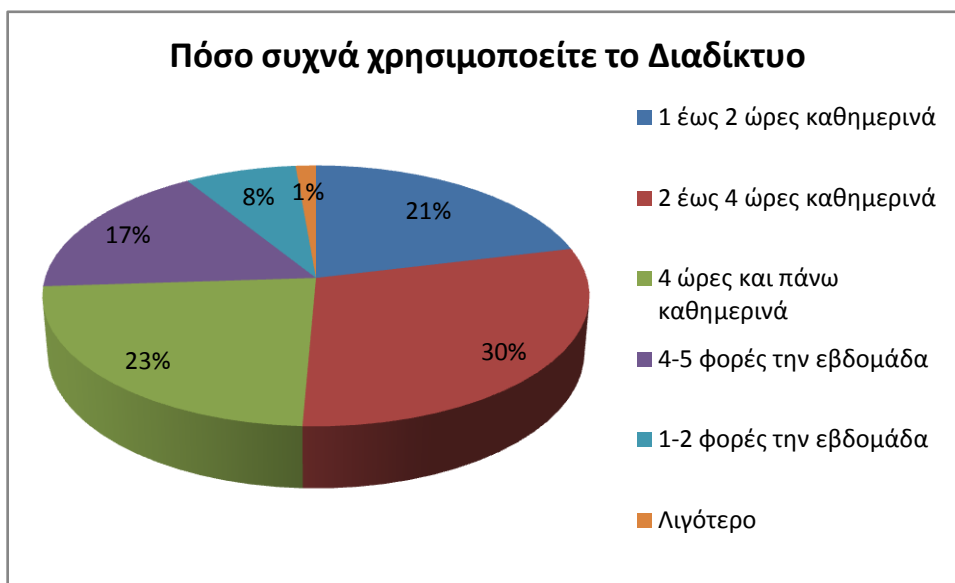
4 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Στο κεφάλαιο που ακολουθεί αναλύονται και σχολιάζονται τα αποτελέσματα των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου.

4.1 Στοιχεία που αφορούν στη σχέση των φοιτητών με το Διαδίκτυο

Οι ερωτήσεις 4-8 του ερωτηματολογίου αφορούσαν σε στοιχεία των φοιτητών σχετικά με το Διαδίκτυο. Οι απαντήσεις αναλύονται ως εξής:

Ερώτηση 4: Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο

Πίνακας 5: Συχνότητα χρήσης Διαδικτύου

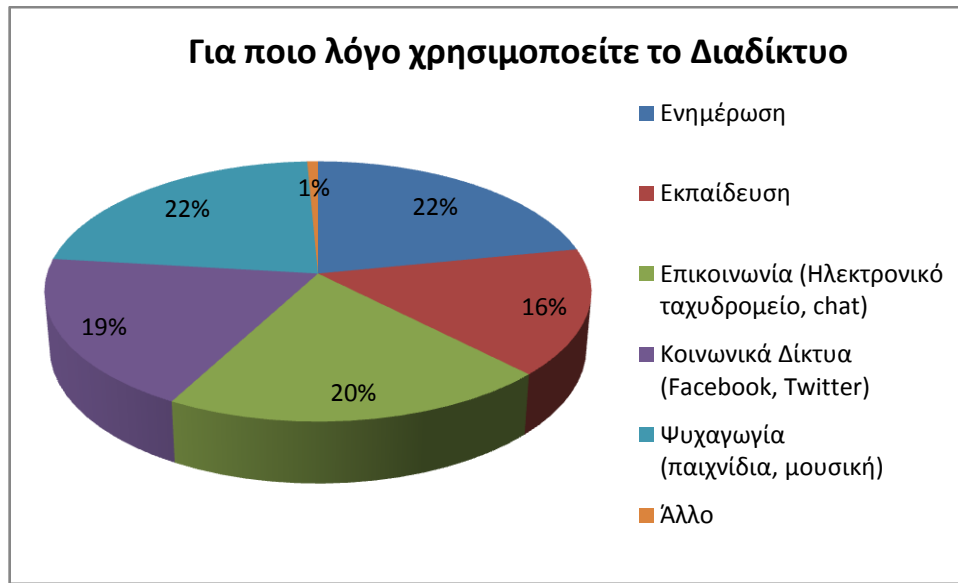
Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση είχε ως σκοπό να εξετάσει τη συχνότητα χρήσης του Διαδικτύου προκειμένου να διερευνηθεί εάν η δεξιότητα χρήσης του σχετίζεται με τις δεξιότητες ΠΓ.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι το 74%- χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο σε καθημερινή βάση με το 25% μόνο να το χρησιμοποιούν σε εβδομαδιαία βάση και το 1% λιγότερο.

Ερώτηση 5: Για ποιο λόγο χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο;

Πίνακας 6: Λόγος χρήσης Διαδικτύου

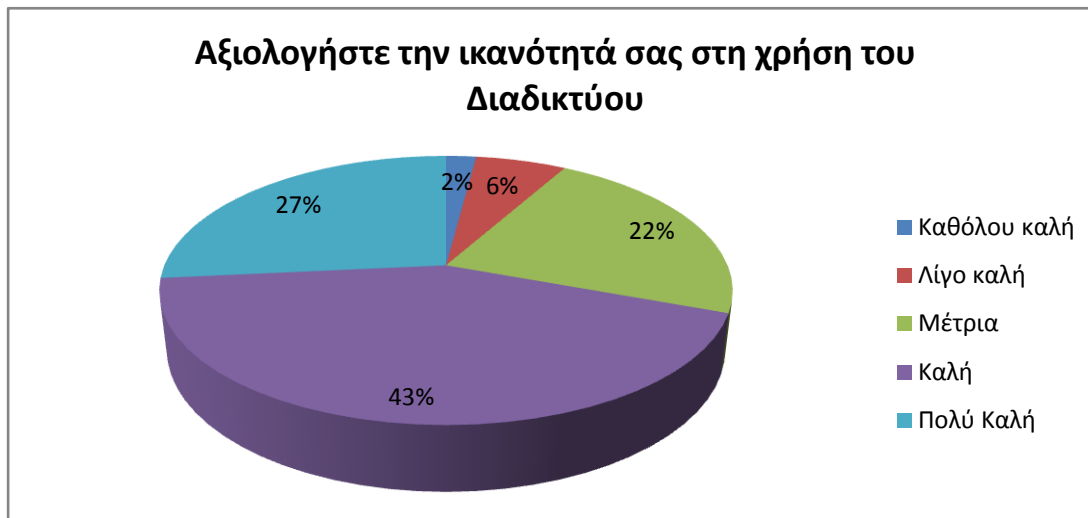
Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση είχε ως σκοπό να εξετάσει το λόγο χρήσης του Διαδικτύου προκειμένου να διερευνηθεί εάν μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με τις δεξιότητες ΠΓ.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι 22% χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για ψυχαγωγία, 22% για ενημέρωση, 20% για επικοινωνία, 19% για κοινωνικά δίκτυα και ακολουθούν οι εκπαιδευτικοί λόγοι (16%), με 1% μόλις να το χρησιμοποιούν για άλλους λόγους. Χαρακτηριστικό είναι, όπως προκύπτει από τις συνεντεύξεις (κεφ. 4.5.2), ότι το Διαδίκτυο αποτελεί την πρώτη πηγή στην οποία ανατρέχουν για εύρεση επιστημονικής βιβλιογραφίας.

Ερώτηση 6: Αξιολογήστε την ικανότητά σας στη χρήση του Διαδικτύου

Πίνακας 7: Επίγνωση αυτεπάρκειας χρήσης Διαδικτύου

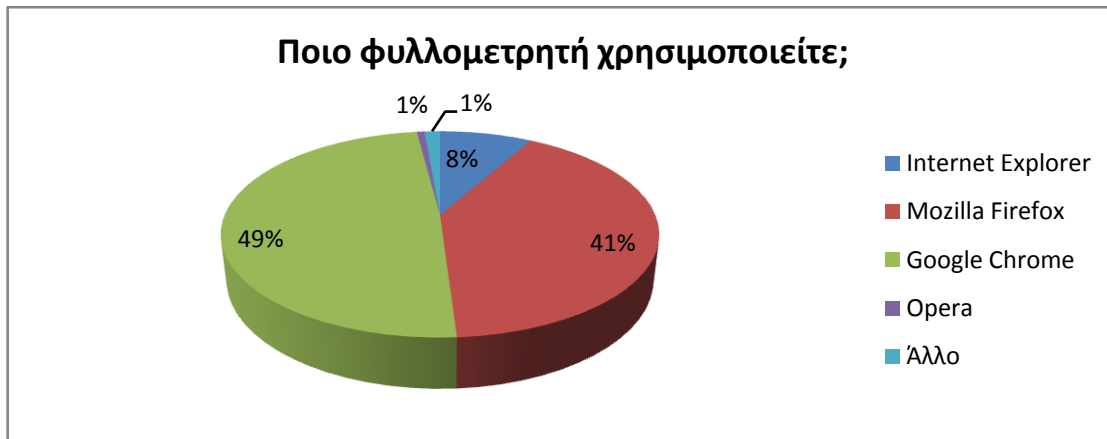
Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση είχε ως σκοπό να διερευνήσει κατά πόσο η επίγνωση αυτεπάρκειας (Kurbanoglou, 2003) σχετίζεται με τις δεξιότητες ΠΓ που διαθέτει στον άξονα χρήσης διαδικτυακών εργαλείων έρευνας (κεφ.4.2.2.3).

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι το 70% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι διαθέτει καλή ή πολύ καλή ικανότητα χρήσης του Διαδικτύου, το 22% θεωρεί τον εαυτό του μέτριο χρήστη, ενώ μόλις 8% θεωρεί ότι διαθέτει καθόλου ή λίγο καλή ικανότητα. Μολονότι η πλειοψηφία θεωρεί ότι είναι καλοί ή πολύ καλοί χρήστες του Διαδικτύου, εντούτοις διαφαίνεται από τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου (κεφ. 4.2.2.3) ότι δεν έχει γνώση συγκεκριμένων Διαδικτυακών εργαλείων για την αναζήτηση βιβλιογραφίας.

Ερώτηση 7: Ποιο φυλλομετρητή χρησιμοποιείτε;

Πίνακας 8: Χρήση συγκεκριμένου φυλλομετρητή

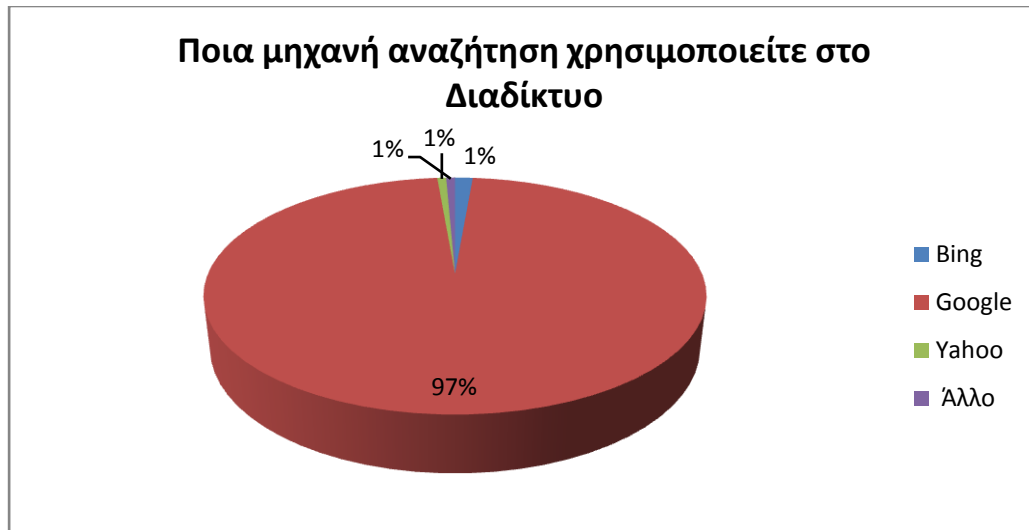
Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει ποιόν φυλλομετρητή χρησιμοποιούν οι φοιτητές προκειμένου να διερευνηθεί εάν μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα ή ερευνητικά ερωτήματα για μελλοντική έρευνα σχετικά με τις δεξιότητες ΠΓ. Για παράδειγμα θα ήταν ενδιαφέρον να ερευνηθεί εάν οι φοιτητές που χρησιμοποιούν συγκεκριμένο φυλλομετρητή χειρίζονται αποτελεσματικότερα τα κοινωνικά δίκτυα, τα εργαλεία web 2.0 ή τα διαδικτυακά εργαλεία έρευνας.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι το 49% χρησιμοποιούν το Google Chrome, ακολουθεί ο Mozilla Firefox (41%), ο Internet Explorer (8%) και σχεδόν ανύπαρκτη είναι η χρήση άλλων φυλλομετρητών (1% για τον Opera).

Ερώτηση : Ποια μηχανή αναζήτηση χρησιμοποιείτε στο Διαδίκτυο;

Πίνακας 9:Χρήση συγκεκριμένης μηχανής αναζήτησης

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση είχε ως σκοπό να εξακριβώσει ποιά μηχανή αναζήτησης χρησιμοποιούν οι φοιτητές για την πλοήγησή τους στο Διαδίκτυο προκειμένου να διερευνηθεί εάν μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα ή ερευνητικά ερωτήματα για μελλοντική έρευνα σχετικά με τις δεξιότητες ΠΓ.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι η πλειοψηφία (97%) χρησιμοποιεί το Google για την πλοήγηση στο Διαδίκτυο.

4.2 Δεξιότητες Πληροφοριακού Γραμματισμού

Οι ερωτήσεις 9-29 του ερωτηματολογίου αφορούσαν στη διερεύνηση των δεξιοτήτων ΠΓ των φοιτητών και έχουν χωριστεί σε πέντε κατηγορίες αντίστοιχες ως προς τα πέντε ερευνητικά ερωτήματα που διατυπώθηκαν στην εισαγωγή. Για κάθε κατηγορία ερωτήσεων παρατίθενται: ο άξονας προς διερεύνηση, η ερώτηση, ο πίνακας με την ανάλυση των αποτελεσμάτων, ο σκοπός της ερώτησης και η ερμηνεία των αποτελεσμάτων. Η σωστή απάντηση και το ποσοστό της παρατίθενται στους πίνακες με έντονη γραφή.

4.2.1 Κατηγορία 1: Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών

Άξονας διερεύνησης: Πηγές Πληροφόρησης

Ο φοιτητής για να εντοπίσει κατάλληλο υλικό για την εργασία που του ανατέθηκε –σύμφωνα με την πληροφοριακή του ανάγκη- πρέπει να γνωρίζει τις πηγές πληροφόρησης (πρωτογενείς, δευτερογενείς, τριτογενείς²¹)

Ερώτηση 9: Πρωτογενής πηγή πληροφόρησης είναι:

α/α	Ένα άρθρο επιστημονικού περιοδικού	Μια βιβλιογραφία	Μια συνέντευξη	Ένα βιβλίο	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	38	18	26	34	31
Απάντηση %	25,8	12,2	17,69	23,1	21,0

Πίνακας10: Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών / Πηγές πληροφόρησης

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει εάν οι φοιτητές γνωρίζουν τι σημαίνει πρωτογενείς πηγές πληροφόρησης.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι η μόλις το 17,69% γνωρίζει ότι μια συνέντευξη αποτελεί πρωτογενή πηγή πληροφόρησης, ενώ ένα μεγάλο ποσοστό (21%) δηλώνει ότι δε γνωρίζει την απάντηση.

Άξονας Διερεύνησης: Πηγές Δημοσίευσης

Ο φοιτητής για να εντοπίσει κατάλληλο υλικό για την εργασία που του ανατέθηκε – σύμφωνα με την πληροφοριακή του ανάγκη- πρέπει να γνωρίζει τις πηγές δημοσίευσης (βιβλία, επιστημονικά περιοδικά, περιοδικά ποικίλης ύλης, εφημερίδες, Διαδίκτυο κλπ.).

Ερώτηση 10: Ποιό από τα παρακάτω δεν ισχύει για τα επιστημονικά περιοδικά:

α/α	Έχουν κριτές	Περιλαμβάνουν επισκόπηση βιβλιογραφίας	Χρησιμοποιούν επίσημη και τεχνική γλώσσα	Μπορούν να εντοπιστούν μέσω Google	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	42	13	19	17	56
Απάντηση %	28,5	8,8	12,9	11,56	38

Πίνακας11: Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών / Πηγές δημοσίευσης

²¹ Πληροφορίες για τις πηγές πληροφόρησης μπορούν να εντοπιστούν στο URL του online προγράμματος ΠΠΓ της βιβλιοθήκης του ΑΤΕΙΘ: <http://orion.lib.teithe.gr/index.php?page=information-sources>

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει εάν οι φοιτητές μπορούν να διαχωρίσουν τα επιστημονικά περιοδικά από τα περιοδικά ποικίλης ύλης.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι μόλις το 11,56% γνωρίζει τα χαρακτηριστικά των επιστημονικών περιοδικών²². Αρκετοί ερωτηθέντες (38%) δήλωσαν ότι δε γνωρίζουν τη σωστή απάντηση.

Ερώτηση 11: Επιλέξτε την καταλληλότερη πηγή δημοσίευσης για να εντοπίσετε τις ημερομηνίες εγγραφής στο 20^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών:

α/α	Διαδίκτυο	Περιοδικό ποικίλης ύλης	Επιστημονικό περιοδικό	Heal-Link	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	103	1	1	7	29
Απάντηση %	70,07	0,68	0,68	14,7	19,7

Πίνακας 12: Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών / Πηγές δημοσίευσης

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει εάν οι φοιτητές γνωρίζουν τα είδη των πηγών δημοσίευσης.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι η πλειοψηφία τους (70,07%) γνωρίζουν τα είδη των πηγών δημοσίευσης. Βέβαια, στη συγκεκριμένη ερώτηση η σωστή απάντηση είναι το Διαδίκτυο, επομένως ενδέχεται να απάντησαν σωστά λόγω του ότι είναι μικροί σε ηλικία και ιδιαίτερα εξοικειωμένοι με το Διαδίκτυο, γεγονός που διαφάνηκε από τα δημογραφικά στοιχεία του ερωτηματολογίου (Ερώτηση 4). 19,7% των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι δε γνωρίζουν τη σωστή απάντηση.

²² Πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά των επιστημονικών περιοδικών μπορούν να εντοπιστούν μέσω του online προγράμματος ΠΓ της Βιβλιοθήκης στο Url: <http://orion.lib.teithe.gr/index.php?page=pub-journals>

4.2.2 Κατηγορία 2: Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών

Άξονας διερεύνησης: Στρατηγική Έρευνας

Ο φοιτητής για να εντοπίσει υλικό για την εργασία που του ανατέθηκε θα πρέπει να είναι σε θέση να διαμορφώνει μια στρατηγική έρευνας που θα την εφαρμόζει σε διάφορα εργαλεία έρευνας.

Ερώτηση 12: Οι τελεστές εγγύτητας χρησιμοποιούνται για να συνδυάσουν δυο ή περισσότερους όρους ή φράσεις αναζήτησης μεταξύ τους. Ποιοί από τους παρακάτω είναι τελεστές εγγύτητας:

α/α	+ - @	ΚΑΙ ΟΧΙ	Η'	ΚΑΙ Η'	ΝΑΙ ΟΧΙ ΚΑΙ	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	24	24		19	20	60
Απάντηση %	16,3	16,3		12,9	13,6	40,8

Πίνακας 13: Αναζήτηση & ανάκτηση πληροφοριών / Στρατηγική έρευνας

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει εάν οι φοιτητές γνωρίζουν τους τελεστές εγγύτητας, ώστε να μπορούν να διαμορφώσουν μια στρατηγική έρευνας.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι μόνο το 16,3 % των ερωτηθέντων γνωρίζουν τους τελεστές εγγύτητας. Το 40,8% δήλωσαν ότι δε γνωρίζουν τη απάντηση, ενώ 16,3% επέλεξαν λάθος απάντηση.

Άξονας Διερεύνησης: Εργαλεία Έρευνας

Ο φοιτητής για να είναι σε θέση να αναζητήσει υλικό για την εργασία που του ανατέθηκε πρέπει να γνωρίζει τα εργαλεία στα οποία θα κάνει έρευνα.

Ερώτηση 13: Για να εντοπίσετε στον κατάλογο της Βιβλιοθήκης²³ όλα τα τεκμήρια της Στέλλας Βοσνιάδου, θα κάνετε έρευνα στο πεδίο :

α/α	Τίτλου	Εκδότη	Συγγραφέα	Θέματος	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	5	3	102	12	25
Απάντηση %	3,4	2,0	69,39	8,1	17

Πίνακας 14: Αναζήτηση & ανάκτηση πληροφοριών / Εργαλεία έρευνας 1

²³ Ο κατάλογος μπορεί να εντοπιστεί στο URL: http://195.251.243.8:8000/cgi-bin/gw_2012_2/chameleon

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει εάν οι φοιτητές γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν τον online κατάλογο της βιβλιοθήκης για να ανακτήσουν υλικό για την εργασία που τους έχει ανατεθεί.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι η πλειοψηφία (69,39%) γνωρίζουν ότι πρέπει να ψάξουν στο πεδίο του συγγραφέα για το βιβλίο. Ωστόσο, το 17% απαντούν ότι δε γνωρίζουν.

Ερώτηση 14: Σας έχει ανατεθεί εργασία με θέμα τη ζωή και το έργο του Καβάφη. Τι είδους έρευνα θα κάνατε στον κατάλογο της Βιβλιοθήκης;

α/α	του Τίτλου	του Εκδότη	του Συγγραφέα	του Θέματος	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων		7	100	27	5
Απάντηση%		14,7	68	18,37	3,4

Πίνακας 15: Αναζήτηση & ανάκτηση πληροφοριών / Εργασία έρευνας 2

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει, το ίδιο ακριβώς με την ερώτηση 13, διερευνώντας εκτός από δεξιότητες αναζήτησης και γνώσεις γενικότερης παιδείας.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι μόλις το 18,37% επιλέγουν τη σωστή απάντηση. Το 68% των φοιτητών απαντούν λάθος, επιλέγοντας να ψάξουν για βιβλία για τον Καβάφη στο πεδίο του συγγραφέα. Από τις απαντήσεις των φοιτητών συμπεραίνεται ότι οι φοιτητές σε απλές ερωτήσεις (όπως η 13) απαντούν σωστά, σε ερωτήσεις όμως που είναι λίγο πιο σύνθετες ή απαιτούν διευρυμένες γνώσεις ή δεξιότητες από την πλευρά των φοιτητών (να γνωρίζουν πχ ποιός είναι ο Καβάφης), οι φοιτητές μπερδεύονται και απαντούν λανθασμένα.

Ερώτηση 15: Ποιό από τα παρακάτω ορίζει σαφέστερα το Ιδρυματικό Καταθετήριο του ΑΤΕΙ-Θ «Εύρηκα!»²⁴;

α/α	22 τίτλους ελληνικών περιοδικών	πτυχιακές εργασίες ΑΤΕΙΘ, άρθρα, έρευνες καθηγητών	βιβλία, περιοδικά, χάρτες, οπτικοακουστικό υλικό βιβλιοθήκης	ξενόγλωσσα επιστημονικά περιοδικά	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	3	23	19	8	94
Απάντηση %	2,0	15,65	12,9	5,4	63,9

Πίνακας 16: Αναζήτηση & ανάκτηση πληροφοριών / Εργαλεία έρευνας 3

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει εάν δηλαδή οι φοιτητές γνωρίζουν τί είναι το ΙΚ «Εύρηκα!», ώστε να μπορούν να το χρησιμοποιήσουν ως εργαλείο έρευνας για να αντλήσουν βιβλιογραφία.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι μόλις το 15,65% των φοιτητών απαντούν σωστά, ενώ το 63,9% δηλώνουν ότι δε γνωρίζουν.

Άξονας Διερεύνησης: Εργαλεία Έρευνας στο Διαδίκτυο

Καθώς η χρήση του Διαδικτύου είναι δημοφιλής πρακτική, κρίνεται σκόπιμο οι φοιτητές να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τους περιορισμούς και τη χρήση συγκεκριμένων Διαδικτυακών εργαλείων (O'Hanlon, 2002), ώστε να τα χρησιμοποιούν αποτελεσματικά.

Ερώτηση 16: Ποιό από τα παρακάτω **δεν** ισχύει για τις λίστες συζητήσεων:

α/α	περιλαμβάνουν και blogs	περιλαμβάνουν μηνύματα σε ένα συγκεκριμένο θεματικό πεδίο	είναι χώροι ανταλλαγής δημόσιων μηνυμάτων μέσω email	επιτηρούνται από διαχειριστή	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	17	20	31	35	44
Απάντηση %	11,56	13,6	21,0	23,8	29,9

Πίνακας 17: Αναζήτηση & ανάκτηση πληροφοριών / Διαδικτυακά εργαλεία έρευνας 1

²⁴ Το ΙΚ μπορεί να εντοπιστεί στο URL <http://eureka.lib.teithe.gr:8080/>

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει, εάν οι φοιτητές γνωρίζουν τί είναι οι λίστες συζητήσεων, ώστε να επιλέξουν να τις χρησιμοποιήσουν για να αντλούν βιβλιογραφία, ή για να ενημερώνονται στα πλαίσια της δια βίου μάθησης (Gray, 1999).

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι μόλις το 11,56% των φοιτητών απαντάει σωστά στη συγκεκριμένη ερώτηση. Προξενεί αίσθηση το γεγονός ότι ενώ οι φοιτητές δηλώνουν εξοικειωμένοι με τη χρήση του Διαδικτύου, παρόλα αυτά, δεν κατέχουν ολοκληρωμένη άποψη για τα εργαλεία που διαθέτει το Διαδίκτυο ή για τον τρόπο που μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Ερώτηση 17: Ποιό από τα παρακάτω ισχύει για τις Μετα-μηχανές αναζήτησης, όπως η Dogpile:

α/α	Ψάχνει σε όλο το Διαδίκτυο	Τα αποτελέσματα από μια Μετα-μηχανή είναι πιο αξιόπιστα από αυτά που προέρχονται από μια απλή μηχανή	Εκτελεί για λογαριασμό του χρήστη αναζήτηση σε πολλές μηχανές ταυτόχρονα	Είναι καλύτερη από μια απλή μηχανή	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	12	7	14	7	107
Απάντηση %	8,1	14,7	9,52	4,7	72,7

Πίνακας 18: Αναζήτηση & ανάκτηση πληροφοριών / Διαδικτυακά εργαλεία έρευνας 2

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει, εάν οι φοιτητές γνωρίζουν τί είναι οι μεταμηχανές αναζήτησης και πώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι μόλις το 9,52% των φοιτητών γνωρίζουν τί είναι οι μεταμηχανές αναζήτησης. Είναι χαρακτηριστικό ότι 72,7% απαντούν ότι δε γνωρίζουν. Αξίζει και εδώ να σημειωθεί ότι παρόλη την εξοικειώσή τους με το Διαδίκτυο έχουν άγνοια θεμάτων που σχετίζονται με αυτό.

Ερώτηση 18: Ποιό από τα παρακάτω δεν ισχύει για το Google:

α/α	Παρέχει δυνατότητα έρευνας με λογικούς τελεστές (+, -, OR)	Είναι η πιο δημοφιλής μηχανή αναζήτησης	Είναι ιδανική για επιστημονική πληροφόρηση	Η επιλογή «Αισθάνομαι τυχερός» οδηγεί στο πρώτο κατά σειρά αποτέλεσμα της λίστας αποτελεσμάτων	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	42	10	35	40	20
Απάντηση %	28,5	6,8	23,81	27,2	13,6

Πίνακας 19: Αναζήτηση & ανάκτηση πληροφοριών / Διαδικτυακά εργαλεία έρευνας 3

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει, εάν οι φοιτητές γνωρίζουν τί είδους πληροφορίες μπορούν να ανακτήσουν από το Google και πώς μπορούν να το χρησιμοποιήσουν (Brophy&Bawden, 2005) .

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι μόλις το 23,81% των φοιτητών απαντούν ότι το Google δεν είναι η ιδανική πηγή για επιστημονική πληροφόρηση. Το 13,6% δε γνωρίζουν τη σωστή απάντηση. Αξίζει να σημειωθεί ότι ενώ χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο καθημερινά (κεφ. 4., ερώτηση 4) , εντούτοις δε γνωρίζουν τί είδους πληροφορίες μπορούν να ανακτήσουν μέσω του Google.

Ερώτηση 19: Ποιό από τα παρακάτω δεν ισχύει για τον Google μελετητή (GoogleScholar):

α/α	Περιλαμβάνει άρθρα επιστημονικών περιοδικών, περιλήψεις άρθρων, βιβλία, διατριβές, κλπ	Παρέχει δυνατότητα εύρεσης πλήρους κειμένου	Η ιεράρχηση των αποτελεσμάτων γίνεται σύμφωνα με τη διαθεσιμότητα σε πλήρες κείμενο και τη συχνότητα των βιβλιογραφικών αναφορών	Περιλαμβάνει εικόνες, βίντεο, φωτογραφίες και οπτικοακουστικό υλικό	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	9	13	23	15	87
Απάντηση %	6,1	8,8	15,6	10,20	59,1

Πίνακας 20: Αναζήτηση & ανάκτηση πληροφοριών / Διαδικτυακά εργαλεία έρευνας 4

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει, εάν οι φοιτητές γνωρίζουν τί είδους πληροφορίες μπορούν να ανακτήσουν από το Google μελετητή (Cothran, 2011) και πώς μπορούν να χρησιμοποιήσουν την υπηρεσία .

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι μόλις το 10,20% των φοιτητών απαντά σωστά. Το 59,1% απαντούν ότι δε γνωρίζουν τί είναι ο Google μελετητής.

4.2.3 Κατηγορία 3: Αξιολόγηση πληροφοριών

Άξονας διερεύνησης: Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο

Ο φοιτητής για να επιλέξει υλικό προκειμένου να υποστηρίξει την εργασία που του ανατέθηκε πρέπει να γνωρίζει ότι το υλικό αυτό θα πρέπει να πληροί συγκεκριμένα κριτήρια. Καθώς οι πληροφορίες που εντοπίζονται στο Διαδίκτυο δεν ακολουθούν την «τυπική» διαδικασία αξιολόγησης των έντυπων πηγών δημοσίευσης, ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να εφαρμόζει συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης (Coyle&Law, 2010).

Ερώτηση 20: Πιστεύετε ότι μπορείτε να δημοσιεύσετε πληροφορίες στο Διαδίκτυο;

α/α	Ναι	Όχι
Πλήθος απαντήσεων	122	22
Σωστή απάντηση %	82,99	14,9

Πίνακας 21: Αξιολόγηση πληροφοριών / Διαδίκτυο I

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει, εάν οι φοιτητές κατανοούν ότι οι ιστοσελίδες στο Διαδίκτυο δημιουργούνται από οποιονδήποτε χωρίς τυποποιημένη διαδικασία (όπως πχ. τα βιβλία ή τα περιοδικά) για να εξυπηρετήσουν συγκεκριμένους σκοπούς (εμπορικούς, εκπαιδευτικούς κλπ) και χαρακτηρίζονται ως αξιόπιστες ή μη ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ή όχι ως σημεία αναφοράς.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι η πλειοψηφία των φοιτητών (82,99%) αντιλαμβάνονται ότι οι πληροφορίες που εντοπίζουν μέσω Διαδικτύου χρήζουν αξιολόγησης

καθώς, όπως υποστηρίζει ο Norlund (2007), στο Διαδίκτυο μπορεί να δημοσιεύσει ο οποιοσδήποτε οτιδήποτε.

Ερώτηση 21: Τί είδους οργανισμός σχετίζεται με τα URL που έχουν κατάληξη .org, όπως π.χ. <http://www.wto.org/> ;

α/α	Εμπορικός οργανισμός	Ακαδημαϊκός οργανισμός	Μη κερδοσκοπικός-μη κυβερνητικός Οργανισμός	Κυβερνητικός οργανισμός	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	12	18	45	21	51
Απάντηση %	8,1	12,2	30,61	14,2	34,6

Πίνακας 22: Αξιολόγηση πληροφοριών / Διαδίκτυο 2

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει, εάν οι φοιτητές γνωρίζουν συγκεκριμένα κριτήρια για την αξιολόγηση ιστοσελίδων.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι το 30,61 % των φοιτητών γνωρίζουν ότι ο δημιουργός μιας ιστοσελίδας φαίνεται από την κατάληξη της διεύθυνσης της ιστοσελίδας. Παρόλα το 34,6% απαντούν ότι δε γνωρίζουν τη σωστή απάντηση.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι ενώ γνωρίζουν για την αναγκαιότητα εφαρμογής κριτηρίων για την αξιολόγηση πηγών του Διαδικτύου (ερώτηση 20), εντούτοις δεν έχουν σαφή άποψη για συγκεκριμένα κριτήρια (ερώτηση 21).

Ερώτηση 23: Ποιά από τα παρακάτω κριτήρια δεν αποτελεί κριτήριο αξιολόγησης για μια ιστοσελίδα στο Διαδίκτυο;

α/α	Ημερομηνία δημιουργίας – ανανέωσης	Αναφορά δημιουργού	Υπαρξη στοιχείων επικοινωνίας	Υπαρξη διαφημίσεων	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	15	15	10	83	24
Απάντηση %	10,2	10,2	6,8	56,46	16,3

Πίνακας 23: Αξιολόγηση πληροφοριών / Διαδίκτυο 3

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει, εάν οι φοιτητές γνωρίζουν ότι υπάρχουν συγκεκριμένα κριτήρια για την αξιολόγηση ιστοσελίδων στο Διαδίκτυο.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι το 56,46% απαντάει σωστά, γεγονός το οποίο δείχνει ότι οι περισσότεροι από τους μισούς φοιτητές φαίνεται να είναι περισσότερο ενήμεροι για θέματα αξιολόγησης στο Διαδίκτυο, χωρίς πάλι να έχουν σαφή άποψη.

Άξονας Διερεύνησης: Αξιολόγηση βιβλίων

Ο φοιτητής προκειμένου να επιλέξει υλικό που θα υποστηρίξει την εργασία του θα πρέπει να είναι σε θέση να κρίνει εάν το υλικό αυτό είναι κατάλληλο για την πληροφοριακή του ανάγκη εφαρμόζοντας συγκεκριμένα κριτήρια (πχ. Έτος δημοσίευσης, κύρος συγγραφέα, πολύπλευρη αντιμετώπιση του θέματος κλπ) (Coyle&Law, 2010).

Ερώτηση 22: Ποιό από τα παρακάτω κριτήρια δεν πρέπει να τεθεί κατά την αξιολόγηση ενός βιβλίου:

α/α	Αξιопιστία συγγραφέα	Πολύπλευρη – αντικειμενική παρουσίαση θέματος	Τεκμηριωμένο περιεχόμενο με βιβλιογραφία	Ικανοποιητικός αριθμός σελίδων	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	15	10	11	82	29
Απάντηση %	10,2	6,8	7,4	55,78	19,7

Πίνακας 24: Αξιολόγηση πληροφοριών / Βιβλία

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει, εάν οι φοιτητές γνωρίζουν ότι υπάρχουν συγκεκριμένα κριτήρια για την αξιολόγηση βιβλίων.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι το 55,78% απαντούν σωστά, γεγονός που δηλώνει ότι περισσότεροι από τους μισούς έχουν αντίληψη για την ύπαρξη συγκεκριμένων κριτηρίων αξιολόγησης για βιβλία.

4.2.4 Κατηγορία 4: Συγγραφή επιστημονικής εργασίας

Άξονας Διερεύνησης: Δομή Επιστημονικής Εργασίας

Ο φοιτητής αφού εντοπίσει υλικό για να υποστηρίξει την εργασία του θα πρέπει να είναι σε θέση να το χρησιμοποιήσει προκειμένου να δομήσει μια επιστημονική εργασία.

Ερώτηση 24: Συντάσσετε το κείμενο μιας εργασίας σας, το οποίο καλείστε να παρουσιάσετε.

Ποια από τις παρακάτω προτάσεις θα επιλέγατε για το κείμενο που θα παραδώσετε;

α/α	«Από σχετικές έρευνες προκύπτει ότι...»	«Σχετικές έρευνες μας δείχνουν ότι...»	«Έχω εντοπίσει σχετικές έρευνες, από τις οποίες προκύπτει ότι...»	«Έχω εντοπίσει σχετικές έρευνες, οι οποίες μας δείχνουν ότι...»	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	57	45	18	15	12
Απάντηση %	38,78	30,6	12,2	10,2	8,1

Πίνακας 25: Συγγραφή επιστημονικής εργασίας / Δομή 1

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει, εάν οι φοιτητές γνωρίζουν ότι υπάρχει συγκεκριμένη δομή και συγκεκριμένος τρόπος για τη συγγραφή μια επιστημονικής εργασίας.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι το 38,78% απαντάει σωστά, με το 53% (78 φοιτητές) να δίνουν λάθος απάντηση, γεγονός που δηλώνει ότι οι περισσότεροι φοιτητές δε γνωρίζουν τον τρόπο συγγραφής μιας επιστημονικής εργασίας.

Ερώτηση 25:«Η έρευνα κάλυψε την χρονική περίοδο 1983-2000. Βρέθηκαν συνολικά 331 άρθρα που αναφέρονταν στο πρόβλημα της οσφυαλγίας, στην Αγγλική και σε άλλες γλώσσες. Από τα 86 άρθρα που ήταν δημοσιευμένα στην Αγγλική γλώσσα, οι ερευνητές είχαν πρόσβαση στα 61, από τα οποία μόνο τα 30 είχαν άμεση σχέση με το θέμα της έρευνας».

Σε ποιο τμήμα μιας επιστημονικής εργασίας ενδέχεται να περιλαμβάνεται η παραπάνω πρόταση;

α/α	Στη μεθοδολογία	Στο παράρτημα	Στη βιβλιογραφική ανασκόπηση	Στα συμπεράσματα	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	11	19	48	27	42
Απάντηση %	7,4	12,9	32,65	18,3	28,5

Πίνακας 26: Συγγραφή επιστημονικής εργασίας / Δομή 2

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει, εάν οι φοιτητές γνωρίζουν ότι υπάρχει συγκεκριμένη δομή για τη συγγραφή μια επιστημονικής εργασίας.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι ένα σχετικά μικρό ποσοστό 32,65% απαντάει σωστά. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το 28,5% δηλώνει ότι δε γνωρίζει την απάντηση.

Ερώτηση 29: Η μορφοποίηση του κειμένου κάποιας εργασίας:

α/α	Ακολουθεί κανόνες, που εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις σε όλες τις εργασίες και σε όλα τα εκπαιδευτικά ιδρύματα	Δεν ακολουθεί κανόνες, είναι στην κρίση του κάθε φοιτητή	Είναι απαραίτητη μόνο αν η εργασία πρόκειται να δημοσιευτεί σε κάποιο περιοδικό	Πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τους εκάστοτε κανόνες μορφοποίησης, όπως τους ορίζει π.χ. ο φορέας, το ίδρυμα, ο καθηγητής	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	20	26	9	72	20
Απάντηση %	13,6	17,6	6,1	48,98	13,6

Πίνακας 27: Συγγραφή επιστημονικής εργασίας / Δομή 3

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει, εάν οι φοιτητές γνωρίζουν κανόνες που πρέπει να ακολουθούν προκειμένου να συντάξουν μια επιστημονική εργασία.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι οι μισοί σχεδόν φοιτητές (48,98%) απαντούν σωστά, ενώ το 13,6% δηλώνουν ότι δε γνωρίζουν.

4.2.5 Κατηγορία 5: Ηθική Χρήση της Πληροφορίας

Άξονας Διερεύνησης: Λογοκλοπή και Πνευματική Ιδιοκτησία

Ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοεί ζητήματα λογοκλοπής και πνευματικής ιδιοκτησίας.

Ερώτηση 26: Ο Zietlow (2007) αναφέρει ότι «ισολογισμός είναι η λογιστική κατάσταση μιας επιχείρησης ή ενός οργανισμού και αποτυπώνει τις ενέργειες και τα κεφάλαιά του, καθώς και τον τρόπο χρηματοδότησής τους, σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή».

Η παραπάνω πρόταση εμφανίζεται σε εισαγωγικά γιατί:

α/α	Μεταφέρονται στην εργασία λόγω καταξιωμένου συγγραφέα	Τα συμπεράσματα προκύπτουν από βιβλιογραφικές πηγές	Μεταφέρονται στο κείμενο αυτούσια τα λόγια του συγγραφέα	Ο συγγραφέας κάνει αναφορά σε προηγούμενη εργασία	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	18	12	59	5	53
Απάντηση %	12,2	8,1	40,14	3,4	36

Πίνακας 28: Ηθική χρήση πληροφορίας / Λογοκλοπή

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκεκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει, εάν οι φοιτητές γνωρίζουν ότι πρέπει να συμπεριλάβουν την πηγή από όπου άντλησαν την αρχική πληροφορία και ότι το αντίθετο συνιστά λογοκλοπή.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι 40,14% αντιλαμβάνονται ότι το κείμενο πρέπει να έχει εισαγωγικά καθώς μεταφέρει αυτούσια τα λόγια του συγγραφέα. Το 36% όμως δε γνωρίζουν την απάντηση.

Άξονας Διερεύνησης: Βιβλιογραφικές Αναφορές

Ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να ερμηνεύει μια βιβλιογραφική αναφορά και να αναγνωρίζει τί είδους πηγή δημοσίευσης σχετίζεται μ' αυτήν.

Ερώτηση 27: Ηβιβλιογραφικήαναφορά «ScalesJandLindsayEB (2005) Qualitativeassessmentofstudentattitudetowardinformationliteracy. Portal: Libraries and the Academy 5(4): 513–526» προέρχεται από:

α/α	άρθρο περιοδικού	βιβλίο	άρθρο εφημερίδας	άρθρο στο Διαδίκτυο	κεφάλαιο βιβλίου	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	25	29	10	15	21	47
Απάντηση %	17,01	19,7	6,8	10,2	14,2	31,9

Πίνακας 29: Ηθική χρήση πληροφορίας /Βιβλιογραφική αναφορά

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει, εάν οι φοιτητές είναι σε θέση να ερμηνεύουν τα στοιχεία μιας βιβλιογραφικής αναφοράς και να αναγνωρίζουν το είδος της πηγής δημοσίευσης, ώστε να μπορούν και οι ίδιοι να συντάξουν τη βιβλιογραφία τους.

Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι μόνο ένα 17,01% απαντούν σωστά, 31,9% δηλώνουν ότι δε γνωρίζουν ενώ 51% (75 φοιτητές) απαντούν λανθασμένα.

Άξονας Διερεύνησης: Σύνταξη Βιβλιογραφίας και Βιβλιογραφικών Παραπομπών

Ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να συντάσσει τη βιβλιογραφία και βιβλιογραφικές παραπομπές στην εργασία του σύμφωνα με συγκεκριμένα βιβλιογραφικά πρότυπα.

Ερώτηση 28: Τα Harvard, MLA και APA είναι:

α/α	πρότυπα σύνταξης βιβλιογραφικών παραπομπών.	πανεπιστήμια των ΗΠΑ.	περιοδικά που δημοσιεύουν έγκυρα επιστημονικά άρθρα.	διεθνείς αρχές προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων συγγραφής	Δε γνωρίζω
Πλήθος απαντήσεων	14	88	7	4	34
Απάντηση %	9,52	59,8	4,7	2,7	23,1

Πίνακας 30: Ηθική χρήση πληροφορίας / Βιβλιογραφία & Βιβλιογραφικές παραπομπές

Σκοπός της ερώτησης

Η συγκριμένη ερώτηση έχει σκοπό να διαπιστώσει, εάν οι φοιτητές γνωρίζουν τα πρότυπα σύνταξης βιβλιογραφικών παραπομπών.

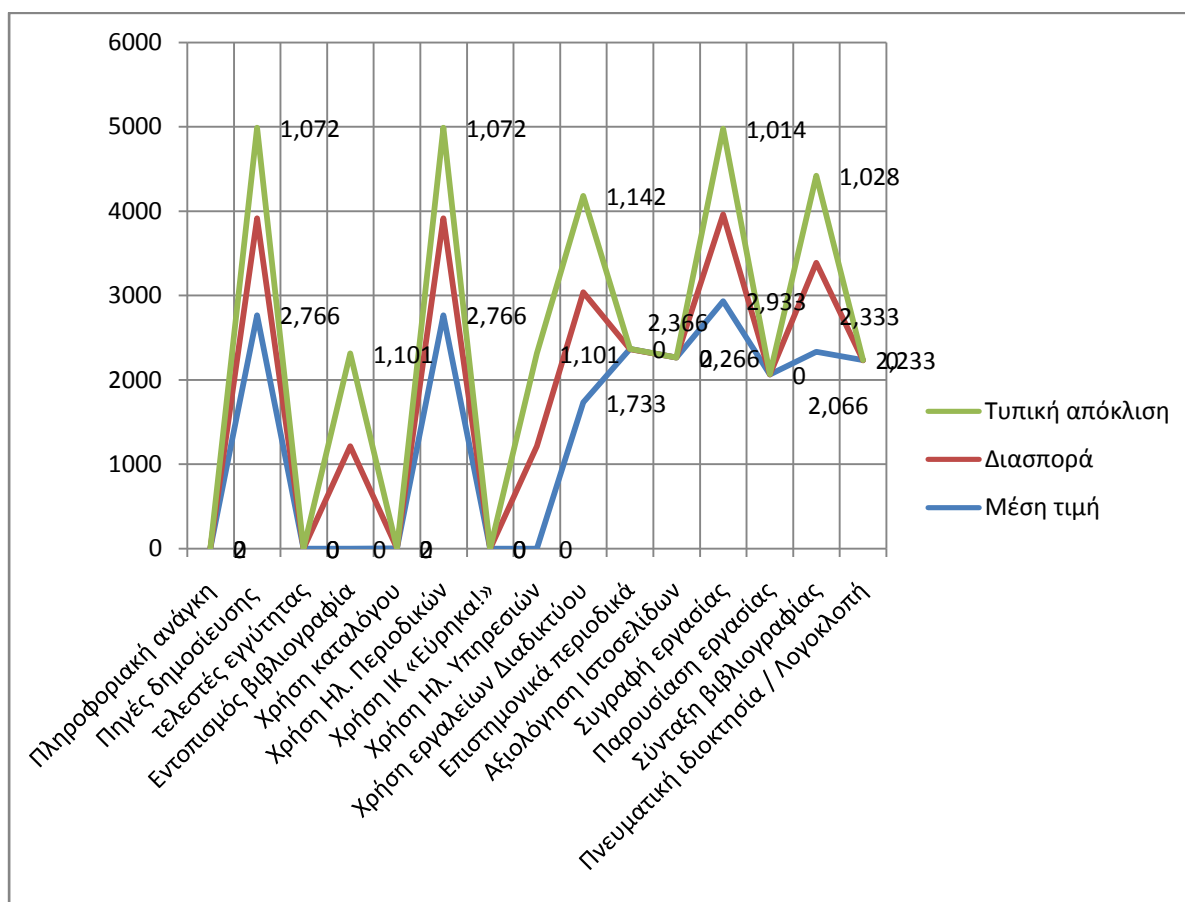
Αποτελέσματα

Από τις απαντήσεις των φοιτητών διαφαίνεται ότι μόλις το 9,52% απαντάει σωστά (14 φοιτητές). Το 59,8% πιστεύουν πως τα Harvard, APA και MLA είναι πανεπιστήμια των ΗΠΑ ενώ το 23,1% δηλώνουν ότι δε γνωρίζουν.

4.3 Επίγνωση αυτεπάρκειας φοιτητών

Η ερώτηση 30 του ερωτηματολογίου αφορούσε την επίγνωση αυτεπάρκειας των φοιτητών (Kurbanoglu, 2003 και Kurbanoglu, S., Akkoyunlu, B. & A. Umay, 2006), στο κατά ποίο βαθμό δηλαδή, αισθάνονται ότι οι ίδιοι διαθέτουν τις δεξιότητες ΠΓ για τις οποίες αξιολογήθηκαν στο κυρίως μέρος του ερωτηματολογίου (ερωτήσεις 9-29). Παρακάτω παρατίθενται τα αποτελέσματα:

Ερώτηση 30: Αισθάνεστε ικανός/η για να:

Πίνακας 31: Επίγνωση αυτεπάρκειας / Μέση τιμή, Τυπική απόκλιση, Διασπορά

Ανά κατηγορία ερωτήσεων μπορούν να εξαχθούν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

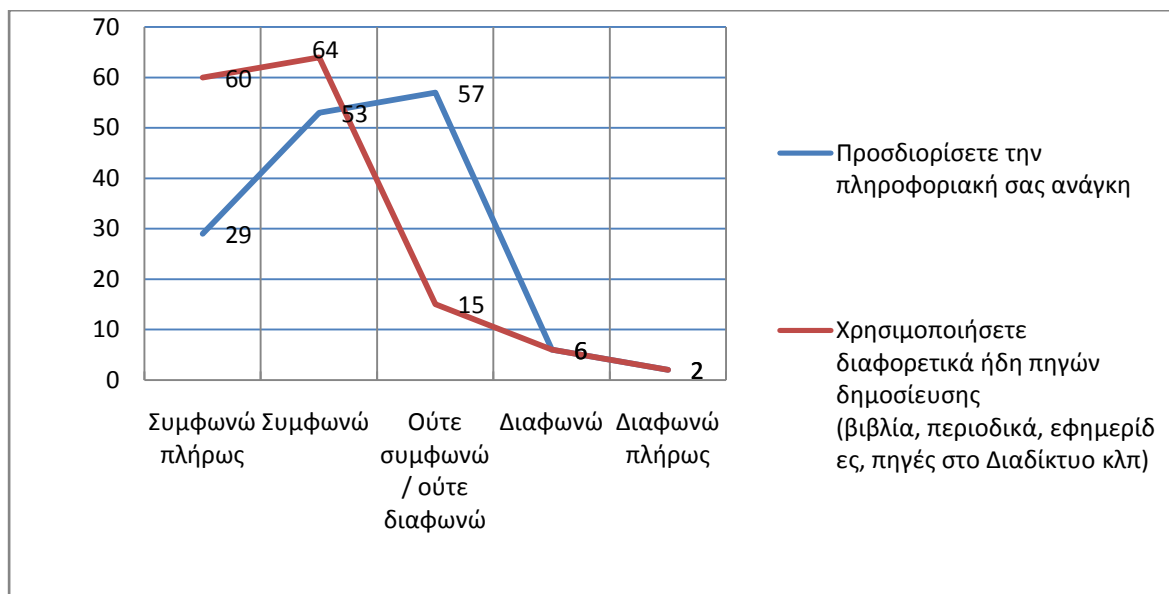
4.3.1 Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών

Οι απαντήσεις αφορούν στους άξονες: Πηγές Πληροφόρησης, Πηγές Δημοσίευσης.

Αισθάνεστε ικανός/η για να:

α/α	Συμφωνώ πλήρως	Συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ / ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ πλήρως	Μέση τιμή	Διασπορά	Τυπική απόκλιση
Προσδιορίσετε την πληροφοριακή σας ανάγκη	29	53	57	6	2	2	0.8965	0.9468
Χρησιμοποιήσετε διαφορετικά ήδη πηγών δημοσίευσης (βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες, πηγές στο Διαδίκτυο κλπ)	60	64	15	6	2	2.766	1.150	1.072

Πίνακας 32Α: Επίγνωση αυτεπάρκειας / Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών

Πίνακας 32B: Επίγνωση αυτεπάρκειας / Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών

Οι περισσότεροι φοιτητές θεωρούν ότι είναι ικανοί να προσδιορίσουν την ανάγκη τους για πληροφόρηση (55,7%) και να διαχωρίσουν τις πηγές δημοσίευσης (84,3 %) ενώ μόλις το 1,36% απαντούν ότι αισθάνονται ότι δεν είναι ικανοί.

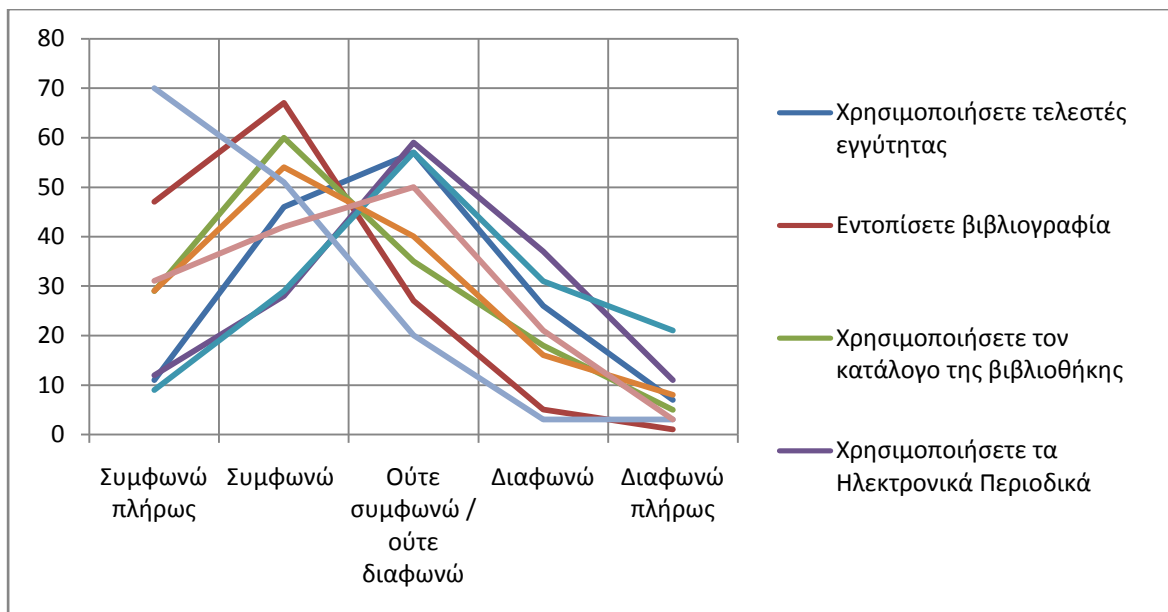
4.3.2 Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών

Οι απαντήσεις αφορούν στους άξονες: στρατηγικές έρευνας, εργαλεία έρευνας (κατάλογος βιβλιοθήκης, Ηλεκτρονικά περιοδικά, Ιδρυματικό Καταθετήριο, Διαδίκτυο, εργαλεία διαδικτύου, Google μελετητής, λίστες συζητήσεων).

Δισθάνεστε ικανός/η για να:

α/α	Συμφωνώ πλήρως	Συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ / ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ πλήρως	Μέση τιμή	Διασπορά	Τυπική απόκλιση
Χρησιμοποίησε τε τελεστές εγγύτητας	11	46	57	26	7	3.1	0.8517	0.9228
Εντοπίσετε βιβλιογραφία	47	67	27	5	1	2.4	1.213	1.101
Χρησιμοποίησε τε τον κατάλογο της βιβλιοθήκης	29	60	35	18	5	2	0.8965	0.89655
Χρησιμοποίησε τε τα Ηλεκτρονικά Περιοδικά	12	28	59	37	11	2.766	1.150	1.072
Χρησιμοποίησε τε το ΙΚ «Εύρηκα!»	9	29	57	31	21	3.1	0.8517	0.9228
Χρησιμοποίησε τε Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες	29	54	40	16	8	2.4	1.213	1.101
Χρησιμοποίησε τε εργαλεία Διαδικτύου	70	51	20	3	3	1.733	1.305	1.142

Πίνακας 33 Α: Επίγνωση αυτεπάρκειας / Αναζήτηση & Ανάκτηση Πληροφοριών

Πίνακας 33 Β: Επίγνωση αυτεπάρκειας / Αναζήτηση & Ανάκτηση Πληροφοριών

Οι περισσότεροι φοιτητές (38,7 %) και σε αυτή την κατηγορία ερωτήσεων αισθάνονται από ικανοί έως πολύ ικανοί να χρησιμοποιήσουν τελεστές εγγύτητας στην στρατηγική αναζήτησής τους, να εντοπίσουν βιβλιογραφία (77,5%) και να χρησιμοποιήσουν τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες της βιβλιοθήκης (56,4%) (κατάλογο, ηλεκτρονικά περιοδικά, ΙΚ Εύρηκα! κλπ.), καθώς και τα εργαλεία του Διαδικτύου (82,3%). Και σ' αυτήν την κατηγορία οι φοιτητές που απαντούν ότι δεν αισθάνονται ικανοί είναι από 0,68% έως 4,7% στα επιμέρους εργαλεία αναζήτησης.

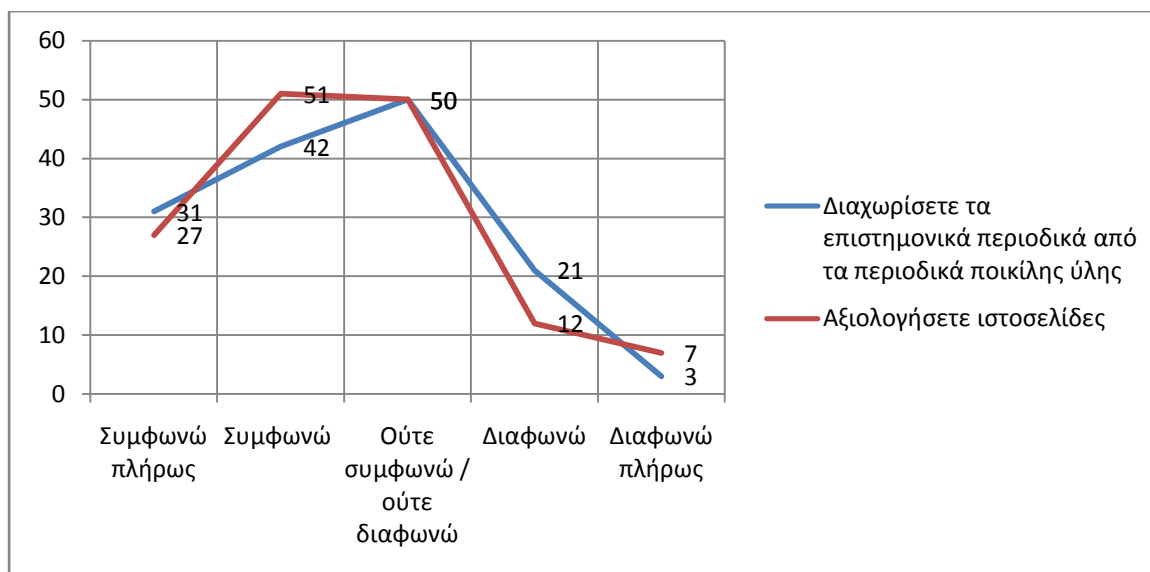
4.3.3 Αξιολόγηση πληροφοριών

Οι απαντήσεις αφορούν στους άξονες: Διαδικτύου, Βιβλίων

Αισθάνεστε ικανός/η για να:

α/α	Συμφωνώ πλήρως	Συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ / ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ πλήρως	Μέση τιμή	Διασπορά	Τυπική απόκλιση
Διαχωρίζετε τα επιστημονικά περιοδικά από τα περιοδικά ποικίλης ύλης	31	42	50	21	3	2.366	0.9298	0.9643
Αξιολογήσετε ιστοσελίδες	27	51	50	12	7	2.266	0.8919	0.9444

Πίνακας 34 Α: Επίγνωση αυτεπάρκειας / Αξιολόγηση πληροφοριών

Πίνακας 34 Β: Επίγνωση αυτεπάρκειας / Αξιολόγηση πληροφοριών

Οι μισοί περίπου φοιτητές (53%) στην συγκεκριμένη κατηγορία απαντούν ότι αισθάνονται από πολύ ικανοί έως ικανοί να αξιολογήσουν σελίδες που εντοπίζουν στο Διαδίκτυο και μισοί επίσης (49,6%) να διαχωρίσουν τα επιστημονικά περιοδικά από τα περιοδικά ποικίλης ύλης. Το 34% ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν, ενώ μόλις το 12,9% δηλώνουν από λίγο έως καθόλου ικανοί.

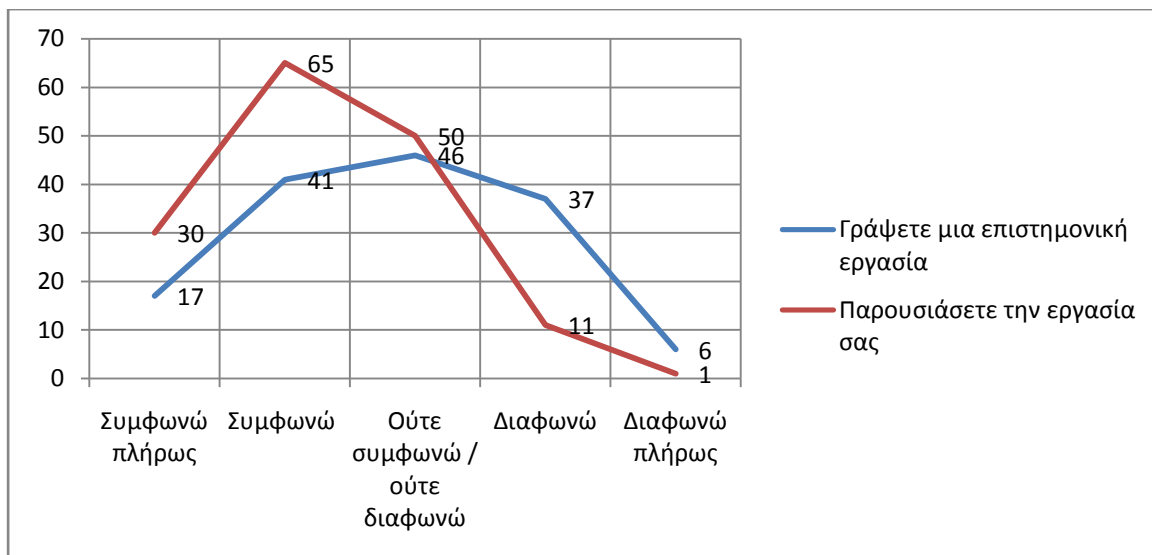
4.3.4 Συγγραφή επιστημονικής εργασίας

Οι απαντήσεις αφορούν στον άξονα: Δομή επιστημονικής εργασίας

Αισθάνεστε ικανός/η για να:

α/α	Συμφωνώ πλήρως	Συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ / ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ πλήρως	Μέση τιμή	Διασπορά	Τυπική απόκλιση
Γράψετε μια επιστημονική εργασία	17	41	46	37	6	2.933	1.029	1.014
Παρουσιάσετε την εργασίας σας	30	65	50	11	1	2.066	0.7540	0.8683

Πίνακας 35 Α: Επίγνωση αυτεπάρκειας / Συγγραφή επιστημονικής εργασίας

Πίνακας 35 Β: Επίγνωση αυτεπάρκειας / Συγγραφή επιστημονικής εργασίας

Στην κατηγορία που αφορά τη συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας, το 39,4% των φοιτητών δηλώνουν ότι αισθάνονται από πολύ ικανοί έως ικανοί να συντάξουν μια επιστημονική εργασία, ενώ το 64,6% δηλώνουν ικανοί να την παρουσιάσουν. Το ουδέτερο ποσοστό είναι 31,2% και 34% αντίστοιχα, ενώ το ποσοστό που δηλώνουν από λίγο έως καθόλου ικανοί είναι 4% και 0,68%.

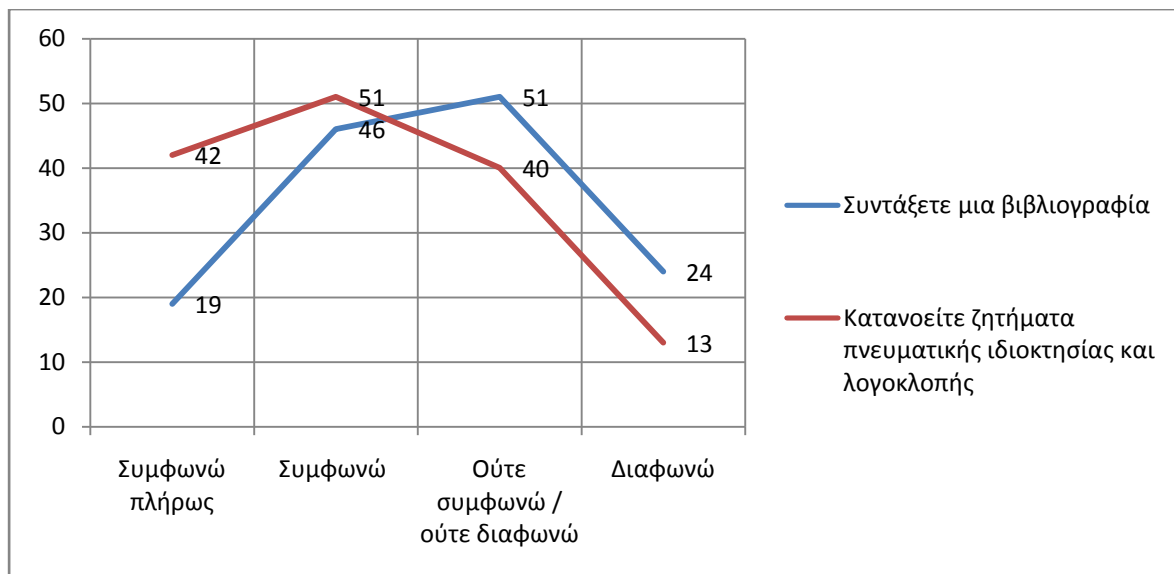
4.3.5 Ηθική και νόμιμη χρήση της πληροφορίας

Οι απαντήσεις αφορούν στους άξονες: πνευματική ιδιοκτησία / λογοκλοπή, Βιβλιογραφία/παραπομπές, βιβλιογραφικές αναφορές.

Αισθάνεστε ικανός/η για να:

α/α	Συμφωνώ πλήρως	Συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ / ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ πλήρως	Μέση τιμή	Διασπορά	Τυπική απόκλιση
Συντάξετε μια βιβλιογραφία	19	46	51	24	7	2.333	1.057	1.028
Κατανοείτε ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας και λογοκλοπής	42	51	40	13	1	2.233	0.7367	0.8583

Πίνακας 36 Α: Επίγνωση αυτεπάρκειας / Ηθική & Νόμιμη χρήση πληροφορίας

Πίνακας 36 Β: Επίγνωση αυτεπάρκειας / Ηθική & Νόμιμη χρήση πληροφορίας

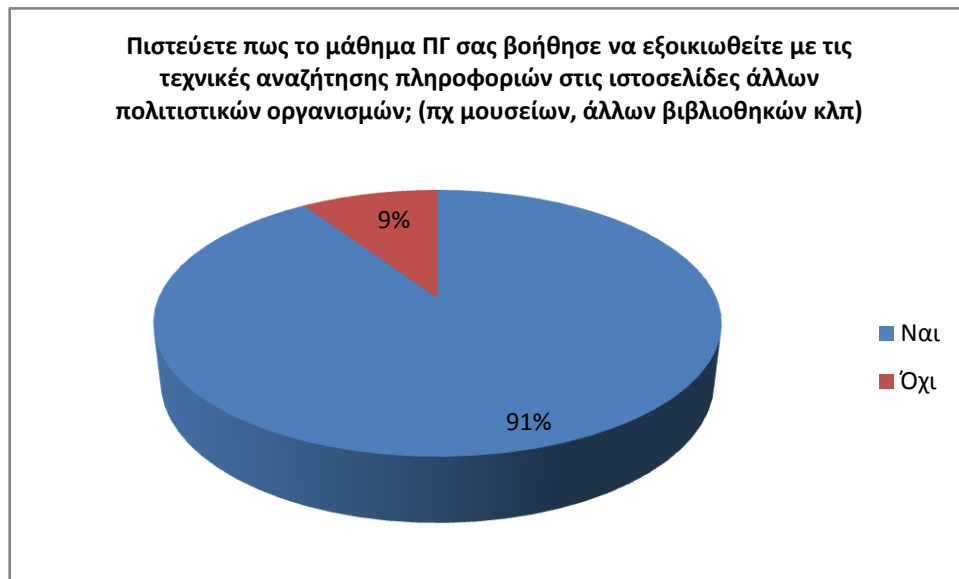
Στην κατηγορία που αφορά την ηθική και νόμιμη χρήση της πληροφορίας, το 44,2% (65 φοιτητές) δηλώνουν από πολύ έως ικανοί να συντάξουν μια βιβλιογραφία, ενώ το 63,2% (93 φοιτητές) αισθάνονται ότι κατανοούν επαρκώς ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας και λογοκλοπής. Οι φοιτητές που δηλώνουν «ούτε συμφωνώ/ ούτε διαφωνώ» ανέρχονται στο 34,6% (51 φοιτητές) και στο 27,2% (40 φοιτητές) αντίστοιχα, ενώ αυτοί που δηλώνουν από λίγο έως καθόλου ικανοί είναι μόλις το 4,76% για τη σύνταξη βιβλιογραφίας και το 0,68% για τα ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας και λογοκλοπής.

Παρατηρείται, λοιπόν, ένα συντριπτικά μεγάλο ποσοστό φοιτητών που θεωρούν τους εαυτούς τους ικανούς να προσδιορίζουν με επάρκεια τις ανάγκες τους για πληροφόρηση, να αναζητούν και να ανακτούν πληροφορίες, να τις αξιολογούν, να συντάσσουν επιστημονικές εργασίες και να κατανοούν ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας και λογοκλοπής. Λιγότεροι από τους μισούς απαντούν ουδέτερα, - δηλώνοντας μερική άγνοια ή αβεβαιότητα- ενώ ελάχιστοι δηλώνουν ότι δε θεωρούν τους εαυτούς τους ικανούς να ανταπεξέλθουν επαρκώς στις παραπάνω ανάγκες.

4.4ΠΓ και μουσεία

Κρίθηκε σκόπιμο να διερευνηθεί εάν οι φοιτητές που παρακολούθησαν σεμινάριο ΠΓ της βιβλιοθήκης θεωρούν ότι βοηθήθηκαν στην αναζήτηση και αξιολόγηση πληροφοριών από ιστοσελίδες μουσείων. Τα αποτελέσματα της σχετικής ερώτησης που περιλήφθηκε σε online ερωτηματολόγιο αξιολόγησης του σεμιναρίου ΠΓ και απαντήθηκε από 75 φοιτητές δείχνουν ότι

η πλειοψηφία των φοιτητών θεωρούν ότι το σεμινάριο ΠΓ που παρακολούθησαν τους βοήθησε να εξοικειωθούν με τις τεχνικές αναζήτησης σε ιστοσελίδες άλλων πολιτιστικών οργανισμών.

Πίνακας 37: ΠΓ και μουσεία

4.5 Ποιοτικά δεδομένα σχετικά με την έρευνα

Παρακάτω σχολιάζονται τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τις συνεντεύξεις σε μέλη ΕΠ και φοιτητές των αντίστοιχων Σχολών και Τμημάτων του ΑΤΕΙΘ. Τα αποτελέσματα αναλύονται ανά ερευνητικό ερώτημα.

4.5.1 Κατηγορία 1: Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών

Καθηγητές: Στο σύνολο και οι πέντε καθηγητές πιστεύουν ότι οι φοιτητές, ιδιαίτερα των πρώτων εξαμήνων, δεν είναι σε θέση να προσδιορίσουν τις ανάγκες τους για πληροφόρηση. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στην ελλιπή εκπαίδευση σε θέματα ΠΓ που παρέχεται στο Λύκειο, γεγονός που επιτείνει το πρόβλημα.

Φοιτητές: Θεωρούν ότι το να προσδιορίσουν τις πληροφοριακές τους ανάγκες είναι από τα στάδια που τους δυσκολεύει λιγότερο στη διαδικασία ολοκλήρωσης μιας εργασίας.

4.5.2 Κατηγορία 2: Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών

Καθηγητές: Η αναζήτηση και η ανάκτηση πληροφοριών - πιστεύουν οι καθηγητές - ότι αποτελεί αδυναμία για το σύνολο των φοιτητών. Αναφέρονται ιδιαίτερα σχόλια προς αυτήν τη κατεύθυνση: «καμία επαφή με αντίστοιχο αντικείμενο» «καμία εκπαίδευση από τη

Δευτεροβάθμια», «έχουν ακουστά, όμως δε γνωρίζουν πώς να τις χρησιμοποιούν (τις επιστημονικές πηγές)», «στο 7^ο εξάμηνο βλέπω κάποια διαφορά».

Διαπιστώνουν επίσης ότι το Google είναι η πρώτη πηγή στην οποία ανατρέχουν για να αντλήσουν υλικό για τις εργασίες τους (Griffiths&Brophy, 2005), αγνοώντας την ύπαρξη των Google μελετητή και Google Βιβλία.

Φοιτητές: στην αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών από επιστημονικές πηγές δηλώνουν ότι διαπιστώνουν κενά. Παρατίθενται συγκεκριμένα σχόλια: «Το να ψάχνεις είναι ενδιαφέρον, δε γνωρίζω όμως πού και με ποιό τρόπο», «δεν έχω καταλάβει το σύστημα (των πηγών)».

Η πλειοψηφία των φοιτητών δηλώνουν ότι χρησιμοποιούν το Google για να αντλήσουν πληροφορίες για τις εργασίες που τους ανατίθενται. («είναι η πρώτη κίνηση που κάνω», «σε κλίμακα 1-10 για τη χρήση, βρίσκομαι στο 10», «το χρησιμοποιώ για να έχω πρόσβαση σε πρόσφατα άρθρα ή στη Wikipedia»). Δε γνωρίζουν για την ύπαρξη των Google μελετητή (scholar) και Google Βιβλία (Books) και επομένως δεν τα χρησιμοποιούν.

Αξίζει να σχολιαστεί το γεγονός ότι χρησιμοποιούν το Google για την εύρεση πρόσφατης αρθρογραφίας, πράγμα που υποδηλώνει ότι δε γνωρίζουν για την ύπαρξη των ηλεκτρονικών περιοδικών που διαθέτουν οι βιβλιοθήκες μέσω της Heal-Link.

4.5.3 Κατηγορία 3: Αξιολόγηση πληροφοριών

Καθηγητές: Τα σχόλια που παρατίθενται, «Δεν έχουν εμπειρία», «θέλουν πιο εύπεπτα πράγματα», «δε γνωρίζουν για την ύπαρξη συγκεκριμένων κριτηρίων αξιολόγησης» «χρησιμοποιούν (τις πηγές) χωρίς καμία κρίση», υποδηλώνουν την άγνοια των φοιτητών όσον αφορά στην αξιολόγηση των πληροφοριών που εντοπίζουν μέσω Διαδικτύου.

Φοιτητές: Σύμφωνα με τις απαντήσεις των φοιτητών, το στάδιο της αξιολόγησης τους δυσκολεύει ιδιαίτερα πολύ. «(δεν έχω καταλάβει) πώς θα ξεχωρίσω ποιές (πηγές) είναι αξιόπιστες» το ξεκαθάρισμα των πηγών είναι το πιο βαρετό (στάδιο, στη διαδικασία ολοκλήρωσης μιας εργασίας)».

4.5.4 Κατηγορία 4: Συγγραφή εργασίας

Καθηγητές: θεωρούν ότι οι φοιτητές είναι σε θέση να συντάξουν μια επιστημονική εργασία «μόνο με καθοδήγηση», «λιγότεροι από το 10%» «ανάλογα με το εξάμηνο στο οποίο βρίσκονται», «μόνο με στενή επίβλεψη».

Φοιτητές: Ο φοιτητής που ρωτήθηκε από το Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και επιστήμης της πληροφόρησης ήταν ο μοναδικός που εντόπισε δυσκολία στο συγκεκριμένο ερώτημα.

Εδώ, εντοπίζεται μια διαφοροποίηση μεταξύ καθηγητών και φοιτητών. Μολονότι οι καθηγητές αξιολογούν ότι οι φοιτητές αδυνατούν να συντάξουν μια επιστημονική εργασία χωρίς καθοδήγηση από τους ίδιους, οι φοιτητές πιστεύουν ότι διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες για να το καταφέρουν μόνοι τους, χωρίς καθοδήγηση ή επίβλεψη, γεγονός που συγκλίνει και με τα αποτελέσματα που σχετίζονται με την επίγνωση της αυτεπάρκειας των φοιτητών (κεφ. 4.3.4).

4.5.5 Κατηγορία 5: Ηθική και νόμιμη χρήση της πληροφορίας

Καθηγητές: «Δε γνωρίζουν, γι' αυτό έχουμε πτυχιακές προϊόντα λογοκλοπής», «διαφοροποιείται στα τελευταία εξάμηνα (το ποσοστό των φοιτητών που κατανοούν ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας και λογοκλοπής) γιατί υπάρχουν ποινές», «κάποια παιδιά που ασχολούνται, ναι γνωρίζουν», «δε γνωρίζουν ότι πρέπει να κάνουν βιβλιογραφία», «κατανοούν αλλά δε σέβονται», «μόνο εφόσον χρησιμοποιούν το εργαλείο της βιβλιοθήκης για τις παραπομπές».

Από τις απαντήσεις των καθηγητών διαφαίνεται ότι ενώ θεωρητικά οι φοιτητές γνωρίζουν για θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας, εντούτοις στην πράξη δεν μπορούν να τα εφαρμόσουν, είτε λόγω ελλιπούς ενημέρωσης είτε λόγω αδιαφορίας.

Φοιτητές: Η πλειοψηφία των φοιτητών απάντησαν ότι το συγκεκριμένο στάδιο δεν τους προκαλεί καμία ιδιαίτερη δυσκολία, επομένως αισθάνονται ότι διαθέτουν και τις πρακτικές δεξιότητες για να συντάξουν μια βιβλιογραφία και να παραθέσουν βιβλιογραφικές παραπομπές αλλά και είναι ενήμεροι ταυτόχρονα για το θεωρητικό πλαίσιο των πνευματικών δικαιωμάτων. Οι απαντήσεις των φοιτητών συγκλίνουν με τα αποτελέσματα σχετικά με την επίγνωση της αυτεπάρκειας (κεφ.4.3.5).

4.5.6 Συμπεράσματα – Σχόλια

Είναι χαρακτηριστικό ότι οι καθηγητές θεωρούν ότι η έλλειψη δεξιοτήτων ΠΓ στους φοιτητές οφείλεται στην ανεπαρκή ενημέρωση και εκπαίδευση στα πλαίσια των σπουδών τους, με ιδιαίτερη μνεία στην ελλιπή ενημέρωση από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση («έρχονται από το Λύκειο με τρομακτικές ελλείψεις», «υπάρχει τεράστιο κενό από τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση»), αλλά και στην έλλειψη γενικότερης παιδείας για ζητήματα ΠΓ («είναι έξυπνα - τα παιδιά - έχουν πρόσβαση στις πηγές, αλλά λείπει η νοοτροπία»).

Είναι χαρακτηριστικό ακόμη ότι θεωρούν ότι θα έπρεπε να οργανώνονται δύο φορές «σεμινάρια Βιβλιοθήκης» για να παρακολουθούν οι φοιτητές, ένα στα πρώτα εξάμηνα, ώστε να αποκτούν γενικές δεξιότητες ΠΠ, και ένα επόμενο πιο εξειδικευμένο - στα τελευταία εξάμηνα, πριν την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας.

Σε ορισμένα από τα Τμήματα υπάρχει σχετικό μάθημα ενσωματωμένο στο πρόγραμμα σπουδών- είτε στο 2^ο είτε στο 7^ο εξάμηνο. Το μάθημα αυτό τιτλοφορείται συνήθως ως σεμινάριο ή ως σεμινάριο τελιοφοίτων και έχει ως αντικείμενο την εξεύρεση, αξιολόγηση επιστημονικών πηγών και τη συγγραφή μιας εργασίας.

Από τις συνεντεύξεις προκύπτει ότι το ΕΠθεωρεί ότι το μάθημα αυτό είναι απαραίτητο και πρέπει να διδάσκεται στα πρώτα εξάμηνα. Χαρακτηριστικά σχόλια αναφέρουν: «Να είναι προαπαιτούμενο (μάθημα), για να μπορούν να δηλώσουν πτυχιακή», «να υπάρχει σε όλα τα τμήματα και να έχει τίτλο –Δεξιότητες για την αναζήτηση / αξιολόγηση πηγών / συγγραφή εργασιών -», «να διδάσκει τη μεθοδολογία έρευνας και να ενσωματωθεί στο 2^ο εξάμηνο, αν μείνει στο 7^ο δεν εξυπηρετεί».

4.6 Αποτελέσματα ανά Σχολή και Τμήμα

Παρακάτω παρατίθενται και σχολιάζονται τα αποτελέσματα ανά Σχολή και Τμήμα. Τα αποτελέσματα ανά Σχολή και Τμήμα είναι ίδια καθώς επιλέχθηκε ένα Τμήμα ανά μία Σχολή του ΑΤΕΙΘ.

4.6.1 ΣΤΕΦ – Τμήμα Ηλεκτρονικής

4.6.1.1 Στοιχεία που αφορούν στη σχέση των φοιτητών με το Διαδίκτυο

Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο;	Πλήθος απαντήσεων
1 έως 2 ώρες καθημερινά	3
2 έως 4 ώρες καθημερινά	15
4 ώρες και πάνω καθημερινά	9
4-5 φορές την εβδομάδα	2
1-2 φορές την εβδομάδα	0
Λιγότερο	0

Πίνακας 38: ΣΤΕΦ / Ηλεκτρονική / Συχνότητα χρήσης Διαδικτύου

Για πιο λόγο χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο;	Πλήθος απαντήσεων
Ενημέρωση	26
Εκπαίδευση	19
Επικοινωνία (Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, chat)	25
Κοινωνικά Δίκτυα (Facebook, Twitter)	25
Ψυχαγωγία (παιχνίδια, μουσική)	24
Άλλο	1

Πίνακας 39: ΣΤΕΦ / Ηλεκτρονική / Λόγος χρήσης Διαδικτύου

Αξιολογήσετε την ικανότητά σας στη χρήση του Διαδικτύου	Πλήθος απαντήσεων
Καθόλου καλή	0
Λίγο καλή	1
Μέτρια	1
Καλή	16
Πολύ Καλή	11

Πίνακας 40: ΣΤΕΦ / Ηλεκτρονική / Επίγνωση αυτεπάρκειας χρήσης Διαδικτύου

Ποιο φυλλομετρητή χρησιμοποιείτε;	Πλήθος απαντήσεων
Internet Explorer	3
Mozilla Firefox	15
Google Chrome	10
Opera	0
Άλλο	1

Πίνακας 41: ΣΤΕΦ / Ηλεκτρονική / Φυλλομετρητής

Ποια μηχανή αναζήτηση χρησιμοποιείτε στο Διαδίκτυο;	Πλήθος απαντήσεων
Bing	0
Google	29
Yahoo	0
Άλλο	0

Πίνακας 42: ΣΤΕΦ / Ηλεκτρονική / Μηχανή αναζήτησης

Οι φοιτητές της ΣΤΕΦ επομένως, χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο αρκετές ώρες καθημερινά, για λόγους ενημέρωσης, επικοινωνίας, κοινωνικών δικτύων, ψυχαγωγίας και εκπαίδευσης. Θεωρούν ότι διαθέτουν καλή ή πολύ καλή ικανότητα χρήσης του Διαδικτύου, χρησιμοποιούν MozillaFirefox και GoogleChrome για την πλοήγησή τους και επιλέγουν τη Google ως μηχανή αναζήτησης.

4.6.1.2 Δεξιότητες ΠΓ

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι απαντήσεις των φοιτητών της ΣΤΕΦ του Τμήματος Ηλεκτρονικής στις ερωτήσεις 9-29 που αποτελούν την έρευνα για τις δεξιότητες ΠΓ που διαθέτουν οι φοιτητές. Παρατίθενται ο αριθμός της ερώτησης, από 1 έως 6 το πλήθος των απαντήσεων των φοιτητών, πόσοι φοιτητές απάντησαν σωστά σε ποσοστό %, ο αριθμός της σωστής απάντησης και η κατηγορία στην οποία εντάσσεται η συγκεκριμένη ερώτηση σύμφωνα με τα ερευνητικά ερωτήματα. Με κόκκινη γραμματοσειρά επισημαίνονται οι απαντήσεις που είναι λάθος σε ποσοστό κάτω από ή κοντά στο 10% - καθώς το συγκεκριμένο ποσοστό είναι αρκετά χαμηλό και δηλώνει σχεδόν ανυπαρξία ουσιαστικών γνώσεων - , ενώ με πράσινο επισημαίνονται τα ποσοστά των σωστών απαντήσεων που βρίσκονται κοντά ή πάνω από το 50% του συνόλου.

α/α ερώτησης	Σωστή απάντησ η(%)	Κατηγορία ερώτησης		Άξονας Διερεύνησης	
9	10.34	1	Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών	1.1	Πηγές Πληροφόρησης
10	17.24	1	Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών	1.2	Πηγές Δημοσίευσης
11	82.76	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.1	Στρατηγική Αναζήτησης
12	13.79	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.1	Στρατηγική Αναζήτησης
13	62.07	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.2	Εργαλεία Έρευνας
14	17.24	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.2	Εργαλεία Έρευνας
15	6.90	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.2	Εργαλεία Έρευνας
16	20.69	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
17	6.90	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
18	37.93	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
19	6.90	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
20	100	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο
21	20.69	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο
22	58.62	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.2	Αξιολόγηση Βιβλίων
23	48.28	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο
24	34.48	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας
25	31.03	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας
29	51.72	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας
26	34.48	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας	5.1	Κατανόηση Ζητημάτων Λογοκλοπής και Πνευματικής Ιδιοκτησίας
27	7.24	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας	5.2	Βιβλιογραφική Αναφορά
28	10.34	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας	5.3	Σύνταξη Βιβλιογραφίας και Βιβλιογραφικών Παραπομπών

Πίνακας 43: ΣΤΕΦ / Ηλεκτρονική / Δεξιότητες ΠΓ

Γίνεται αντιληπτό επομένως από το πλήθος σωστών απαντήσεων, ότι οι φοιτητές της ΣΤΕΦ φαίνεται να παρουσιάζουν αδυναμία στην κατηγορία 1 (Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών) και συγκεκριμένα στον άξονα των πηγών πληροφόρησης. Αδυναμία επίσης παρουσιάζεται στην κατηγορία 2 (Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών) στους άξονες της στρατηγικής έρευνας και - με ιδιαίτερα χαμηλά ποσοστά - στους άξονες εργαλείων έρευνας και

Διαδικτυακών εργαλείων έρευνας (Ιδρυματικό Καταθετήριο Εύρηκα! και μετα-μηχανές αναζήτησης). Χαμηλά ποσοστά επίσης παρουσιάζονται στην κατηγορία 5 (Ηθική χρήση της πληροφορίας) και συγκεκριμένα στον άξονα σύνταξης βιβλιογραφίας και βιβλιογραφικών παραπομπών.

Δυνατά σημεία με υψηλό ποσοστό σωστών απαντήσεων εντοπίζονται στην κατηγορία 2 (Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών) στους άξονες των πηγών δημοσίευσης και της έρευνας στον online κατάλογο της βιβλιοθήκης. Με ποσοστό 100% απαντούν σωστά στην ερώτηση σχετικά με το ποιός μπορεί να δημοσιεύει πληροφορίες στο Διαδίκτυο, που εντάσσεται στην κατηγορία 3 (Αξιολόγηση πληροφοριών). Υψηλό σχετικά ποσοστό (48,28%) παρατηρείται στον άξονα για τα κριτήρια αξιολόγησης των σελίδων στο Διαδίκτυο που εντάσσεται επίσης στην κατηγορία 3. Παρατηρούνται τέλος, 51,72% σωστές απαντήσεις στον άξονα για τη μορφοποίηση κειμένου μιας επιστημονικής εργασίας. (κατηγορία 4 - Συγγραφή επιστημονικής εργασίας).

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα υψηλά ποσοστά των σωστών απαντήσεων εντοπίστηκαν σε άξονες που σχετίζονται με τις νέες τεχνολογίες και το Διαδίκτυο. Αυτό αφενός μεν σχετίζεται με την ηλικία, αφετέρου δε με τη Σχολή, το πρόγραμμα σπουδών της οποίας, σχετίζεται άμεσα με τη χρήση των νέων τεχνολογιών. Αδυναμίες παρουσιάζονται σε θεωρητικούς τομείς των πρωτογενών πηγών πληροφόρησης, των τελεστών εγγύτητας και των βιβλιογραφικών προτύπων.

4.6.1.3 Επίγνωση αυτεπάρκειας φοιτητών

Στην ερώτηση 30 εξετάζεται η επίγνωση αυτεπάρκειας των φοιτητών. Παρατίθενται ο αύξων αριθμός της ερώτησης, από 1 έως 5 οι απαντήσεις των φοιτητών (1 Συμφωνώ πλήρως και 5 Διαφωνώ πλήρως), ή μέση τιμή και η κατηγορία στην οποία εντάσσεται η συγκεκριμένη ερώτηση σύμφωνα με τα πέντε ερευνητικά ερωτήματα.

a/a	1	2	3	4	5	Μέση τιμή	Κατηγορία ερώτησης/ερευνητικό ερώτημα
1	7	13	8	1	0	2.103	1 Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών
2	2	10	13	3	1	2.689	1 Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών
3	11	9	7	2	0	2	2 Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
4	6	16	7	0	0	2.034	2 Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών

5	3	8	11	7	0	2.758	2	Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
6	1	6	12	8	2	3.137	2	Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
7	2	2	13	9	3	3.310	2	Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
8	5	8	10	6	0	2.586	2	Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
9	18	10	1	0	0	1.413	3	Αξιολόγηση πληροφοριών
10	7	10	9	1	2	2.344	3	Αξιολόγηση πληροφοριών
11	5	14	6	3	1	2.344	3	Αξιολόγηση πληροφοριών
12	3	6	13	6	1	2.862	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας
13	5	12	8	4	0	2.793	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας
14	5	6	9	8	1	2.793	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας
15	2	9	5	2	1	2	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας

Πίνακας 44: ΣΤΕΦ / Ηλεκτρονική / Επίγνωση αυτεπάρκειας

Ανά κατηγορία ερωτήσεων μπορούν να εξαχθούν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Κατηγορία 1: Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών

Οι φοιτητές της ΣΤΕΦ (68,9%) θεωρούν ότι αισθάνονται από πολύ ικανοί έως ικανοί να προσδιορίσουν την πληροφοριακή τους ανάγκη. Ένας στους τρεις επιλέγει την ουδέτερη απάντηση ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ, γεγονός που υποδηλώνει μια αβεβαιότητα. Μόλις ένας (1) φοιτητής απαντά ότι δεν αισθάνεται ικανός.

Κατηγορία 2: Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών

Και στη δεύτερη κατηγορία ερωτήσεων παρατηρούνται αντίστοιχα αποτελέσματα, με την πλειοψηφία των φοιτητών (68,9%) να δηλώνουν εμπιστοσύνη στις ικανότητές τους να αναζητήσουν και να ανακτήσουν την πληροφορία που επιθυμούν. Ένας στους τρεις φοιτητές επιλέγει επίσης την ουδέτερη απάντηση, υποδηλώνοντας μερική άγνοια ή ανασφάλεια. Οι φοιτητές που αισθάνονται ότι δε διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις είναι σχεδόν ανύπαρκτοι.

Κατηγορία 3: Αξιολόγηση πληροφοριών

Παρόμοια αποτελέσματα και σ' αυτήν την κατηγορία με 96% των φοιτητών της ΣΤΕΦ να δηλώνουν ικανοί ως προς τις δεξιότητες αξιολόγησης των πληροφοριών που εντόπισαν και το ένα τρίτο στη μεσαία ουδέτερη απάντηση υποδηλώνοντας και εδώ μερική άγνοια ή ανασφάλεια.

Κατηγορία 4: Συγγραφή επιστημονικής εργασίας

Όσον αφορά στη συγκεκριμένη κατηγορία, παρατηρείται ότι ένα τρίτο περίπου των φοιτητών (31%) αισθάνονται ικανοί να συντάξουν μια επιστημονική εργασία ενώ το ποσοστό των φοιτητών που αισθάνονται ικανοί να την παρουσιάσουν ανεβαίνει περίπου στα δυο τρίτα. Το ένα τρίτο δηλώνει επίσης ότι δε διαθέτει τις επαρκείς γνώσεις για να συντάξει μια επιστημονική εργασία ενώ το ποσοστό αυτό όσον αφορά στις δεξιότητες παρουσίασης πέφτει στο μισό.

Κατηγορία 5: Ηθική χρήση της πληροφορίας

Στην κατηγορία αυτή παρατηρείται το ένα τρίτο των φοιτητών (37,9%) να αισθάνεται ικανό να συντάσσει μια βιβλιογραφία και να κατανοεί ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας και λογοκλοπής. Το ένα τρίτο δηλώνει επίσης ότι δεν αισθάνεται ικανό να συντάξει μια βιβλιογραφία ενώ μόλις το 10,3% απαντούν ότι δεν κατανοούν ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας και λογοκλοπής. Γίνεται φανερό επομένως ότι οι φοιτητές αισθάνονται περισσότερο εξοικειωμένοι με το θεωρητικό κομμάτι των πνευματικών δικαιωμάτων και πολύ λιγότερο με το πρακτικό κομμάτι σύνταξης βιβλιογραφικών αναφορών.

4.6.2 ΣΤΕΓ – Τμήμα Ζωικής Παραγωγής

4.6.2.1 Στοιχεία που αφορούν στη σχέση των φοιτητών με το Διαδίκτυο

Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο;	Πλήθος απαντήσεων
1 έως 2 ώρες καθημερινά	6
2 έως 4 ώρες καθημερινά	8
4 ώρες και πάνω καθημερινά	11
4-5 φορές την εβδομάδα	3
1-2 φορές την εβδομάδα	1
Λιγότερο	0

Πίνακας 45: ΣΤΕΓ / Ζωικής Παραγωγής / Συχνότητα χρήσης Διαδικτύου

Για πιο λόγο χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο;	Πλήθος απαντήσεων
Ενημέρωση	25
Εκπαίδευση	16
Επικοινωνία (Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, chat)	24
Κοινωνικά Δίκτυα (Facebook, Twitter)	20
Ψυχαγωγία (παιχνίδια, μουσική)	25
Άλλο	0

Πίνακας 46: ΣΤΕΓ / Ζωικής Παραγωγής / Λόγος χρήσης Διαδικτύου

Αξιολογήσετε την ικανότητά σας στη χρήση του Διαδικτύου	Πλήθος απαντήσεων
Καθόλου καλή	1
Λίγο καλή	0
Μέτρια	3
Καλή	14
Πολύ Καλή	11

Πίνακας 47: ΣΤΕΓ / Ζωικής Παραγωγής / Επίγνωση αυτεπάρκειας χρήσης Διαδικτύου

Ποιο φυλλομετρητή χρησιμοποιείτε;	Πλήθος απαντήσεων
Internet Explorer	0
Mozilla Firefox	12
Google Chrome	17
Opera	0
Άλλο	0

Πίνακας 48: ΣΤΕΓ / Ζωικής Παραγωγής / Φυλλομετρητής

Ποια μηχανή αναζήτηση χρησιμοποιείτε στο Διαδίκτυο;	Πλήθος απαντήσεων
Bing	0
Google	28
Yahoo	1
Άλλο	0

Πίνακας 49: ΣΤΕΓ / Ζωικής Παραγωγής / Μηχανή αναζήτησης

Οι φοιτητές της ΣΤΕΓ επομένως, χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο αρκετές ώρες καθημερινά, για λόγους ενημέρωσης, ψυχαγωγίας, επικοινωνίας, κοινωνικών δικτύων, και εκπαίδευσης. Θεωρούν ότι διαθέτουν καλή ή πολύ καλή ικανότητα χρήσης του Διαδικτύου, χρησιμοποιούν GoogleChrome και MozillaFirefox για την πλοήγησή τους και επιλέγουν τη Google ως μηχανή αναζήτησης.

4.6.2.2 Δεξιότητες ΠΓ

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι απαντήσεις των φοιτητών της ΣΤΕΓ του Τμήματος Ζωικής Παραγωγής στις ερωτήσεις 9-29 που αποτελούν την έρευνα για τις δεξιότητες ΠΓ που διαθέτουν οι φοιτητές. Παρατίθενται ο αριθμός της ερώτησης, από 1 έως 6 το πλήθος των απαντήσεων των φοιτητών, πόσοι φοιτητές απάντησαν σωστά σε ποσοστό %, ο αριθμός της σωστής απάντησης και η κατηγορία στην οποία εντάσσεται η συγκεκριμένη ερώτηση σύμφωνα με τα ερευνητικά ερωτήματα. Με κόκκινη γραμματοσειρά επισημαίνονται οι απαντήσεις που είναι λάθος σε ποσοστό κάτω η κοντά στο 10%, ενώ με πράσινο επισημαίνονται τα ποσοστά των σωστών απαντήσεων που βρίσκονται κοντά ή πάνω από το 50% του συνόλου.

α/α ερώτησης	Σωστή απάντηση %	Κατηγορία ερώτησης		Άξονας Διερεύνησης	
9	17.24	1	Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών	1.1	Πηγές Πληροφόρησης
10	17.24	1	Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών	1.2	Πηγές Δημοσίευσης
11	65.52	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.1	Στρατηγική Αναζήτησης
12	13.79	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.1	Στρατηγική Αναζήτησης
13	75.86	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.2	Εργαλεία Έρευνας
14	10.34	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.2	Εργαλεία Έρευνας
15	10.34	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.2	Εργαλεία Έρευνας
16	10.34	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
17	3.45	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
18	37.93	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
19	3.45	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
20	82.76	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο
21	41.38	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο
22	51.72	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.2	Αξιολόγηση Βιβλίων
23	62.07	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο
24	37.93	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας
25	31.03	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας
29	41.38	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας
26	31.03	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας	5.1	Κατανόηση Ζητημάτων Λογοκλοπής και Πνευματικής Ιδιοκτησίας
27	10.34	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας	5.2	Βιβλιογραφική Αναφορά
28	6.90	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας	5.3	Σύνταξη Βιβλιογραφίας και Βιβλιογραφικών Παραπομπών

Πίνακας 50: ΣΤΕΓ / Ζωικής Παραγωγής / Δεξιότητες ΠΓ

Γίνεται αντιληπτό επομένως από το πλήθος σωστών απαντήσεων, ότι οι φοιτητές της ΣΤΕΦ φαίνεται να παρουσιάζουν σχετική αδυναμία στην κατηγορία 1 (Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών) με ποσοστό 17,24% να δίνουν σωστές απαντήσεις. Αδυναμία επίσης παρουσιάζεται στην κατηγορία 2 (Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών) με εξαίρεση τους άξονες αναζήτησης στο Διαδίκτυο και έρευνας στον online κατάλογο της βιβλιοθήκης. Υψηλά

ποσοστά σωστών απαντήσεων παρουσιάζουν οι φοιτητές της ΣΤΕΓ στην κατηγορία 3 (Αξιολόγηση πληροφοριών) ενώ χαμηλά αντίθετα ποσοστά στην κατηγορία 5 (Ηθική χρήση της πληροφορίας) στους δύο άξονες (βιβλιογραφικής αναφοράς και σύνταξη βιβλιογραφίας).

4.6.2.3 Επίγνωση αυτεπάρκειας φοιτητών

Στην ερώτηση 30 εξετάζεται η επίγνωση αυτεπάρκειας των φοιτητών. Παρατίθενται ο αύξων αριθμός της ερώτησης, από 1 έως 5 οι απαντήσεις των φοιτητών (όπου 1 Συμφωνώ πλήρως και 5 Διαφωνώ πλήρως), η μέση τιμή και η κατηγορία στην οποία εντάσσεται η συγκεκριμένη ερώτηση σύμφωνα με τα πέντε ερευνητικά ερωτήματα.

a/a	1	2	3	4	5	Μέση Τιμή	Κατηγορία ερώτησης /ερευνητικόερώτημα
1	6	15	7	1	0	2.103	1 Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών
2	3	12	7	4	3	2.724	1 Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών
3	13	13	3	0	0	1.655	2 Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
4	12	12	5	0	0	1.758	2 Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
5	5	12	8	2	2	2.448	2 Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
6	1	4	14	5	5	3.310	2 Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
7	0	5	12	4	8	3.517	2 Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
8	3	12	6	4	4	2.793	2 Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
9	15	8	4	1	1	1.793	3 Αξιολόγηση πληροφοριών
10	7	11	8	1	2	2.310	3 Αξιολόγηση πληροφοριών
11	6	5	12	5	1	2.655	3 Αξιολόγηση πληροφοριών
12	3	15	6	3	2	2.517	4 Συγγραφή επιστημονικής εργασίας
13	5	11	10	2	1	2.413	4 Συγγραφή επιστημονικής εργασίας
14	2	11	12	2	2	2.689	5 Ηθική χρήση της πληροφορίας
15	9	8	10	2	0	2.172	5 Ηθική χρήση της πληροφορίας

Πίνακας 51: ΣΤΕΓ / Ζωικής Παραγωγής / Επίγνωση αυτεπάρκειας

Ανά κατηγορία ερωτήσεων μπορούν να εξαχθούν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Κατηγορία 1: Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών

Οι φοιτητές της ΣΤΕΓ (72,4%) θεωρούν ότι αισθάνονται από πολύ ικανοί έως ικανοί να προσδιορίσουν την πληροφοριακή τους ανάγκη. Λιγότεροι από το ένα τρίτο δηλώνουν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν, γεγονός που υποδηλώνει αβεβαιότητα στο ποσοστό αυτό. Μόλις ένας φοιτητής (3,8%) απαντά ότι δεν αισθάνεται ικανός. Αίσθηση προκαλεί ότι το 24,1% δηλώνουν ότι δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους τελεστές εγγύτητας και άλλο ένα 24,1% απαντούν ουδέτερα, γεγονός που υποδηλώνει ότι ένας στους δύο φοιτητές αισθάνονται ανασφάλεια σχετικά με τη χρήση τους.

Κατηγορία 2: Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών

Στη δεύτερη κατηγορία ερωτήσεων η πλειοψηφία των φοιτητών (89,6%) απαντούν ότι αισθάνονται ικανοί να χρησιμοποιήσουν διαφορετικά είδη πηγών δημοσίευσης, να εντοπίσουν βιβλιογραφία για την εργασία τους και να χρησιμοποιήσουν τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες της βιβλιοθήκης. Αντιστρέφονται τα ποσοστά στις επόμενες ερωτήσεις της κατηγορίας, με την πλειοψηφία να αισθάνεται ότι δε διαθέτει τις απαραίτητες δεξιότητες στη χρήση των Ηλεκτρονικών περιοδικών και του ΙΚ Εύρηκα!. Συμπερασματικά μπορεί να θεωρηθεί ότι ενώ οι φοιτητές αισθάνονται ότι διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες σε θεωρητικά ζητήματα (πχ χρήση των πηγών δημοσίευσης κλπ) σε πρακτικά και συγκεκριμένα ζητήματα ή εργαλεία (πχ ηλεκτρονικά περιοδικά, Εύρηκα!) απαντούν ότι δε γνωρίζουν, καταδεικνύοντας με τον τρόπο αυτό μια αντίφαση.

Κατηγορία 3: Αξιολόγηση πληροφοριών

Σ' αυτήν την κατηγορία τα δύο περίπου τρίτα των φοιτητών (79,3%) δηλώνουν ικανοί ως προς τις δεξιότητες αξιολόγησης των πληροφοριών που εντόπισαν και το ένα τρίτο στη μεσαία ουδέτερη απάντηση υποδηλώνοντας μερική άγνοια ή ανασφάλεια. Περισσότεροι φοιτητές δηλώνουν ικανοί όσον αφορά στην αξιολόγηση πηγών του Διαδικτύου ενώ λιγότεροι στην ερώτηση που αφορά στα επιστημονικά περιοδικά.

Κατηγορία 4: Συγγραφή επιστημονικής εργασίας

Όσον αφορά στη συγκεκριμένη κατηγορία, παρατηρείται ότι μισοί φοιτητές (55,1%) αισθάνονται ικανοί να συντάξουν και να παρουσιάσουν μια επιστημονική εργασία. Περισσότεροι είναι και στη ΣΤΕΓ οι φοιτητές που αισθάνονται ανασφαλείς σχετικά με τη σύνταξη μιας επιστημονικής εργασίας παρά σχετικά με την παρουσίασή της.

Κατηγορία 5: Ηθική χρήση της πληροφορίας

Στην κατηγορία 5 το 48,2% αισθάνονται ικανοί να συντάξουν μια βιβλιογραφία ενώ ένας στους δύο (58,6%) περίπου πιστεύει ότι κατανοεί ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας και λογοκλοπής. Ένας στους τρεις επίσης ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί, υποδηλώνοντας με τον τρόπο αυτό μια αβεβαιότητα. Γίνεται φανερό επομένως ότι και οι φοιτητές της ΣΤΕΓ αισθάνονται περισσότερο εξοικειωμένοι με το θεωρητικό κομμάτι των πνευματικών δικαιωμάτων και λιγότερο με το πρακτικό κομμάτι σύνταξης βιβλιογραφικών αναφορών.

4.6.3 ΣΤΕΤΡΟΔ – Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων

4.6.3.1 Στοιχεία που αφορούν στη σχέση των φοιτητών με το Διαδίκτυο

Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο;	Πλήθος απαντήσεων
1 έως 2 ώρες καθημερινά	11
2 έως 4 ώρες καθημερινά	4
4 ώρες και πάνω καθημερινά	1
4-5 φορές την εβδομάδα	7
1-2 φορές την εβδομάδα	5
Λιγότερο	0

Πίνακας 52: ΣΤΕΤΡΟΔ / Τεχνολογία Τροφίμων / Συχνότητα χρήσης του Διαδικτύου

Για πιο λόγο χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο;	Πλήθος απαντήσεων
Ενημέρωση	20
Εκπαίδευση	11
Επικοινωνία (Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, chat)	20
Κοινωνικά Δίκτυα (Facebook, Twitter)	16
Ψυχαγωγία (παιχνίδια, μουσική)	23
Άλλο	1

Πίνακας 53: ΣΤΕΤΡΟΔ / Τεχνολογία Τροφίμων / Λόγος χρήσης Διαδικτύου

Αξιολογήσατε την ικανότητά σας στη χρήση του Διαδικτύου	Πλήθος απαντήσεων
Καθόλου καλή	1
Λίγο καλή	4
Μέτρια	11
Καλή	10
Πολύ Καλή	3

Πίνακας 54: ΣΤΕΤΡΟΔ / Τεχνολογία Τροφίμων /Επίγνωση αυτεπάρκειας Διαδικτύου

Ποιο φυλλομετρητή χρησιμοποιείτε;	Πλήθος απαντήσεων
Internet Explorer	2
Mozilla Firefox	14
Google Chrome	13
Opera	0
Άλλο	0

Πίνακας 55: ΣΤΕΤΡΟΔ / Τεχνολογία Τροφίμων /Φυλλομετρητής

Ποια μηχανή αναζήτηση χρησιμοποιείτε στο Διαδίκτυο;	Πλήθος απαντήσεων
Bing	1
Google	27
Yahoo	0
Άλλο	1

Πίνακας 56: ΣΤΕΤΡΟΔ / Τεχνολογία Τροφίμων / Μηχανή αναζήτησης

Οι φοιτητές της ΣΤΕΤΡΟΔ επομένως, χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο αρκετές ώρες καθημερινά, για λόγους ψυχαγωγίας, ενημέρωσης, επικοινωνίας, κοινωνικών δικτύων, και εκπαίδευσης. Θεωρούν ότι διαθέτουν από μέτρια έως πολύ καλή ικανότητα χρήσης του Διαδικτύου, (5 φοιτητές απαντούν από καθόλου καλή έως λίγο καλή) χρησιμοποιούν MozillaFirefox και GoogleChrome για την πλοήγησή τους και επιλέγουν τη Google ως μηχανή αναζήτησης.

4.6.3.2 Δεξιότητες ΠΓ

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι απαντήσεις των φοιτητών της ΣΤΕΤΡΟΔ του Τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων στις ερωτήσεις 9-29 που αποτελούν την έρευνα για τις δεξιότητες ΠΓ που διαθέτουν οι φοιτητές. Παρατίθενται ο αριθμός της ερώτησης, από 1 έως 6 το πλήθος των απαντήσεων των φοιτητών, πόσοι φοιτητές απάντησαν σωστά σε ποσοστό %, ο αριθμός της σωστής απάντησης και η κατηγορία στην οποία εντάσσεται η συγκεκριμένη ερώτηση σύμφωνα με τα ερευνητικά ερωτήματα. Με κόκκινη γραμματοσειρά επισημαίνονται οι απαντήσεις που είναι λάθος σε ποσοστό κάτω η κοντά στο 10%, ενώ με πράσινο επισημαίνονται τα ποσοστά των σωστών απαντήσεων που βρίσκονται κοντά ή πάνω από το 50% του συνόλου.

α/α ερώτησης	Σωστή απάντηση %	Κατηγορία ερώτησης	Άξονας Διερεύνησης
9	6.90	1 Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών	1.1 Πηγές Πληροφόρησης
10	3.45	1 Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών	1.2 Πηγές Δημοσίευσης
11	72.41	2 Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.1 Στρατηγική Αναζήτησης
12	10.34	2 Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.1 Στρατηγική Αναζήτησης
13	62.07	2 Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.2 Εργαλεία Έρευνας
14	13.79	2 Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.2 Εργαλεία Έρευνας
15	10.34	2 Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.2 Εργαλεία Έρευνας
16	3.45	2 Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3 Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
17	6.90	2 Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3 Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
18	17.24	2 Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3 Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας

19	10.34	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3	Διαδικτυακά Έργα Εργαλεία Έρευνας
20	79.31	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο
21	27.59	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο
22	37.93	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.2	Αξιολόγηση Βιβλίων
23	34.48	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο
24	37.93	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας
25	41.38	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας
29	34.48	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας
26	41.38	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας	5.1	Κατανόηση Ζητημάτων Λογοκλοπής και Πνευματικής Ιδιοκτησίας
27	6.90	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας	5.2	Βιβλιογραφική Αναφορά
28	6.90	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας	5.3	Σύνταξη Βιβλιογραφίας και Βιβλιογραφικών Παραπομπών

Πίνακας 57: ΣΤΕΤΡΟΔ / Τεχνολογία Τροφίμων / Δεξιότητες ΠΓ

Γίνεται αντιληπτό επομένως από το πλήθος σωστών απαντήσεων, ότι οι φοιτητές της ΣΤΕΤΡΟΔ φαίνεται να παρουσιάζουν αδυναμία στην κατηγορία 1 (Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών) με εξαιρετικά χαμηλά ποσοστά σωστών απαντήσεων (6,90% και 3,45%). Αδυναμία επίσης παρουσιάζεται στην κατηγορία 2 (Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών) σε όλους τους άξονες, με εξαίρεση την έρευνα στον online κατάλογο της βιβλιοθήκης. Υψηλό ποσοστό σωστών απαντήσεων (79,31%) συγκεντρώνει η ερώτηση σχετικά με το ποιός μπορεί να δημοσιεύσει πληροφορίες στο Διαδίκτυο στην κατηγορία 3 (Αξιολόγηση πληροφοριών). Στην κατηγορία 4 (Συγγραφή επιστημονικής εργασίας) τα ποσοστά σωστών απαντήσεων κυμαίνονται γύρω στο 30-40% ενώ χαμηλά ποσοστά παρουσιάζονται στην κατηγορία 5 (Ηθική χρήση της πληροφορίας) στους δύο άξονες (σύνταξη βιβλιογραφίας και βιβλιογραφικές αναφορές).

4.6.3.3 Επίγνωση αυτεπάρκειας φοιτητών

Στην ερώτηση 30 εξετάζεται η επίγνωση αυτεπάρκειας των φοιτητών. Παρατίθενται ο αύξων αριθμός της ερώτησης, από 1 έως 5 οι απαντήσεις των φοιτητών (όπου 1 Συμφωνώ πλήρως και 5 Διαφωνώ πλήρως), η μέση τιμή και η κατηγορία στην οποία εντάσσεται η συγκεκριμένη ερώτηση σύμφωνα με τα πέντε ερευνητικά ερωτήματα.

α/α	1	2	3	4	5	Μέση Τιμή	Κατηγορίαερώτησης /ερευνητικόερώτημα	
1	5	7	14	1	2	2.586	1	Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών
2	0	6	11	10	2	3.275	1	Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών
3	9	14	2	2	2	2.103	2	Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
4	9	14	4	1	1	2	2	Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
5	5	12	7	4	1	2.448	2	Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
6	1	4	8	13	3	3.448	2	Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
7	1	2	9	9	8	3.724	2	Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
8	4	9	10	4	2	2.689	2	Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
9	6	13	9	1	0	2.172	3	Αξιολόγηση πληροφοριών
10	3	11	11	2	2	2.620	3	Αξιολόγηση πληροφοριών
11	4	7	13	4	1	2.689	3	Αξιολόγηση πληροφοριών
12	5	6	10	7	1	2.758	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας
13	5	15	9	0	0	2.137	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας
14	2	6	12	7	2	3.034	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας
15	7	10	8	4	0	2.310	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας

Πίνακας 58: ΣΤΕΤΡΟΔ / Τεχνολογία Τροφίμων / Επίγνωση αυτεπάρκειας

Ανά κατηγορία ερωτήσεων μπορούν να εξαχθούν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Κατηγορία 1: Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών

Το 41,3% των φοιτητών της ΣΤΕΤΡΟΔ αισθάνονται από πολύ ικανοί έως ικανοί να προσδιορίσουν την πληροφοριακή τους ανάγκη ενώ το 20,6% αισθάνονται ικανοί να χρησιμοποιήσουν τους τελεστές εγγύτητας. Μόλις το 10,3% απαντούν ότι δεν αισθάνονται ικανοί να προσδιορίσουν την πληροφοριακή τους ανάγκη.

Αίσθηση προκαλεί ότι το 41,3% δηλώνουν ότι δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους τελεστές εγγύτητας και το 37,9% απαντούν ουδέτερα, ποσοστό που υποδηλώνει ότι οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες αισθάνονται ανασφάλεια σχετικά με τη χρήση των τελεστών εγγύτητας.

Κατηγορία 2: Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών

Στη δεύτερη κατηγορία ερωτήσεων η πλειοψηφία των φοιτητών (72,4%) απαντά ότι αισθάνονται ικανοί να χρησιμοποιήσουν διαφορετικά είδη πηγών δημοσίευσης, να εντοπίσουν βιβλιογραφία για την εργασία τους και να χρησιμοποιήσουν τον κατάλογο και τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες της βιβλιοθήκης. Αντιστρέφονται τα ποσοστά στις επόμενες ερωτήσεις της κατηγορίας, με την πλειοψηφία να αισθάνεται ότι δε διαθέτει τις απαραίτητες δεξιότητες στη χρήση των Ηλεκτρονικών περιοδικών και του ΙΚ Εύρηκα!. Συμπερασματικά μπορεί να θεωρηθεί ότι και οι φοιτητές της ΣΤΕΤΡΟΔ ενώ αισθάνονται περισσότερο ασφαλείς όσον αφορά σε θεωρητικά ζητήματα (πχ χρήση των πηγών δημοσίευσης κλπ) σε πρακτικά και συγκεκριμένα ζητήματα ή εργαλεία (πχ ηλεκτρονικά περιοδικά, ΙΚ Εύρηκα!) δηλώνουν ανεπάρκεια ή ανασφάλεια.

Κατηγορία 3: Αξιολόγηση πληροφοριών

Σ' αυτήν την κατηγορία το 65,5% δηλώνουν ικανοί ως προς τις δεξιότητες αξιολόγησης των πληροφοριών που εντόπισαν με το 37,9% περίπου να επιλέγει την ουδέτερη απάντηση υποδηλώνοντας άγνοια ή ανασφάλεια. Τα ποσοστά σωστών απαντήσεων είναι μεγαλύτερα στις δυο ερωτήσεις που αφορούν στην αξιολόγηση πηγών του Διαδικτύου και μικρότερα στην ερώτηση που αφορά τα επιστημονικά περιοδικά. Πολύ λίγοι φοιτητές (3,8%) και στις τρεις ερωτήσεις της κατηγορίας δηλώνουν λιγότερο ή καθόλου ικανοί.

Κατηγορία 4: Συγγραφή επιστημονικής εργασίας

Το ένα τρίτο των φοιτητών (37,9%) δηλώνει ικανό να συντάξει μια εργασία. Τα άλλα δυο τρίτα δηλώνουν έλλειψη ικανοτήτων ή αβεβαιότητα. Το ποσοστό αλλάζει στη δεξιότητα παρουσίασης μιας επιστημονικής εργασίας (58,6%) με δυο στους τρεις να δηλώνουν ικανοί και μόλις το ένα τρίτο (31,3%) να παραμένει ουδέτερο.

Κατηγορία 5: Ηθική χρήση της πληροφορίας

Ένας στους τρεις φοιτητές (31%) αισθάνεται ικανός να συντάξει μια βιβλιογραφία ενώ ένας στους δύο περίπου (58,6%) πιστεύει ότι κατανοεί ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας και λογοκλοπής. Ένας στους τρεις επίσης ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί, υποδηλώνοντας αβεβαιότητα ή αδυναμία. Γίνεται φανερό επομένως ότι και οι φοιτητές της ΣΤΕΤΡΟΔ αισθάνονται περισσότερο εξοικειωμένοι με το θεωρητικό κομμάτι των πνευματικών δικαιωμάτων και λιγότερο με το πρακτικό κομμάτι σύνταξης βιβλιογραφίας.

4.6.4 ΣΕΥΠ – Τμήμα Μαιευτικής

4.6.4.1 Στοιχεία που αφορούν στη σχέση των φοιτητών με το Διαδίκτυο

Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο;	Πλήθος απαντήσεων
1 έως 2 ώρες καθημερινά	5
2 έως 4 ώρες καθημερινά	8
4 ώρες και πάνω καθημερινά	10
4-5 φορές την εβδομάδα	5
1-2 φορές την εβδομάδα	0
Λιγότερο	2

Πίνακας 59: ΣΕΥΠ / Μαιευτική / Συχνότητα χρήσης Διαδικτύου

Για πιο λόγο χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο;	Πλήθος απαντήσεων
Ενημέρωση	22
Εκπαίδευση	28
Επικοινωνία (Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, chat)	22
Κοινωνικά Δίκτυα (Facebook, Twitter)	24
Ψυχαγωγία (παιχνίδια, μουσική)	25
Άλλο	0

Πίνακας 60: ΣΕΥΠ / Μαιευτική / Λόγος χρήσης Διαδικτύου

Αξιολογήσετε την ικανότητά σας στη χρήση του Διαδικτύου	Πλήθος απαντήσεων
Καθόλου καλή	0
Λίγο καλή	4
Μέτρια	7
Καλή	16
Πολύ Καλή	5

Πίνακας 61: ΣΕΥΠ / Μαιευτική / Επίγνωση Αυτεπάρκειας Διαδικτύου

Ποιο φυλλομετρητή χρησιμοποιείτε;	Πλήθος απαντήσεων
Internet Explorer	7
Mozilla Firefox	6
Google Chrome	17
Opera	0
Άλλο	0

Πίνακας 62: ΣΕΥΠ / Μαιευτική / Φυλλομετρητής

Ποια μηχανή αναζήτηση χρησιμοποιείτε στο Διαδίκτυο;	Πλήθος απαντήσεων
Bing	0
Google	30
Yahoo	0
Άλλο	0

Πίνακας 63: ΣΕΥΠ / Μαιευτική / Μηχανή αναζήτησης

Οι φοιτήτριες της ΣΕΥΠ, χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο αρκετές ώρες καθημερινά (2 φοιτήτριες δηλώνουν ότι το χρησιμοποιούν ελάχιστα), για λόγους εκπαίδευσης, ψυχαγωγίας, κοινωνικών δικτύων, ενημέρωσης και επικοινωνίας. Δηλώνουν ότι διαθέτουν από μέτρια έως πολύ καλή ικανότητα χρήσης του Διαδικτύου (4 φοιτήτριες απαντούν λίγο καλή), χρησιμοποιούν GoogleChrome, InternetExplorer και MozillaFirefox για την πλοήγησή τους και επιλέγουν τη Google ως μηχανή αναζήτησης. Αξίζει να σημειωθεί ότι η ΣΕΥΠ έχοντας

θεωρητικά μαθήματα και εργαστήρια σε νοσοκομεία δεν έχει πολλά μαθήματα Η/Υ στο πρόγραμμα σπουδών των Τμημάτων γεγονός που συγκλίνει και με τις απαντήσεις των φοιτητριών.

4.6.4.2 Δεξιότητες ΠΓ

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι απαντήσεις των φοιτητριών της ΣΕΥΠ του Τμήματος Μαιευτικής στις ερωτήσεις 9-29 που αποτελούν την έρευνα για τις δεξιότητες ΠΓ που διαθέτουν οι φοιτητές. Παρατίθενται ο αριθμός της ερώτησης, από 1 έως 6 το πλήθος των απαντήσεων των φοιτητριών, πόσες απάντησαν σωστά σε ποσοστό %, ο αριθμός της σωστής απάντησης και η κατηγορία στην οποία εντάσσεται η συγκεκριμένη ερώτηση σύμφωνα με τα ερευνητικά ερωτήματα. Με κόκκινη γραμματοσειρά επισημαίνονται οι απαντήσεις που είναι λάθος σε ποσοστό κάτω η κοντά στο 10%, ενώ με πράσινο επισημαίνονται τα ποσοστά των σωστών απαντήσεων που βρίσκονται κοντά ή πάνω από το 50% του συνόλου.

a/a ερώτησης	Σωστή απάντηση %	Κατηγορία ερώτησης	Αξονας Διερεύνησης
9	6.67	1 Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών	1.1 Πηγές Πληροφόρησης
10	10.00	1 Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών	1.2 Πηγές Δημοσίευσης
11	56.67	2 Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.1 Στρατηγική Αναζήτησης
12	6.67	2 Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.1 Στρατηγική Αναζήτησης
13	80.00	2 Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.2 Εργαλεία Έρευνας
14	20.00	2 Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.2 Εργαλεία Έρευνας
15	3.33	2 Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.2 Εργαλεία Έρευνας
16	6.67	2 Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3 Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
17	13.33	2 Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3 Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
18	6.67	2 Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3 Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
19	16.67	2 Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3 Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
20	80.00	3 Αξιολόγηση πληροφοριών	3.1 Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο
21	30.00	3 Αξιολόγηση πληροφοριών	3.1 Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο
22	76.67	3 Αξιολόγηση πληροφοριών	3.2 Αξιολόγηση Βιβλίων
23	83.33	3 Αξιολόγηση πληροφοριών	3.1 Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο

24	43.33	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας
25	36.67	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας
29	53.33	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας
26	46.67	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας	5.1	Κατανόηση Ζητημάτων Λογοκλοπής και Πνευματικής Ιδιοκτησίας
27	16.67	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας	5.2	Βιβλιογραφική Αναφορά
28	13.33	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας	5.3	Σύνταξη Βιβλιογραφίας και Βιβλιογραφικών Παραπομπών

Πίνακας 64: ΣΕΥΠ / Μαιευτική / Δεξιότητες ΠΓ

Γίνεται αντιληπτό επομένως, ότι οι φοιτήτριες της ΣΕΥΠ φαίνεται να παρουσιάζουν αδυναμία στην κατηγορία 1 (Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών) με χαμηλά ποσοστά σωστών απαντήσεων (6,67% και 10,00%). Αδυναμία επίσης παρουσιάζεται στην κατηγορία 2 (Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών) σε όλους τους άξονες, με εξαίρεση την αναζήτηση στο Διαδίκτυο και έρευνα στον online κατάλογο της βιβλιοθήκης. Υψηλά ποσοστά σωστών απαντήσεων (76,67%- 80,00%) συγκεντρώνουν και οι τρεις (3) ερωτήσεις στην κατηγορία 3 (Αξιολόγηση πληροφοριών), γεγονός που προκαλεί εντύπωση καθώς οι δυο από τις τρεις συνολικά ερωτήσεις στην κατηγορία αυτή αφορούν στο Διαδίκτυο. Στην κατηγορία 4 (Συγγραφή επιστημονικής εργασίας) τα ποσοστά σωστών απαντήσεων κυμαίνονται από 36-46% ενώ χαμηλά ποσοστά παρουσιάζονται στην κατηγορία 5 (Ηθική χρήση της πληροφορίας) στους δύο άξονες (σύνταξη βιβλιογραφίας και βιβλιογραφικές αναφορές).

4.6.4.3 Επίγνωση αυτεπάρκειας φοιτητών

Στην ερώτηση 30 εξετάζεται η επίγνωση αυτεπάρκειας των φοιτητών. Παρατίθενται ο αύξων αριθμός της ερώτησης, από 1 έως 5 οι απαντήσεις των φοιτητών (όπου 1 Συμφωνώ πλήρως και 5 Διαφωνώ πλήρως), η μέση τιμή και η κατηγορία στην οποία εντάσσεται η συγκεκριμένη ερώτηση σύμφωνα με τα πέντε ερευνητικά ερωτήματα.

a/a	1	2	3	4	5	Μέση Τιμή	Κατηγορία ερώτησης /ερευνητικόερώτημα
1	7	10	12	1	0	2.233	1 Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών
2	1	8	15	5	1	2.9	1 Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών
3	16	12	1	1	0	1.566	2 Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών

4	10	14	4	2	0	1.933	2	Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
5	9	15	4	1	1	2	2	Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
6	5	5	13	6	1	2.766	2	Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
7	1	6	14	7	2	3.1	2	Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
8	6	12	8	2	2	2.4	2	Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
9	17	9	1	1	2	1.733	3	Αξιολόγηση πληροφοριών
10	6	11	9	4	0	2.366	3	Αξιολόγηση πληροφοριών
11	7	11	9	3	0	2.266	3	Αξιολόγηση πληροφοριών
12	2	9	9	9	1	2.933	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας
13	8	14	6	2	0	2.066	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας
14	6	13	7	3	1	2.333	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας
15	6	13	9	2	0	2.233	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας

Πίνακας 65: ΣΕΥΠ / Μαιευτική / Επίγνωση αυτεπάρκειας

Ανά κατηγορία ερωτήσεων μπορούν να εξαχθούν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Κατηγορία 1: Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών

Το 56,6% των φοιτητριών της ΣΕΥΠ αισθάνονται από πολύ ικανές έως ικανές να προσδιορίσουν την πληροφοριακή τους ανάγκη ενώ το 30% αισθάνονται ικανές να χρησιμοποιήσουν τους τελεστές εγγύτητας. Μόλις 3,3% απαντά ότι δεν αισθάνονται ικανές να προσδιορίσουν την πληροφοριακή του ανάγκη ενώ 20% δηλώνουν ότι δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους τελεστές εγγύτητας με ένα 30% να δηλώνουν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν. Συμπερασματικά, οι δυο στις τρεις φοιτήτριες αισθάνονται ανασφάλεια σχετικά με τη χρήση των τελεστών εγγύτητας ενώ στη γενική ερώτηση για την κάλυψη των πληροφοριακών τους αναγκών αισθάνονται περισσότερο ασφαλείς.

Κατηγορία 2: Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών

Στη δεύτερη κατηγορία ερωτήσεων η πλειοψηφία των φοιτητριών (93,3%) απαντά ότι αισθάνονται ικανές να χρησιμοποιήσουν διαφορετικά είδη πηγών δημοσίευσης, να εντοπίσουν βιβλιογραφία για την εργασία τους και να χρησιμοποιήσουν τον κατάλογο και τις ηλεκτρονικές

υπηρεσίες της βιβλιοθήκης. Αντιστρέφονται τα ποσοστά στις επόμενες ερωτήσεις της κατηγορίας, με την πλειοψηφία να αισθάνεται ότι δε διαθέτει τις απαραίτητες δεξιότητες στη χρήση των Ηλεκτρονικών περιοδικών και του ΙΚ Εύρηκα!. Συμπερασματικά μπορεί να θεωρηθεί ότι και οι φοιτήτριες της ΣΕΥΠ ενώ αισθάνονται ότι περισσότερο ασφαλείς όσον αφορά σε θεωρητικά ζητήματα (πχ χρήση των πηγών δημοσίευσης κλπ) σε πρακτικά και συγκεκριμένα ζητήματα ή εργαλεία (πχ ηλεκτρονικά περιοδικά, ΙΚ Εύρηκα!) δηλώνουν ανεπάρκεια ή ανασφάλεια.

Κατηγορία 3: Αξιολόγηση πληροφοριών

Σ' αυτήν την κατηγορία σχεδόν το σύνολο των φοιτητριών (86,6%) δηλώνουν ικανές να χρησιμοποιήσουν τα εργαλεία του Διαδικτύου και τα δύο περίπου τρίτα από αυτές δηλώνουν ικανές ως προς τις δεξιότητες αξιολόγησης των πληροφοριών που εντόπισαν με το ένα τρίτο περίπου να επιλέγει την ουδέτερη απάντηση υποδηλώνοντας άγνοια ή ανασφάλεια. Περισσότερες φοιτήτριες θεωρούν ότι είναι ικανές στη χρήση των Διαδικτυακών εργαλείων και λιγότερες στην αξιολόγηση Διαδικτυακών πηγών και επιστημονικών περιοδικών.

Κατηγορία 4: Συγγραφή επιστημονικής εργασίας

Το ένα τρίτο των φοιτητριών της ΣΕΥΠ (36,6%) δηλώνουν ικανές να συντάξουν μια επιστημονική εργασία. Τα άλλα δυο τρίτα δηλώνουν έλλειψη ικανοτήτων ή αβεβαιότητα. Το ποσοστό αλλάζει στη δεξιότητα παρουσίασης μιας επιστημονικής εργασίας με δυο στις τρεις να δηλώνουν ικανές παρουσιάστριες και μόλις το ένα τρίτο να δηλώνει ανασφάλεια ή άγνοια.

Κατηγορία 5: Ηθική χρήση της πληροφορίας

Στην κατηγορία αυτή εξομοιώνονται τα ποσοστά των φοιτητριών με δύο στις τρεις (63,3%) να θεωρούν ότι είναι σε θέση να συντάξουν μια βιβλιογραφία και να κατανοούν ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας και λογοκλοπής. Μια στις τρεις δηλώνει αβεβαιότητα ή αδυναμία και στις δυο ερωτήσεις της κατηγορίας.

4.6.5 ΣΔΟ – Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης

4.6.5.1 Στοιχεία που αφορούν στη σχέση των φοιτητών με το Διαδίκτυο

Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο;	Πλήθος απαντήσεων
1 έως 2 ώρες καθημερινά	6
2 έως 4 ώρες καθημερινά	8
4 ώρες και πάνω καθημερινά	3
4-5 φορές την εβδομάδα	8
1-2 φορές την εβδομάδα	5
Λιγότερο	0

Πίνακας 66: ΣΔΟ / Βιβλιοθηκονομία / Χρήση Διαδικτύου

Για πιο λόγο χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο;	Πλήθος απαντήσεων
Ενημέρωση	28
Εκπαίδευση	13
Επικοινωνία (Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, chat)	21
Κοινωνικά Δίκτυα (Facebook, Twitter)	20
Ψυχαγωγία (παιχνίδια, μουσική)	27
Άλλο	2

Πίνακας 67: ΣΔΟ / Βιβλιοθηκονομία / Λόγος χρήσης Διαδικτύου

Αξιολογήσετε την ικανότητά σας στη χρήση του Διαδικτύου	Πλήθος απαντήσεων
Καθόλου καλή	1
Λίγο καλή	0
Μέτρια	11
Καλή	9
Πολύ Καλή	9

Πίνακας 68: ΣΔΟ / Βιβλιοθηκονομία / Επίγνωση αυτεπάρκειας χρήσης Διαδικτύου

Ποιο φυλλομετρητή χρησιμοποιείτε;	Πλήθος απαντήσεων
Internet Explorer	0
Mozilla Firefox	13
Google Chrome	15
Opera	1
Άλλο	1

Πίνακας 69: ΣΔΟ / Βιβλιοθηκονομία / Φυλλομετρητής

Ποια μηχανή αναζήτηση χρησιμοποιείτε στο Διαδίκτυο;	Πλήθος απαντήσεων
Bing	1
Google	29
Yahoo	0
Άλλο	0

Πίνακας 70: ΣΔΟ / Βιβλιοθηκονομία / Μηχανή αναζήτησης

Οι Φοιτητές της ΣΔΟ, χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο αρκετές ώρες καθημερινά (5 φοιτητές δηλώνουν ότι το χρησιμοποιούν 1-2 φορές / εβδομάδα), για λόγους ενημέρωσης, επικοινωνίας, ψυχαγωγίας, κοινωνικών δικτύων και εκπαίδευσης. Δηλώνουν ότι διαθέτουν από μέτρια έως πολύ καλή ικανότητα χρήσης του Διαδικτύου- -παρόλο που 5 φοιτητές το

χρησιμοποιούν 1-2 φορές την εβδομάδα-, χρησιμοποιούν GoogleChrome, και MozillaFirefox για την πλοήγησή τους και επιλέγουν τη Google ως μηχανή αναζήτησης.

4.6.5.2 Δεξιότητες ΠΓ

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι απαντήσεις των φοιτητών της ΣΔΟ του Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης στις ερωτήσεις 9-29 που αποτελούν την έρευνα για τις δεξιότητες ΠΓ που διαθέτουν οι φοιτητές. Παρατίθενται ο αριθμός της ερώτησης, από 1 έως 6 το πλήθος των απαντήσεων των φοιτητριών, πόσες απάντησαν σωστά σε ποσοστό %, ο αριθμός της σωστής απάντησης και η κατηγορία στην οποία εντάσσεται η συγκεκριμένη ερώτηση σύμφωνα με τα ερευνητικά ερωτήματα. Με κόκκινη γραμματοσειρά επισημαίνονται οι απαντήσεις που είναι λάθος σε ποσοστό κάτω η κοντά στο 10%, ενώ με πράσινο επισημαίνονται τα ποσοστά των σωστών απαντήσεων που βρίσκονται κοντά ή πάνω από το 50% του συνόλου.

a/a ερώτησης	Σωστή απάντηση %	Κατηγορία ερώτησης		Άξονας Διερεύνησης	
9	46.67	1	Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών	1.1	Πηγές Πληροφόρησης
10	10.00	1	Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών	1.2	Πηγές Δημοσίευσης
11	73.33	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.1	Στρατηγική Αναζήτησης
12	23.33	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.1	Στρατηγική Αναζήτησης
13	66.67	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.2	Εργαλεία Έρευνας
14	30.00	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.2	Εργαλεία Έρευνας
15	46.67	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.2	Εργαλεία Έρευνας
16	16.67	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
17	16.67	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
18	20.00	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
19	13.33	2	Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
20	73.33	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο
21	33.33	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο
22	53.33	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.2	Αξιολόγηση Βιβλίων
23	53.33	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο
24	40.00	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας
25	23.33	4	Συγγραφή επιστημονικής	4.1	Δομή Επιστημονικής

			εργασίας		Εργασίας
29	63.33	4	Συγγραφή επιστημονικής εργασίας	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας
26	46.67	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας	5.1	Κατανόηση Ζητημάτων Λογοκλοπής και Πνευματικής Ιδιοκτησίας
27	33.33	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας	5.2	Βιβλιογραφική Αναφορά
28	10.00	5	Ηθική χρήση της πληροφορίας	5.3	Σύνταξη Βιβλιογραφίας και Βιβλιογραφικών Παραπομπών

Πίνακας 71: ΣΔΟ / Βιβλιοθηκονομία / Δεξιότητες ΠΓ

Γίνεται αντιληπτό, ότι οι φοιτητές της ΣΔΟ φαίνεται να παρουσιάζουν αδυναμία στην κατηγορία 1 (Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών) στη χρήση των τελεστών εγγύτητας με ποσοστό 10% σε σωστές απαντήσεις. Στον άξονα πηγών πληροφόρησης οι σωστές απαντήσεις κυμαίνονται 46,67%-73,33%. Στην κατηγορία 2 (Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών) οι φοιτητές της ΣΔΟ εμφανίζουν υψηλά ποσοστά σωστών απαντήσεων (66,67%) στην έρευνα στον online κατάλογο της βιβλιοθήκης. Στην ίδια κατηγορία χαμηλά σχετικά ποσοστά παρουσιάζουν τα διαδικτυακά εργαλεία έρευνας (λίστες συζητήσεων, μετα-μηχανές αναζήτησης). Οι υπόλοιποι άξονες της κατηγορίας 2 είναι σε σχετικά καλά ποσοστά καθώς οι φοιτητές του Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφορόρησης είναι πιο εξοικειωμένοι από τους υπόλοιπους με τα εργαλεία έρευνας.

Υψηλά ποσοστά σωστών απαντήσεων (53,33%-73,33%) συγκεντρώνουν και οι 3 ερωτήσεις στην κατηγορία 3 (Αξιολόγηση πληροφοριών). Στην κατηγορία 4 (Συγγραφή επιστημονικής εργασίας) τα ποσοστά των σωστών απαντήσεων κυμαίνονται από 23-63% και στις τρεις ερωτήσεις τις κατηγορίας. Χαμηλό ποσοστό παρατηρείται στον άξονα σύνταξης βιβλιογραφίας στην κατηγορία 5 ενώ στον άξονα πνευματικής ιδιοκτησίας και λογοκλοπής το ποσοστό των σωστών απαντήσεων φτάνει στο 63,33% .

4.6.5.3 Επίγνωση αυτεπάρκειας φοιτητών

Στην ερώτηση 30 εξετάζεται η επίγνωση αυτεπάρκειας των φοιτητών. Παρατίθενται ο αύξων αριθμός της ερώτησης, από 1 έως 5 οι απαντήσεις των φοιτητών (όπου 1 Συμφωνώ πλήρως και 5 Διαφωνώ πλήρως), η μέση τιμή και η κατηγορία στην οποία εντάσσεται η συγκεκριμένη ερώτηση σύμφωνα με τα πέντε ερευνητικά ερωτήματα.

α/α	1	2	3	4	5	Μέση Τιμή	Κατηγορίαερώτησης /ερευνητικόερώτημα
1	4	8	16	2	0	2.533	1 Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών
2	5	10	11	4	0	2.466	1 Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών
3	11	16	2	1	0	1.66	2 Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
4	10	11	7	2	0	2.033	2 Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
5	7	13	5	4	1	2.3	2 Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
6	4	9	12	5	0	2.6	2 Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
7	5	14	9	2	0	2.266	2 Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
8	11	13	6	0	0	1.833	2 Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
9	14	11	5	0	0	1.7	3 Αξιολόγηση πληροφοριών
10	4	8	13	4	1	2.666	3 Αξιολόγηση πληροφοριών
11	9	5	10	6	0	2.433	3 Αξιολόγηση πληροφοριών
12	4	5	8	12	1	3.033	4 Συγγραφή επιστημονικής εργασίας
13	7	13	7	3	0	2.2	4 Συγγραφή επιστημονικής εργασίας
14	4	10	11	4	1	2.6	5 Ηθική χρήση της πληροφορίας
15	8	11	8	3	0	2.2	5 Ηθική χρήση της πληροφορίας

Πίνακας 72: ΣΔΟ / Βιβλιοθηκονομία / Επίγνωση αυτεπάρκειας

Ανά κατηγορία ερωτήσεων μπορούν να εξαχθούν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Κατηγορία 1: Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών

Οι φοιτητές της ΣΔΟ κατά το ένα τρίτο περίπου (40%) αισθάνονται από πολύ ικανοί έως ικανοί να προσδιορίσουν την πληροφοριακή τους ανάγκη ενώ οι μισοί (50%) αισθάνονται ικανοί να χρησιμοποιήσουν τους τελεστές εγγύτητας. Μόλις 6,6% απαντούν ότι δεν αισθάνονται ικανοί να προσδιορίσουν την πληροφοριακή τους ανάγκη ενώ 13,3% δηλώνουν ότι δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους τελεστές εγγύτητας. Οι μισοί περίπου δηλώνουν αβέβαιοι ως προς τον προσδιορισμό της πληροφοριακής ανάγκης ενώ το ένα τρίτο ως προς τη χρήση των τελεστών εγγύτητας. Αξίζει να σημειωθεί ότι η μεγαλύτερη εξοικείωση με τους τελεστές εγγύτητας που

παρατηρείται στο συγκεκριμένο Τμήμα σε σχέση με τα άλλα Τμήματα που συμμετείχαν στην έρευνα, μπορεί να εξηγηθεί λόγω της συνάφειας του εκπαιδευτικού αντικειμένου με την παρούσα έρευνα.

Κατηγορία 2: Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών

Στη δεύτερη κατηγορία ερωτήσεων η μεγάλη πλειοψηφία των φοιτητών (90%) απαντά ότι αισθάνονται ικανοί να χρησιμοποιήσουν διαφορετικά είδη πηγών δημοσίευσης, να εντοπίσουν βιβλιογραφία για την εργασία τους, να χρησιμοποιήσουν τον κατάλογο, το ΙΚ Εύρηκα! και τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες της βιβλιοθήκης. Γεγονός που προξενεί εντύπωση είναι ότι στην ίδια κατηγορία στον άξονα των ηλεκτρονικών περιοδικών το ποσοστό των σωστών απαντήσεων πέφτει στο ένα τρίτο περίπου. Στην ίδια ερώτηση άλλο ένα τρίτο δηλώνει αβεβαιότητα σχετικά με τη χρήση των ηλεκτρονικών περιοδικών. Συμπερασματικά μπορεί να θεωρηθεί ότι οι φοιτητές της ΣΔΟ αισθάνονται περισσότερο ασφαλείς και στην συγκεκριμένη κατηγορία καθώς είναι πιο εξοικειωμένοι με τις τεχνικές αναζήτησης και ανάκτησης πληροφοριών λόγω αντικειμένου.

Κατηγορία 3: Αξιολόγηση πληροφοριών

Σ' αυτήν την κατηγορία σχεδόν το σύνολο των φοιτητών (83,3%) δηλώνουν ικανοί να χρησιμοποιήσουν τα εργαλεία του Διαδικτύου με τους μισούς περίπου από αυτούς να δηλώνουν ότι κατέχουν τις δεξιότητες αξιολόγησης των πληροφοριών που εντόπισαν. Το ένα τρίτο περίπου επιλέγει ουδέτερη απάντηση υποδηλώνοντας άγνοια ή ανασφάλεια.

Κατηγορία 4: Συγγραφή επιστημονικής εργασίας

Το ένα τρίτο των φοιτητών της ΣΔΟ (30%) δηλώνει ικανό στη σύνταξη μιας βιβλιογραφίας. Τα άλλα δυο τρίτα δηλώνουν έλλειψη ικανοτήτων ή αβεβαιότητα. Το ποσοστό αλλάζει στη δεξιότητα παρουσίασης επιστημονικής εργασίας με δυο στους τρεις (66,6%) να δηλώνουν ικανοί στην παρουσίαση. Παρατηρείται ότι και στο συγκεκριμένο Τμήμα διαφαίνεται κενό όσον αφορά στη δεξιότητα σύνταξης μιας επιστημονικής εργασίας.

Κατηγορία 5: Ηθική χρήση της πληροφορίας

Ένας στους δύο φοιτητές (50%), στην συγκεκριμένη κατηγορία, δηλώνουν ικανοί να συντάξουν μια βιβλιογραφία ενώ δύο στους τρεις (63,3%) αισθάνονται ότι κατανοούν ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας και λογοκλοπής. Ένας στους τρεις περίπου δηλώνει ανασφάλεια όσον αφορά και στους δύο άξονες.

4.7 Αποτελέσματα ανά φύλο

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται ανά φύλο τα αποτελέσματα των ερωτήσεων 9-29 που αφορούν στη διερεύνηση των δεξιοτήτων ΠΓ. Με κόκκινη γραμματοσειρά επισημαίνονται τα χαμηλότερα ποσοστά σωστών απαντήσεων. Παρατηρείται ότι άντρες και γυναίκες εξίσου εμφανίζουν αδυναμία στις κατηγορίες:

- 1 πηγές δημοσίευσης
- 2 στρατηγικής έρευνας, εργαλεία έρευνας (ΙΚ Εύρηκα!), διαδικτυακά εργαλεία έρευνας (λίστες συζητήσεων, μεταμηχανές αναζήτησης, Google μελετητής)
- 3 βιβλιογραφικές αναφορές

a/a	Άντρες Πλήθος %	Γυναίκες Πλήθος %	Κατηγορία ερώτησης		Άξονας Διερεύνησης	
9	11 7.48	15 10.20	1	Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών	1.1	Πηγές Πληροφόρησης
10	7 4.76	10 6.80	1	Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών	1.2	Πηγές Δημοσίευσης
11	45 30.61	58 39.46	1	Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών	1.2	Πηγές Πληροφόρησης
12	8 5.44	12 8.16	2	Αναζήτηση ανάκτηση πληροφοριών	2.1	Στρατηγική Αναζήτησης
13	35 23.81	67 45.58	2	Αναζήτηση ανάκτηση πληροφοριών	2.2	Εργαλεία Έρευνας
14	9 6.12	18 12.24	2	Αναζήτηση ανάκτηση πληροφοριών	2.2	Εργαλεία Έρευνας
15	10 6.80	13 8.84	2	Αναζήτηση ανάκτηση πληροφοριών	2.2	Εργαλεία Έρευνας
16	10 6.80	7 4.76	2	Αναζήτηση ανάκτηση πληροφοριών	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
17	4 2.72	10 6.80	2	Αναζήτηση ανάκτηση πληροφοριών	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
18	18 12.24	17 11.56	2	Αναζήτηση ανάκτηση πληροφοριών	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
19	3 2.04	12 8.16	2	Αναζήτηση ανάκτηση πληροφοριών	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας
20	49 33.33	73 49.66	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο
21	17 11.56	28 19.05	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο
22	29 19.73	53 36.05	3	Αξιολόγηση	3.2	Αξιολόγηση Βιβλίων

						πληροφοριών		
23	25	17.01	58	39.46	3	Αξιολόγηση πληροφοριών	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο
24	20	13.61	37	25.17	4	Συγγραφή εργασίας	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας
25	15	10.20	33	22.45	4	Συγγραφή εργασίας	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας
29	17	11.56	42	28.57	4	Συγγραφή εργασίας	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας
26	7	4.76	18	12.24	5	Ηθική χρήση πληροφορίας	5.1	Κατανόηση Ζητημάτων Λογοκλοπής και Πνευματικής Ιδιοκτησίας
27	6	4.08	8	5.44	5	Ηθική χρήση πληροφορίας	5.2	Βιβλιογραφική Αναφορά
28	26	17.69	46	31.29	5	Ηθική χρήση πληροφορίας	5.3	Σύνταξη Βιβλιογραφίας και Βιβλιογραφικών Παραπομπών

Πίνακας 73: Αποτελέσματα ανά φύλλο

5 ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Ακολουθεί η συζήτηση των αποτελεσμάτων και η απάντηση των ερευνητικών ερωτημάτων σύμφωνα με το σκοπό και τους επιμέρους στόχους της έρευνας όπως τέθηκαν στο εισαγωγικό κεφάλαιο:

5.1 Σκοπός Έρευνας

Ο σκοπός της έρευνας ήταν η διερεύνηση των δεξιοτήτων Πληροφοριακού Γραμματισμού σε δείγμα της κοινότητας των φοιτητών του Αλεξάνδρειου ΤΕΙ Θεσσαλονίκης. Με την παρούσα έρευνα και την παράθεση των αποτελεσμάτων αποτυπώθηκαν οι δεξιότητες ΠΓ σε δείγμα πληθυσμού των πρωτοετών φοιτητών του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης, επομένως επιτεύχθηκε ο σκοπός όπως είχε καθοριστεί.

5.2 Στόχοι Έρευνας

Οι επιμέρους στόχοι της έρευνας τέθηκαν παράλληλα προς τα ερευνητικά ερωτήματα. Διαμορφώθηκαν αντίστοιχα επιμέρους άξονες διερεύνησης προκειμένου να επιτευχθεί πληρέστερα και σαφέστερα ο σκοπός της έρευνας. Οι επιμέρους άξονες διερεύνησης ήταν σε αντιστοιχία με τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου (Παράρτημα Α).

Στον πίνακα που ακολουθεί επισημαίνονται τα πιο υψηλά και τα πιο χαμηλά ποσοστά σωστών απαντήσεων στο σύνολο των ερωτηθέντων ανά ερευνητικό ερώτημα και ανά άξονα διερεύνησης.

α/α	ΣΤΟΧΟΙ ΔΙΕΡΕΥΝΥΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ	ΠΡΟΣ /	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	ΑΞΙΟΝΕΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ	ΣΩΣΤΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ %	ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	
1	Δεξιότητες προσδιορισμού πληροφοριακών αναγκών των φοιτητών (δεξιότητες προσδιορισμού θέματος, πληροφόρησης, δημοσίευσης)	πηγές πηγές	<u>Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών:</u> πηγές πληροφόρησης, πηγές δημοσίευσης, εντοπισμός βιβλιογραφίας	1.1	Πηγές Πληροφόρησης	17.69	9
				1.2	Πηγές Δημοσίευσης	11.56,70.07	10, 11
2	Δεξιότητες αναζήτησης ανάκτησης πληροφοριών (δεξιότητες αναζήτησης/ανάκτησης πληροφοριών σε συστήματα ανάκτησης δεδομένων, στρατηγικές έρευνας)	και	<u>Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών:</u> στρατηγικές έρευνας (τελεστές εγγύτητας), εργαλεία έρευνας (κατάλογος βιβλιοθήκης, Ηλεκτρονικά περιοδικά, Ίδρυματικό Καταθετήριο Εύρηκα!, Διαδικτυακά εργαλεία έρευνας (λίστες συζητήσεων, μεταμηχανές αναζήτησης, Google, Google μελετητής)	2.1	Στρατηγική Αναζήτησης	13.61	12
				2.2	Εργαλεία Έρευνας	69.39, 18.37, 15.65	13, 14, 15
				2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας	11.56, 9.52, 23.81, 10.20	16, 17,18, 19
3	Δεξιότητες αξιολόγησης πληροφοριών (δεξιότητες αξιολόγησης πληροφοριών που εντοπίζονται στο Διαδίκτυο)	που στο	<u>Αξιολόγηση πληροφοριών:</u> έντυπες πηγές δημοσίευσης, πηγές που εντοπίζονται μέσω Διαδικτύου	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο	82.99, 30.61, 56.46	20, 21, 23
				3.2	Αξιολόγηση Βιβλίων	55.78	22
4	Δεξιότητες συγγραφής και δημοσίευσης επιστημονικής εργασίας		<u>Συγγραφή επιστημονικής εργασίας</u> (Δομή επιστημονικής εργασίας)	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας	38.78, 32.65, 48.98	24, 25, 29
5	Δεξιότητες ηθικής της χρήσης πληροφορίας	ηθικής της	<u>Ηθική χρήση της πληροφορίας</u> (πνευματική ιδιοκτησία, λογοκλοπή, παραπομπές, βιβλιογραφικές αναφορές)	5.1	Κατανόηση Ζητημάτων Λογοκλοπής και Πνευματικής Ιδιοκτησίας	40.14	26
				5.2	Βιβλιογραφική	17.01	27

			Αναφορά		
		5.3	Σύνταξη Βιβλιογραφίας / Βιβλιογραφικών Παραπομπών	9.52	28

Πίνακας 74: Δεξιότητες ΠΓ, υψηλά / χαμηλά ποσοστά απαντήσεων

Στον παραπάνω πίνακα αποτυπώνονται επομένως αναλυτικά και με σαφήνεια τα αδύνατα και τα δυνατά σημεία των φοιτητών που συμμετείχαν στην έρευνα αναφορικά με τις δεξιότητες ΠΓ που διαθέτουν. Σχολιάζονται τα αποτελέσματα ανά κατηγορία ερωτήσεων και άξονα διερεύνησης (ACRL, 2000) , προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα και προτάσεις για τη βελτίωση των παρεχόμενων προγραμμάτων ΠΓ από τη Βιβλιοθήκη, καθώς η καταγραφή και η αποτύπωση των δεξιοτήτων ΠΓ των φοιτητών (Maughan, 2001) βοηθάει στη στοχευμένη παρέμβαση και βελτίωση υφιστάμενων προγραμμάτων ΠΓ.

1 Δεξιότητες προσδιορισμού πληροφοριακών αναγκών των φοιτητών (δεξιότητες προσδιορισμού θέματος, πηγές πληροφόρησης, πηγές δημοσίευσης)

1.1 Πηγές Πληροφόρησης

Σχετικά χαμηλό ποσοστό των φοιτητών του δείγματος γνωρίζει (17,69%) σχετικά με τις πηγές πληροφόρησης

1.2 Πηγές Δημοσίευσης

Εξαιρετικά χαμηλό ποσοστό (11,56%) απαντούν σωστά σχετικά με τα επιστημονικά περιοδικά ενώ υψηλό ποσοστό (70,07%) παρατηρείται στην ερώτηση για το Διαδίκτυο. Συμπεραίνεται ότι οι φοιτητές είναι περισσότερο εξοικειωμένοι σε θέματα Διαδικτύου και ΤΠΕ παρά σε θεωρητικά θέματα.

Συμπέρασμα: Οι φοιτητές του δείγματος στην πλειοψηφία τους δε διαθέτουν δεξιότητες προσδιορισμού των πληροφοριακών τους αναγκών με σημαντικές ελλείψεις στις πηγές πληροφόρησης και τις έντυπες πηγές δημοσίευσης.

2 Δεξιότητες αναζήτησης και ανάκτησης πληροφοριών (δεξιότητες αναζήτησης/ανάκτησης πληροφοριών σε συστήματα ανάκτησης δεδομένων, στρατηγικές έρευνας)

2.1 Στρατηγική Αναζήτησης

Διαπιστώνεται χαμηλό ποσοστό 13.61% σωστών απαντήσεων σχετικά με τη χρήση των τελεστών εγγύτητας στη διαμόρφωση στρατηγικής αναζήτησης.

2.2 Εργαλεία Έρευνας

Διαπιστώθηκε υψηλό ποσοστό (69.39%) στην αναζήτηση στον κατάλογο, χαμηλά ποσοστά (18.37%) στη θεματική αναζήτηση στον κατάλογο και εξίσου χαμηλά ποσοστά (15.65%) στο ΙΚ Εύρηκα!. Συμπεραίνεται για μια ακόμη φορά εξοικείωση των φοιτητών σε πρακτικά

ζητήματα και ανάγκη για περεταίρω καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και της γενικότερης παιδείας.

2.3 Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας

Εξαιρετικά χαμηλά ποσοστά (11.56%, 9.52%, 23.81%, 10.20%) σε όλα τα διαδικτυακά εργαλεία έρευνας (Λίστες συζητήσεων, μετα-μηχανές αναζήτησης, Google, Google Μελετητής) γεγονός που καταδεικνύει την ανάγκη για ενσωμάτωση των εργαλείων αυτών στο πρόγραμμα ΠΓ της Βιβλιοθήκης. Ενδεικτικό είναι το χαμηλό ποσοστό (23.81%) στην ερώτηση για το Google, παρά το γεγονός του ότι το 70% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι διαθέτει καλή ή πολύ καλή ικανότητα χρήσης του Διαδικτύου, το 22% θεωρεί τον εαυτό του μέτριο χρήστη, ενώ μόλις 8% θεωρεί ότι διαθέτει καθόλου ή λίγο καλή ικανότητα. (Πίνακας 7: Επίγνωση αυτεπάρκειας χρήσης Διαδικτύου).

Συμπέρασμα: Οι φοιτητές του δείγματος στην πλειοψηφία τους δε διαθέτουν δεξιότητες αναζήτησης και ανάκτησης πληροφοριών, με σημαντικές ελλείψεις στη χρήση των τελεστών Boolean, στην αναζήτηση σε συγκεκριμένες βάσεις δεδομένων της βιβλιοθήκης, καθώς και στα διαδικτυακά εργαλεία έρευνας.

3 Δεξιότητες αξιολόγησης πληροφοριών (δεξιότητες αξιολόγησης πληροφοριών που εντοπίζονται στο Διαδίκτυο)

3.1 Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο

Υψηλό ποσοστό σωστών απαντήσεων στην ερώτηση για το Διαδίκτυο (82.99%), 30.61% στην ερώτηση για τη μορφή των URLs και 56.46% για την ύπαρξη κριτηρίων αξιολόγησης στο Διαδίκτυο, γεγονός που ενισχύεται και από τα αποτελέσματα σχετικά τη συχνότητα χρήσης του Διαδικτύου (Πίνακας 5: Συχνότητα χρήσης Διαδικτύου), όπου 74%-χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο σε καθημερινή βάση, 25% σε εβδομαδιαία και μόλις το 1% σε λιγότερο.

Ενισχύεται επομένως η άποψη ότι ενώ γνωρίζουν γενικά θέματα, όπως ποιός δημοσιεύει πληροφορίες στο Διαδίκτυο και ταυτόχρονα το χρησιμοποιούν καθημερινά, εντούτοις αδυνατούν να τα εφαρμόσουν σε πρακτικά ζητήματα που απαιτούν κριτική ικανότητα και συγκεκριμένες γνώσεις και δεξιότητες.

3.2 Αξιολόγηση Βιβλίων

Ικανοποιητικό ποσοστό σωστών απαντήσεων (55.78%) σχετικά με τα κριτήρια αξιολόγησης έντυπων πηγών δημοσίευσης.

Συμπέρασμα: Οι φοιτητές του δείγματος στην πλειοψηφία τους δε διαθέτουν πρακτικές δεξιότητες για την αξιολόγηση πηγών του Διαδικτύου ενώ σε θεωρητικό επίπεδο δείχνουν ότι διαθέτουν γνώσεις, χωρίς εντούτοις να μπορούν να τις εφαρμόσουν στην πράξη.

4 Δεξιότητες συγγραφής και δημοσίευσης επιστημονικής εργασίας

4.1 Δομή Επιστημονικής Εργασίας

Ικανοποιητικό με δυνατότητα βελτίωσης - μέσω του προγράμματος ΠΓ της Βιβλιοθήκης – ποσοστό που απαντά σωστά σχετικά με τη δομή και τη μορφοποίηση μιας επιστημονικής εργασίας (38.78%, 32.65%, 48.98%).

Συμπέρασμα: Οι φοιτητές του δείγματος στην πλειοψηφία τους δε διαθέτουν πρακτικές δεξιότητες σχετικά με τη δομή μιας εργασίας.

5 Δεξιότητες ηθικής χρήσης της πληροφορίας

5.1 Κατανόηση Ζητημάτων Λογοκλοπής και Πνευματικής Ιδιοκτησίας

Ικανοποιητικό ποσοστό (40.14%) σωστών απαντήσεων σχετικά με το ευρύ και θεωρητικό θέμα της πνευματικής ιδιοκτησίας και της λογοκλοπής

5.2 Βιβλιογραφική Αναφορά

Χαμηλό ποσοστό (17.01%) στην ερώτηση για το συσχετισμό μιας βιβλιογραφικής αναφοράς με αντίστοιχη πηγή δημοσίευσης (άρθρο περιοδικού, εφημερίδας, βιβλίο κλπ), γεγονός που υποδηλώνει αδυναμία στο μεγαλύτερο μέρος των φοιτητών.

5.3 Σύνταξη Βιβλιογραφίας και Βιβλιογραφικών Παραπομπών

Μεγάλη αδυναμία στη σύνταξη βιβλιογραφίας και παραπομπών με τη χρήση συγκεκριμένων προτύπων, τομέας που πρέπει να ενισχυθεί στο πρόγραμμα ΠΓ της Βιβλιοθήκης (9.52%).

Συμπέρασμα: Οι φοιτητές του δείγματος στην πλειοψηφία τους δε διαθέτουν δεξιότητες ηθικής χρήσης της πληροφορίας, με ελλείψεις κυρίως σε πρακτικές δεξιότητες βιβλιογραφικών αναφορών και σύνταξης βιβλιογραφίας.

Γίνεται επομένως αντιληπτό ότι οι τομείς στους οποίους οι φοιτητές του δείγματος έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη για ενίσχυση είναι ανά κατηγορία:

1. Οι πηγές πληροφόρησης (πρωτογενείς, δευτερογενείς, τριτογενείς) και οι έντυπες πηγές δημοσίευσης (επιστημονικά περιοδικά, πρακτικά συνεδρίων, εγχειρίδια, ευρετήρια, εγκυκλοπαίδειες, λεξικά)
2. Οι τεχνικές στρατηγικών έρευνας (τελεστές εγγύτητας, περιορισμός / διεύρυνση αποτελεσμάτων έρευνας, λέξεις-κλειδιά, συνώνυμοι/ευρύτεροι όροι), τα εργαλεία

έρευνας (κατάλογος βιβλιοθήκης²⁵, ηλεκτρονικά περιοδικά²⁶, ΙΚ Εύρηκα!²⁷, συλλογικός κατάλογος Βιβλιοθηκών, Ευρετήριο άρθρων περιοδικών²⁸) και τα Διαδικτυακά εργαλεία έρευνας (Λίστες συζητήσεων, μετα-μηχανές αναζήτησης, Google, Google Μελετητής²⁹, Google Βιβλία³⁰)

3. Κριτήρια αξιολόγησης πηγών του Διαδικτύου
4. Δομή – είδη επιστημονικής εργασίας
5. Σύνταξη βιβλιογραφίας και βιβλιογραφικών παραπομπών με τη χρήση συγκεκριμένων βιβλιογραφικών προτύπων (APA³¹, MLA³², Harvard³³, IEEE³⁴, AMA³⁵, CSE³⁶).

5.3 Αποτελέσματα σύμφωνα με ποσοστό σωστών απαντήσεων

Παρατίθενται και σχολιάζονται με κόκκινη γραμματοσειρά τα χαμηλά ποσοστά, κάτω από 50%, των σωστών απαντήσεων, ανά άξονα διερεύνησης.

α/α ερωτήσεων	ΕΡΩΤΗΣΗ	α/α αξ. διερεύνησης	ΑΞΟΝΑΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ	ΣΩΣΤΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ %
1	9	1.1	Πηγές Πληροφόρησης	17.69
2	10	1.2	Πηγές Δημοσίευσης	11.56,
3	11	1.2	Πηγές Δημοσίευσης	70.07
4	12	2.1	Στρατηγική Αναζήτησης	13.61
5	13	2.2	Εργαλεία Έρευνας	69.39,
6	14	2.2	Εργαλεία Έρευνας	18.37
7	15	2.2	Εργαλεία Έρευνας	15.65
8	16	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας	11.56
9	17	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας	9.52
10	18	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας	23.81
11	19	2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας	10.20
12	20	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο	82.99, ,
13	21	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο	30.61

²⁵ Ο κατάλογος της βιβλιοθήκης εντοπίζεται στο URL: http://195.251.243.8:8000/cgi-bin/gw_2012_2/chameleon

²⁶ Ηλεκτρονικά περιοδικά εντοπίζονται στα URLs: <http://www.heal-link.gr/> και http://apps.webofknowledge.com/WOS_GeneralSearch_input.do?product=WOS&search_mode=GeneralSearch&SID=R2kH8OMO2FGcg4ggOAc&preferencesSaved=&highlighted_tab=WOS

²⁷ Το ΙΚ εντοπίζεται στο URL: <http://eureka.lib.teithe.gr:8080/>

²⁸ Το ευρετήριο εντοπίζεται στο URL: <http://index.lib.teithe.gr:8180/xmlui-2>

²⁹ Βρίσκεται στο URL: <http://scholar.google.gr/>

³⁰ Βρίσκεται στο URL: <http://books.google.com/>

³¹ Πληροφορίες εντοπίζονται στο URL: <http://www.apastyle.org/manual/index.aspx>

³² Πληροφορίες εντοπίζονται στο URL: http://www.mla.org/style_faql

³³ Πληροφορίες εντοπίζονται στο URL: <http://libweb.anglia.ac.uk/referencing/harvard.htm>

³⁴ Πληροφορίες εντοπίζονται στο URL: <http://www.ieee.org/documents/stylemanual.pdf>

³⁵ Πληροφορίες εντοπίζονται στο URL: <http://www.amamanualofstyle.com/oso/public/index.html>

³⁶ Πληροφορίες εντοπίζονται στο URL: <http://www.bu.edu/library/guide/csestyle/>

14	23	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο	56.46
15	22	3.2	Αξιολόγηση Βιβλίων	55.78
16	24	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας	38.78
17	25	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας	32,65
18	29	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας	48,98
19	26	5.1	Κατανόηση Ζητημάτων Λογοκλοπής και Πνευματικής Ιδιοκτησίας	40.14
20	27	5.2	Βιβλιογραφική Αναφορά	17.01
21	28	5.3	Σύνταξη Βιβλιογραφίας και Βιβλιογραφικών Παραπομπών	9.52

Πίνακας 75: Αποτελέσματα σύμφωνα με ποσοστό σωστών απαντήσεων

Είναι χαρακτηριστικό, ότι στους δέκα (10) συνολικά άξονες διερεύνησης δεξιοτήτων ΠΓ, από τους έντεκα (11) στο σύνολο, παρατηρείται χαμηλότερο από το 50% ποσοστό σωστών απαντήσεων, ενώ για το σύνολο των είκοσιμία (21) ερωτήσεων το ποσοστό των λάθος απαντήσεων βρίσκεται στο 76,1%.

Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την ανάγκη για στοχευμένη εκπαίδευση των φοιτητών σε θέματα ΠΓ από τη βιβλιοθήκη σε συνεργασία με τα μέλη ΕΠ, ώστε να επιτευχθούν τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα αλλά και για χρηστοκεντρική αναδιαμόρφωση των ήδη παρεχόμενων από τη βιβλιοθήκη προγραμμάτων ΠΓ σύμφωνα με τις ανάγκες των φοιτητών, όπως έχουν προκύψει από την παρούσα έρευνα. Η συνεργασία μεταξύ βιβλιοθηκονόμου και μέλους ΕΠ κρίνεται πολύ σημαντική (Owusu-Ansah, 2001 Albitz, 2007 King, 2009D'Angelo & Maid, 2004 BlackCrest&Volland, 2001) προκειμένου να ενσωματωθούν οι έννοιες και τα εργαλεία της βιβλιοθήκης μέσα από τις εκπαιδευτικές απαιτήσεις σε συγκεκριμένο μάθημα που διδάσκει το μέλος ΕΠ.

5.4 Αποτελέσματα συγκριτικά με την επίγνωση αυτεπάρκειας ανά Σχολή

Παρατίθενται και σχολιάζονται τα αποτελέσματα συγκριτικά με την επίγνωση αυτεπάρκειας των φοιτητών ανά Σχολή. Επισημαίνονται με κόκκινη γραμματοσειρά τα χαμηλά κάτω του 50% σωστών απαντήσεων ανά στόχο και άξονα διερεύνησης και με πράσινη γραμματοσειρά τα ποσοστά άνω του 50% που θεωρούν οι ίδιοι οι φοιτητές ότι διαθέτουν ικανή ή πολύ ικανή δεξιότητα χρήσης ανά στόχο διερεύνησης.

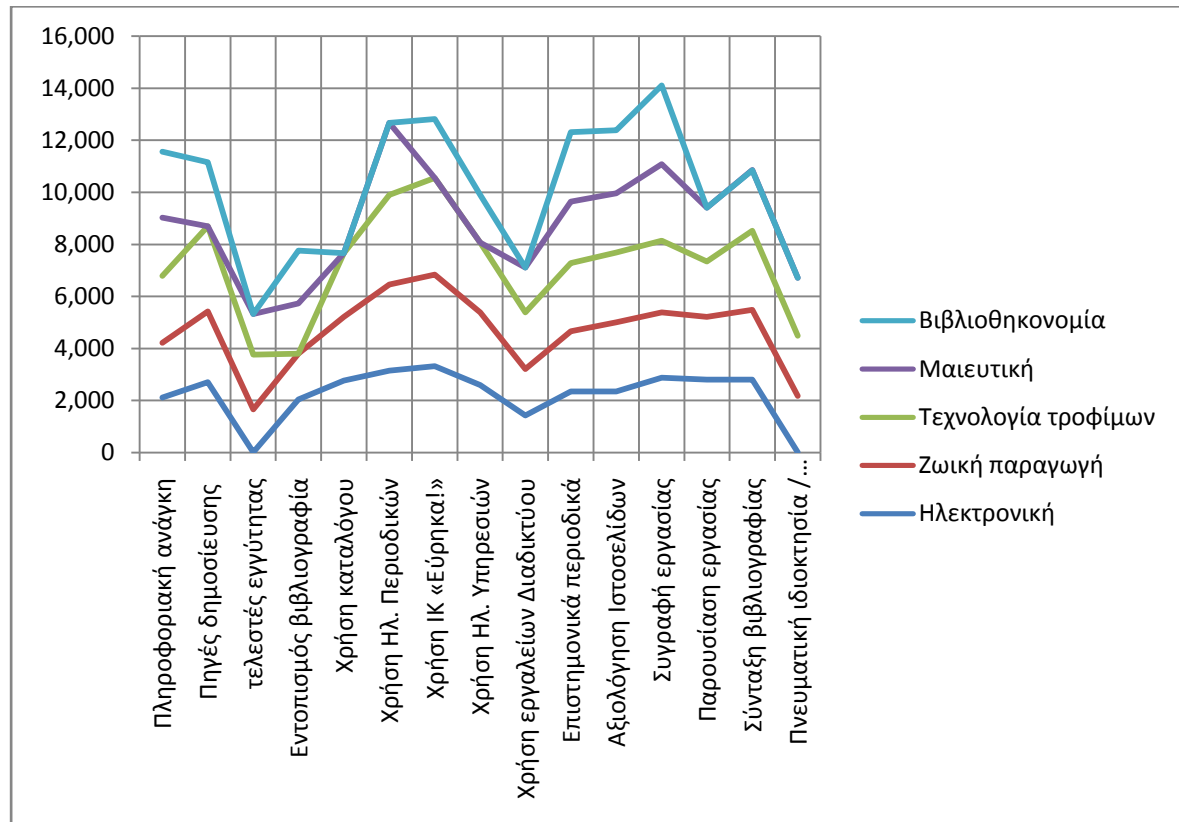
α/α	ΣΤΟΧΟΙ ΔΙΕΡΕΥΝΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ	ΠΡΟΣ /	ΑΞΟΝΕΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ	ΣΩΣΤΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ %	ΑΥΤΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΤΕΦ	ΑΥΤΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΤΕΓ	ΑΥΤΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΤΕΤΡ ΟΔ	ΑΥΤΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΕΥΗ	ΑΥΤΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΔΟ
1	Δεξιότητες προσδιορισμού πληροφοριακών αναγκών των	/	1.1 Πηγές Πληροφόρησης	17.69	68,9%	72,4%	41,3%	56,6%	40%

	φοιτητών (προσδιορισμός θέματος, πηγές πληροφόρησης, πηγές δημοσίευσης)	1.2	Πηγές Δημοσίευσης	11.56, 70.07					
2	Δεξιότητες αναζήτησης και ανάκτησης πληροφοριών (αναζήτηση/ανάκτηση πληροφοριών σε συστήματα ανάκτησης δεδομένων, στρατηγικές έρευνας)	2.1	Στρατηγική Αναζήτησης	13.61	68,9%	89,6%	72,4%	93,3%	90%
		2.2	Εργαλεία Έρευνας	69.39, 18.37, 15.65					
		2.3	Διαδικτυακά Εργαλεία Έρευνας	11.56, 9.52, 23.81, 10.20					
3	Δεξιότητες αξιολόγησης πληροφοριών (που εντοπίζονται στο Διαδίκτυο)	3.1	Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο	82.99, 30.61, 56.46	96%	79,3%	65,5%	86,6%	83,3%
		3.2	Αξιολόγηση Βιβλίων	55.78					
4	Δεξιότητες συγγραφής δημοσίευσης επιστημονικής εργασίας και	4.1	Δομή Επιστημονικής Εργασίας	38.78, 32.65, 48.98	31%	55,1%	37,9%	36,6%	30%
5	Δεξιότητες ηθικής της χρήσης πληροφορίας	5.1	Κατανόηση Ζητημάτων Λογικολογίας και Πνευματικής Ιδιοκτησίας	40.14	37,9%	48,2%	31%	63,3%	50%
		5.2	Βιβλιογραφική ή Αναφορά	17.01					
		5.3	Σύνταξη Βιβλιογραφίας και Βιβλιογραφικών Παραπομπών	9.52					

Πίνακας 76: Αποτελέσματα / Επίγνωση αυτεπάρκειας ανά Σχολή

Γίνεται αντιληπτό ότι οι φοιτητές και των πέντε (5) Σχολών θεωρούν ότι έχουν ικανοποιητικές δεξιότητες ΠΓ και στις πέντε (5) κατηγορίες, ενώ τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την έρευνα καταδεικνύουν ακριβώς το αντίθετο, με ποσοστά σωστών απαντήσεων κάτω του 50%. Συμπεραίνεται επομένως ό,τι, η επίγνωση αυτεπάρκειας των φοιτητών είναι χαμηλή, δηλαδή θεωρούν ότι γνωρίζουν, ενώ στην πραγματικότητα δε γνωρίζουν.

Η μέση τιμή στις απαντήσεις των φοιτητών - σχετικά με την επίγνωση αυτεπάρκειας - και στις πέντε (5) Σχολές συγκλίνει επίσης στο συμπέρασμα, ό,τι οι φοιτητές και των πέντε σχολών θεωρούν ότι διαθέτουν δεξιότητες ΠΓ στις ίδιες κατηγορίες και στους ίδιους επιμέρους άξονες, ενώ στην πραγματικότητα – σύμφωνα με τα πορίσματα της έρευνας (Πίνακας 76: Αποτελέσματα / Επίγνωση αυτεπάρκειας ανά Σχολή) συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο, παρουσιάζουν δηλαδή αδυναμίες και ελλείψεις. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η μέση τιμή των απαντήσεων των φοιτητών σχετικά με την επίγνωση αυτεπάρκειας ανά Σχολή και άξονα διερεύνησης.

Πίνακας 77: Αποτελέσματα / Επίγνωση αυτεπάρκειας ανά Σχολή / Μέση τιμή

Η επίγνωση αυτεπάρκειας, (Kurbanoglu, 2003) αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την επίτευξη του ΠΓ προς τη δια βίου μάθηση. Όσο μεγαλύτερη η πίστη στην αυτεπάρκεια, καταλήγει η Kurbanoglu, τόσο μεγαλύτερη και η προσπάθεια για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί. Η συνεργασία μελών ΕΠ και βιβλιοθηκονόμου (Owusu-Ansah, 2001 Albitz, 2007 King, 2009D'Angelo&Maid, 2004 BlackCrest&Volland, 2001) μπορεί να αποτελέσει καθοριστικό παράγοντα στη δημιουργία κινήτρων προς τους φοιτητές ώστε να παρακολουθήσουν προγράμματα ΠΓ και να αποκτήσουν κριτική σκέψη για τη δια βίου μάθηση.

6 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΑ

Ακολουθούν οι στοχευμένες προτάσεις προς τη Βιβλιοθήκη του ΑΤΕΙΘ σχετικά με την αναδιαμόρφωση των υφιστάμενων προγραμμάτων ΠΓ που παρέχει αυτή τη στιγμή. Οι προτάσεις παρουσιάζονται σε συνδυασμό με τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, όπως αποτυπώθηκαν στο εισαγωγικό κεφάλαιο.

6.1 Ενσωμάτωση ΠΓ στα Προγράμματα Σπουδών

Το πρώτο από τα προσδοκώμενα αποτελέσματα ήταν να διαφανεί η ανάγκη για ενσωμάτωση των προγραμμάτων ΠΓ που παρέχει η βιβλιοθήκη στην εκπαιδευτική διαδικασία (Τσιμπόγλου & Παπαθεοδώρου, 2001, D'Angelo & Maid, 2004 Hearn, 2005 Bowler & Street, 2008 Beutter Manus, 2009, Price Becker Clark & Collins, 2012) μέσω των επίσημων προγραμμάτων σπουδών των ακαδημαϊκών τμημάτων του ΑΤΕΙΘ.

Όπως αποτυπώθηκε στις απαντήσεις των φοιτητών που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο για την αξιολόγηση του σεμιναρίου ΠΓ που παρακολούθησαν, το 71% πιστεύει ότι το μάθημα ΠΓ θα έπρεπε να είναι ενσωματωμένο στο πρόγραμμα σπουδών.

Πίνακας 78: Ενσωματωμένο μάθημα ΠΓ στα προγράμματα σπουδών

Όπως αποτυπώθηκε από τις συνεντεύξεις των καθηγητών (κεφ.4.5.6), οι δεξιότητες ΠΓ θα έπρεπε να διδάσκονται στα πλαίσια των αντίστοιχων μαθημάτων («σεμινάριο» ή «σεμινάριο τελειοφοίτων») τα οποία ήδη υπάρχουν στα τέσσερα από τα πέντε στο σύνολο τμήματα του ΑΤΕΙΘ που συμμετέχουν στην παρούσα έρευνα. Το συγκεκριμένο μάθημα, καταλήγουν

ομόφωνα οι καθηγητές, θα έπρεπε να διδάσκεται στα πρώτα εξάμηνα και να είναι προαπαιτούμενο ίσως της πτυχιακής εργασίας.

6.2 Προτάσεις βελτίωσης σεμιναρίων ΠΓ Βιβλιοθήκης ΑΤΕΙΘ

Το δεύτερο από τα προσδοκώμενα αποτελέσματα ήταν να διαμορφωθούν προτάσεις βελτίωσης στα σεμινάρια ΠΓ που παρέχει η Βιβλιοθήκη, σύμφωνα με τις ανάγκες των φοιτητών, όπως θα έχουν προκύψει από την έρευνα.

Οι προτάσεις βελτίωσης προς τη Βιβλιοθήκη αφορούν αφενός μεν στην προσαρμογή των ήδη παρεχόμενων σεμιναρίων ΠΓ στις ανάγκες των πρωτοετών φοιτητών, όπως έχουν προκύψει από την έρευνα και από το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης που συμπλήρωσαν οι ίδιοι οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση του σεμιναρίου, αφετέρου δε, στην αναπροσαρμογή του online προγράμματος ΠΓ «Ωρίων»³⁷ της βιβλιοθήκης, σύμφωνα με τις αποτυπωμένες από την έρευνα ανάγκες των φοιτητών.

6.2.1 Σεμινάρια ΠΓ

Τα σεμινάρια ΠΓ που παρέχει η Βιβλιοθήκη προτείνεται:

1. Να εμπλουτιστούν με ασκήσεις του τύπου handson :

-στην κατηγορία 1³⁸ στους άξονες: αναδόμηση θέματος, λέξεις- κλειδιά, ευρύτεροι / συνώνυμοι όροι, πρωτογενείς /δευτερογενείς /τριτογενείς πηγές πληροφόρησης, πηγές δημοσίευσης (επιστημονικά περιοδικά, πρακτικά συνεδρίων, εγχειρίδια, ευρετήρια, εγκυκλοπαίδειες, λεξικά)

-στην κατηγορία 2³⁹ στους άξονες: στρατηγικές αναζήτησης (τελεστές εγγύτητας, περιορισμός/διεύρυνση αποτελεσμάτων έρευνας, λέξεις-κλειδιά, συνώνυμοι/ευρύτεροι όροι), εργαλεία έρευνας (κατάλογος βιβλιοθήκης , ηλεκτρονικά περιοδικά , ΙΚ Εύρηκα! , συλλογικός κατάλογος Βιβλιοθηκών, Ευρετήριο άρθρων περιοδικών) Διαδικτυακά εργαλεία έρευνας (Λίστες συζητήσεων, μετα-μηχανές αναζήτησης, Google, Google Μελετητής , Google Βιβλία)

³⁷ Το Online πρόγραμμα ΠΓ της Βιβλιοθήκης διαμορφώθηκε με Ευρωπαϊκή Χρηματοδότηση στα πλαίσια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, χρησιμοποιείται από τη Βιβλιοθήκη συνεπικουρικά προς τα σεμινάρια ΠΓ αλλά προωθείται και ανεξάρτητα ως μέσο εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, και μπορεί να εντοπιστεί στο URL: <http://orion.lib.teithe.gr/> .

³⁸ Κατηγορία 1: Δεξιότητες προσδιορισμού πληροφοριακών αναγκών των φοιτητών (δεξιότητες προσδιορισμού θέματος, πηγές πληροφόρησης, πηγές δημοσίευσης)

³⁹ Κατηγορία 2: Δεξιότητες αναζήτησης και ανάκτησης πληροφοριών (δεξιότητες αναζήτησης/ανάκτησης πληροφοριών σε συστήματα ανάκτησης δεδομένων, στρατηγικές έρευνας)

- στην κατηγορία 3⁴⁰ στον άξονα αξιολόγησης πηγών του Διαδικτύου με συγκεκριμένα κριτήρια
- στην κατηγορία 4⁴¹ στον άξονα δομής και παρουσίασης μιας επιστημονικής εργασίας προτείνεται - μέσω συνεργασίας (BlackCrest&Volland, 2001) μεταξύ βιβλιοθηκονόμου και καθηγητή σε συγκεκριμένο μάθημα - να ενσωματωθούν στην εργασία που θα κληθεί να παραδώσει ο φοιτητής, οι δεξιότητες ΠΓ μέσω των πηγών και των εργαλείων που διαθέτει η Βιβλιοθήκη.
- στην κατηγορία 5⁴² στον άξονα σύνταξης βιβλιογραφίας και βιβλιογραφικών παραπομπών με τη χρήση του online εργαλείου σύνταξης βιβλιογραφικών παραπομπών που διαθέτει η βιβλιοθήκη⁴³

2. Να διεξάγονται σε αίθουσες με Η/Υ για να διευκολυνθεί η πρακτική εξάσκηση των φοιτητών καθώς και η διαδικασία αξιολόγησης των σεμιναρίων (Timmers&Veldkamp, 2011). Η άποψη αυτή ενισχύεται και από τους ίδιους του φοιτητές, καθώς το 44.00% που συμμετείχαν στην online αξιολόγηση του σεμιναρίου ΠΓ το οποίο παρακολούθησαν, θεωρούν ότι η ταυτόχρονη άσκηση στους Η/Υ θα βελτιώνει το σεμινάριο.

Προτάσεις για τη βελτίωση του σεμιναρίου Γραμματισμού:	Πλήθος απαντήσεων	Ποσοστό %
Περισσότερος χρόνος	4	5,33%
Καταλληλότερος χώρος εκπαίδευσης	14	18,67%
Μικρότερο κοινό	7	9,33%
Σημειώσεις	11	14,67%
Ταυτόχρονη άσκηση στους Η/Υ	33	44,00%
Δύο διαδοχικά σεμινάρια	6	8,00%

Πίνακας 79: Προτάσεις για βελτίωση σεμιναρίου ΠΓ

3. Να επαναλαμβάνονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα και σε διαφορετικά εξάμηνα, ανάλογα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες τους, όπως καταγράφηκε από τις απαντήσεις των φοιτητών μέσω του ερωτηματολογίου αξιολόγησης, το οποίο συμπλήρωσαν μετά την παρακολούθηση του σεμιναρίου ΠΓ της βιβλιοθήκης. Στη συγκεκριμένη πρόταση συγκλίνουν και τα σχόλια του ΕΠ, όπως προέκυψαν από τις συνεντεύξεις (κεφ.4.5.6).

⁴⁰ Κατηγορία 3: Δεξιότητες αξιολόγησης πληροφοριών (δεξιότητες αξιολόγησης πληροφοριών που εντοπίζονται στο Διαδίκτυο)

⁴¹ Κατηγορία 4: 4 Δεξιότητες συγγραφής και δημοσίευσης επιστημονικής εργασίας

⁴² Κατηγορία 5: Δεξιότητες ηθικής χρήσης της πληροφορίας

⁴³ Το εργαλείο βρίσκεται στο URL: <http://orion.lib.teithe.gr/index.php?page=additional-references>

Πίνακας 80: Επανάληψη σεμιναρίου ΠΓ

6.2.2 Online Πρόγραμμα ΠΓ «Ωρίων»

Το online πρόγραμμα ΠΓ «Ωρίων» της Βιβλιοθήκης θα πρέπει να αναμορφωθεί ώστε να ενσωματώσει:

1. Διαδραστικές ασκήσεις στους άξονες που αποτυπώθηκαν οι αδυναμίες των φοιτητών ώστε να εμπλουτιστεί η μαθησιακή διδασκαλία.
2. Διαδικτυακά εργαλεία έρευνας (Λίστες συζητήσεων, μετα-μηχανές αναζήτησης, Google, Google Μελετητής, Google Βιβλία) στο πρόγραμμα.
3. Web.2.0 εργαλεία, όχι μόνο για την προώθηση των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης, αλλά και για τη διδασκαλία δεξιοτήτων ΠΓ στους φοιτητές, έννοια που η Carpan περιγράφει ως ΠΓ 2.0 (2010).
4. Να προάγει την κριτική σκέψη με την τοποθέτηση του φοιτητή στο κέντρο της μαθησιακής διαδικασίας, όπως υποστηρίζει η Allen (2008) σύμφωνα με τη θεωρία του κονστрукτιβισμού.
5. Να σχεδιαστεί και να εφαρμοστεί σχέδιο συνολικής αξιολόγησης για τα προγράμματα ΠΓ της βιβλιοθήκης με συνεργασία της βιβλιοθήκης και του ΕΠ (BelangerBliquez&Mondal, 2012).

6.3 Διερεύνηση δεξιοτήτων ΠΓ σε άλλους πολιτιστικούς οργανισμούς

Το τρίτο από τα προσδοκώμενα αποτελέσματα ήταν να διαπιστωθεί εάν οι φοιτητές που έχουν παρακολουθήσει πρόγραμμα ΠΓ βιβλιοθήκης θεωρούν ότι έχουν εξοικειωθεί με τις τεχνικές αναζήτησης / ανάκτησης και αξιολόγησης πληροφοριών σε ιστοσελίδες άλλων πολιτιστικών οργανισμών. Σύμφωνα με τις απαντήσεις που έδωσαν, το 91% θεωρούν ότι το

σεμινάριο ΠΓ που παρακολούθησαν τους βοήθησε να εξοικειωθούν με τις τεχνικές αναζήτησης πληροφοριών σε ιστοσελίδες άλλων πολιτιστικών οργανισμών (Κεφ. 4.4, πίνακας 37: ΠΓ και μουσεία).

Πίνακας 81: Εξοικείωση με τεχνικές αναζήτησης σε ιστοσελίδες πολιτιστικών οργανισμών

6.4 Μεθοδολογικό πλαίσιο

Το τέταρτο από τα προσδοκώμενα αποτελέσματα ήταν να προσδιοριστεί συγκεκριμένο μεθοδολογικό πλαίσιο το οποίο να μπορεί να εφαρμοστεί σε αντίστοιχες ερευνητικές ανάγκες. Προτείνεται μεθοδολογικό πλαίσιο και συγκεκριμένα βήματα για την εφαρμογή του στα κεφ. 3.1 και 3.1.1.

6.5 Ερωτήματα για περαιτέρω έρευνα

Από τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας καθώς και από τη σχετική βιβλιογραφία προκύπτουν πιθανά ερευνητικά ερωτήματα, τα οποία θα ήταν θεμιτό να απαντηθούν ενδεχομένως σε επόμενη αντίστοιχη έρευνα. Με δεδομένο ότι η παρούσα έρευνα περιορίζεται στην περιγραφική στατιστική, θα ήταν χρήσιμο μια μελλοντική έρευνα να προχωρήσει σε επαγωγική στατιστική ανάλυση. Τα ερωτήματα που θα μπορούσαν να ερευνηθούν παρατίθενται ακολούθως:

- Δεξιότητες ΠΓ σε τελειόφοιτους φοιτητές, ώστε να διαμορφωθούν από τη Βιβλιοθήκη αντίστοιχα προγράμματα ΠΓ προς τις ανάγκες που θα προκύψουν από την έρευνα. Με

τον τρόπο αυτό θα δημιουργηθούν στοχευμένα ως προς τις ανάγκες των φοιτητών προγράμματα ΠΓ, - με τη μορφή σεμιναρίων και online προγραμμάτων- όπως αυτές αλλάζουν ανάλογα με τα εξάμηνα και τις ακαδημαϊκές απαιτήσεις όπως ορίζουν τα προγράμματα σπουδών.

- Δεξιότητες ΠΓ σε συγκεκριμένες Σχολές, ώστε να διερευνηθούν σε βάθος οι δεξιότητες ΠΓ σε σχέση με τα ιδιαίτερα γνωστικά αντικείμενα και τα προγράμματα σπουδών των Τμημάτων των επιμέρους Σχολών ξεχωριστά.
- Έρευνα για την καταγραφή της «συμπεριφοράς αναζήτησης» των φοιτητών του ΑΤΕΙΘ συγκριτικά με τις νέες τεχνολογίες (Brown&Simpson, 2012).
- Μελέτη χρήσης του Google, του GoogleScholar και του GoogleBooks από τους φοιτητές συγκριτικά με τις πηγές της Βιβλιοθήκης (Hatman&Mullen, 2008), με σκοπό την αρτιότερη ενημέρωση των φοιτητών -μέσω προγραμμάτων ΠΓ- για τη χρήση των συγκεκριμένων εργαλείων.
- Χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και του Web. 2.0 στα προγράμματα ΠΓ (Carpan 2010, Wan 2011).Η ενσωμάτωση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και της τεχνολογίας web. 2.0 στα προγράμματα ΠΓ θα ανταποκριθεί πληρέστερα στις σύγχρονες ανάγκες και τις προσδοκίες των χρηστών καθώς με τον τρόπο αυτό γίνεται εφικτή η ενημέρωση των φοιτητών στο «φυσικό» τους χώρο από τα εργαλεία 2.0 τα οποία χρησιμοποιούν σε καθημερινή βάση, μετατρέποντας την εκπαιδευτική διαδικασία πιο ενδιαφέρουσα, άμεση και αποτελεσματική.
- Συγκριτική μελέτη των δεξιοτήτων ΠΓ των φοιτητών πριν και μετά την παρακολούθηση του προγράμματος ΠΓ από τη βιβλιοθήκη με τη μορφή pre και posttests (Burkhardt 2007, Hufford 2010, Fain 2011), ώστε να διαπιστωθεί η αποτελεσματικότητα των παρεχόμενων προγραμμάτων, να ενισχυθούν τα αδύνατα σημεία τους και να ανταποκριθούν πληρέστερα στις ανάγκες των φοιτητών.

7 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης - Βιβλιοθήκη. (15 Μαΐου, 2009). *Εργαλείο σύνταξης βιβλιογραφικών παραπομπών*. Ανακτήθηκε 26 Νοεμβρίου, 2012, από <http://orion.lib.teithe.gr/index.php?page=additional-references>.

Alford, B. (2012, 19 Δεκεμβρίου). IL Questions for Faculty. Δημοσιεύτηκε στο <http://lists.ala.org/sympa/arc/ili-1/2012-12/msg00207.html> .

Association of College and Research Libraries. (18 Ιανουαρίου, 2000). *Information Literacy Competency Standards for Higher Education*. Ανακτήθηκε 7 Νοεμβρίου, 2012, από <http://www.ala.org/acrl/standards/informationliteracycompetency>.

Association of College and Research Libraries. *StandardsToolkit*. Ανακτήθηκε 15 Οκτωβρίου, 2012, από <http://www.ala.org/acrl/issues/infolit/standards/standardstoolkit>.

American Library Association. (10 Ιανουαρίου, 1989). *Presidential Committee on Information Literacy: Final Report*. Ανακτήθηκε 26 Νοεμβρίου, 2012, από <http://www.ala.org/acrl/publications/whitepapers/presidential>.

Albitz, R. (2007). The What and Who of Information Literacy and Critical Thinking in Higher Education. *Portal: Libraries and the Academy*. 7, (1), 97-109.

Allen, M. (2008). Promoting Critical Thinking Skills in Online Information Literacy Instruction Using a Constructivist Approach. *College & Undergraduate Libraries*. 15, (1-2), 21-38.

Australian and New Zealand Institute for Information Literacy. (2004). *Australian and New Zealand Information Literacy Framework: Principles, Standards and Practice*. Ανακτήθηκε 7 Νοεμβρίου, 2012, από <http://www.literacyhub.org/documents/InfoLiteracyFramework.pdf>.

Belanger, J., Bliquez, R. & S. Mondal (2012). Developing a Collaborative Faculty-Librarian Information Literacy Assessment Project. *Library Review*. 61, (2), 68-91.

Black, C., Crest, S. & M. Volland (2001). Building a Successful Information Literacy Infrastructure on the Foundation of Librarian – Faculty Collaboration. *Research Strategies*. 18, (3), 215-225.

Beutter Manus, S.J. (2009). Librarian in the Classroom: An Embedded Approach to Music Information Literacy for First-Year Undergraduates. *Museum Management and Curatorship*. 66, (2), 249-261.

Bowler, M. & K. Street (2008). Investigating the Efficacy of Embedment: Experiments in Information Literacy Integration. *Reference Services Review*. 36, (4), 438-449.

Brophy, J. & D. Bawden (2005). Is Google Enough? Comparison of an Internet Search Engine with Academic Library Resources. *Aslib Proceedings*. 57, (6), 498-512.

Brown, D.B. & E.M. Simpson (2012). "Packaged" information: How are new means of delivering information affecting students' information-seeking behavior?. *New Review of Academic Librarianship*. 18,(1), 43-56.

- Bruce, C. (2004). Information Literacy as a Catalyst for Educational Change: A Background Paper. *3rd International Lifelong Learning Conference*, Yeppon, Queensland: 13-16 Ιουνίου 2004. Queensland, 8-19.
- Bruce, C.S. (1999). Workplace experiences of information literacy. *International Journal of Information Literacy*. 19, (1), 33-47.
- Burkhardt, J.M. (2007). Assessing Library Skills: A First Step to Information Literacy. *Portal: Libraries and the Academy*. 7, (1), 25-49.
- Carlson, J., Fosmire, M., Miller, C.C., & M.S. Nelson (2010). Determining Data Information Literacy Needs: A Study of Students and Research Faculty. *Portal: Libraries and the Academy*. 11, (2), 629-657.
- Carpan, C. (2010). Introducing Information Literacy 2.0. *College & Undergraduate Libraries*. 17, (1), 106-113.
- CILIP. (6 Ιουνίου, 2011). *Information Literacy: Definition*. Ανακτήθηκε 7 Νοεμβρίου, 2012, από <http://www.cilip.org.uk/get-involved/advocacy/information-literacy/Pages/definition.aspx>.
- Caravello, P., Herschman, J. & Mitchell. E. Assessing the Information Literacy of Undergraduates: Reports from the UCLA Library's Information Competencies Survey Project. *ACRL Tenth Conference*, Denver, Colorado, 15-18 Μαρτίου 2001. Ανακτήθηκε 15 Οκτωβρίου, 2012, από <http://www.ala.org/catalog/wbib.org/acrl/sites/ala.org.acrl/files/content/conferences/pdf/caravallo.pdf>.
- Cothran, T. (2011). Google Scholar Acceptance and Use Among Graduate Students: A Quantitative Study. *Library & Information Science Research*. 33, (4), 293-301.
- Coyle, W. & J. Law. (2010). *Research Papers*. (15η έκδ.) Boston, USA: Cengage Learning.
- Cowan, S. (2012). *Assessment 360: Mapping Undergraduates and the Library at the University of Connecticut*. Ανακτήθηκε 15 Οκτωβρίου, 2012, από <http://www.clir.org/pubs/resources/Assessment360.pdf>.
- D'Angelo, B. & Maid, B. (2004). Moving Beyond Definitions: Implementing Information Literacy Across the Curriculum. *The Journal of Academic Librarianship*. 30, (3), 212-217.
- Dunn, K. (2002). Assessing Information Literacy Skills in the California State University: A progress Report. *The Journal of Academic Librarianship*. 28, (1), 26-35.
- Fain, M. (2011). Assessing Information Literacy Skills Development in First Year Students: A Multi-Year Study: *The Journal of Academic Librarianship*. 37, (2), 108-119.
- Gray, E. D. (1999). The Internet in Lifelong Learning: Liberation or Alienation? *International Journal of Lifelong Education*. 18, (2), 119-126.
- Griffiths, J.R. & P. Brophy (2005). Student Searching Behavior and the Web: Use of Academic Resources and Google. *Library Trends*. 53, (4), 539-554.

- Gross, D.E.,(2009). *Assessment of Information Literacy Instruction*. Μεταπτυχιακή Διατριβή, SanJoseUniversity, UMI 3643. Ανακτήθηκε 13 Νοεμβρίου, 2012, από http://scholarworks.sjsu.edu/etd_theses/3643.
- Hatman, K. & L.B. Mullen (2008). Google Scholar and Academic Libraries: an Update. *New Library World*. 109,(5-6), 211-222.
- Head, A. J. & M.B. Eisenberg (2010). Truth Be Told: How College Students Evaluate and Use Information in the Digital Age. *Project Information Literacy Progress Report*. Ανακτήθηκε 10 Ιανουαρίου, 2013, από http://projectinfolit.org/pdfs/PIL_Fall2010_Survey_FullReport1.pdf .
- Hearn, M. R. (2005). Embedding a Librarian in the Classroom: an Intensive Information Literacy Model. *Reference Services Review*. 33, (2), 219-227.
- Hufford, J.R.. (2010). What Are They Learning? Pre- and Post-Assessment Surveys for LIBR 1100: Introduction to Library Research. *College & Research Libraries*. 71, (2), 139-158.
- IFLA. (23 Ιουλίου, 2006). *Guidelines on Information Literacy for Life Long Learning*. Ανακτήθηκε 13 Νοεμβρίου, 2012, από <http://www.ifla.org/files/assets/information-literacy/publications/ifla-guidelines-en.pdf>.
- IFLA. (6 Νοεμβρίου, 2005). *Information Literacy for All*. Ανακτήθηκε 7 Νοεμβρίου, 2012, από <http://archive.ifla.org/III/wsis/High-Level-Colloquium.pdf>.
- Islam, M.A. & K.Tsujii, Assessing Information Literacy Competency of Information Science and Library Management Graduate Students of Dhaka University *IFLA Journal* 36, (4), 300-316.
- Kent State University Libraries. (2012). *TRAILS: Tool for Real-Time Assessment of Information Literacy Skills*. Ανακτήθηκε 15 Οκτωβρίου, 2012, από <http://www.trails-9.org/>.
- King, L., (2009). *Information Literacy of Incoming Undergraduate Arts Students at the University of the Western Cape: Assessment of Competencies and Proficiencies*. Διδακτορική Διατριβή, University of the Western Cape.
- Kurbanoglou, S. (2003). Self-Efficacy: A Concept Closely Linked to Information Literacy and Lifelong Learning. *Journal of Documentation*. 59, (6), 635-646.
- Kurbanoglou, S., Akkoyunlu, B. & A. Umay (2006). Developing the Information Literacy Self-Efficacy Scale. *Journal of Documentation*. 62, (6), 730-743.
- Lau, J. (επιμ.) (2008). *Information Literacy: International Perspectives*. [χ.τ.]: K.G.Saur.
- Mole V, Chatzilia M, Paraskevopoulos K & Garoufallou E. (2013). Web-based IL in an academic library: the case of the Library of ATEI of Thessaloniki. *Elsevier's Procedia Social and Behavioral Sciences*. Προς δημοσίευση.

- Marty, P.F. (2006). Finding the Skills for Tomorrow: Information Literacy and Museum Information Professionals. *Museum Management and Curatorship*. 21, (4), 317-335.
- Marty, P.F. (2007). Museum Professionals and the Relevance of LIS Expertise. *Library & Information Science Research*. 29, (2), 252-276.
- Maughan, P.D. (2001). Assessing Information Literacy among Undergraduates: A Discussion of the Literature and the University of California-Berkeley Assessment Experience. *College and Research Libraries*. 72, (1), 71-85.
- Michel, S. (2001). What Do You Really Think? Assessing Student and Faculty Perspectives of a Web-Based Tutorial to Library Research. *College and Research Libraries*. 62, (4), 317-332.
- Mittermyer, D. & D. Quirion. (2003). *Information Literacy: Study of Incoming First-Year Undergraduates in Quebec*. Ανακτήθηκε 15 Οκτωβρίου, 2012, από <http://library.concordia.ca/services/users/faculty/infolit/infolit-crepuq.pdf>.
- Norlund, A. (2007). “When Anyone Can Publish Anything” – How to Evaluate Sources According to Textbooks For Different Educational Choices. *The Reading Matrix*. 7, (1), 85-98.
- O’Hanlon, N. (2002). Net knowledge: Performance of New College Students on an Internet Skills Proficiency Test. *The Internet and Higher Education*. 5, (1), 55-56.
- Owusu-Ansah, E. (2001). The academic library in the enterprise of colleges and universities: Toward a new paradigm. *The Journal of Academic Librarianship*. 27, (4), 282-294.
- Price, R., Becker, K., Clark, L. & S. Collins (2012). Embedding Information Literacy in a First-Year Business Undergraduate Course. *Studies in Higher Education*. 36, (6), 705-718.
- Raven, M. (2012). Bridging the Gap: Understanding the Differing Research Expectations of First-Year Students and Professors. *Evidence Based Library and Information Practice*. 7, (3), 4-31.
- Reece, G.J. (2007). Critical Thinking and Cognitive Transfer: Implications for the Development of Online Information Literacy Tutorials. *Research Strategies*. 20, (4), 482-493.
- Saunders, L. (2011). *Information Literacy as a Student Learning Outcome: The Perspective of Institutional Accreditation*. Santa Barbara: Libraries Unlimited.
- Saunders, L. (2012). Perspectives on Information Literacy as a Student Learning Outcome. *The Journal of Academic Librarianship*. 38, (4), 226-236.
- Snavely, L. (2008). Global Educational Goals, Technology and Information Literacy in Higher Education. *New Directions for Teaching and Learning*. 114, 35-46.
- Society of College, National and University Libraries. (2011). *The seven Pillars of Information Literacy*. Ανακτήθηκε 7 Νοεμβρίου, 2012, από http://www.sconul.ac.uk/groups/information_literacy/seven_pillars.html.

Soyle, C. (1994). *Information Literacy in an Information Society: A Concept for the Information Age*. Syracuse, NY: Clearing House on Information and Technology, Syracuse University.

Τσιμπόγλου, Φ. & Χ. Παπαθεοδώρου.(2000). Η Ενσωμάτωση των Υπηρεσιών Βιβλιοθήκης στην Εκπαιδευτική Διαδικασία : Αντικειμενικοί Παράγοντες, Υποκειμενικές Προϋποθέσεις και Πεδία Εφαρμογής. *9ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών*, Αθήνα, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Ανακτήθηκε 15 Δεκεμβρίου, 2012, από http://eprints.rclis.org/bitstream/10760/7133/1/tsimpoglou_9_psab_papatheodorou.pdf .

Timmers, C. & B. Veldkamp. (2011). Attention Paid to Feedback Provided by a Computer-Based Assessment for Learning on Information Literacy. *Computers and Education*. 56, (3), 923-930.

UNESCO. (20 Σεπτεμβρίου, 2003). *The Prague Declaration - "Towards an Information Literate Society"*. Ανακτήθηκε 7 Νοεμβρίου, 2012, από http://portal.unesco.org/pv_obj_cache/pv_obj_id_0106E60518A5E4524F2E44C80D3B09C654C80000/filename/PragueDeclaration.pdf.

Weetman DaCosta, J. (2010). Is There an Information Literacy Skills Gap to Be Bridged?: An Examination of Faculty Perceptions and Activities Relating to Information Literacy in the United States and England. *College & Research Libraries*. 71, (3), 203-222.

Wan G, (2011). How Academic Libraries Reach Users on Facebook . *College & Undergraduate Libraries* 18, (4), 3017-318.

Wo, Y.D. (2006). Self-Efficacy: Information Literacy and Lifelong Learning. *Journal of Library and Information Science*. 32, (1), 11-17.

8 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

8.1 Παράρτημα Α – Ερωτηματολόγιο Έρευνας

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ Α.Τ.Ε.Ι.Θ.

Α. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Σχολή:

ΣΤΕΦ ΣΤΕΓ ΣΕΥΠ ΣΔΟ ΣΤΕΤ-Δ

2. Τμήμα:

Ηλεκτρονικής

Πληροφορικής

Αυτοματισμού

Οχημάτων

Έργων Υποδομής

Φυτικής Παραγωγής

Ζωικής Παραγωγής

Αγροτικής Ανάπτυξης και Διοίκησης
Αγροτικών Επιχειρήσεων

Διατροφής

Τεχνολογίας Τροφίμων

Αισθητικής

Βρεφονηπιοκομίας

Τεχνολόγων Ιατρικών Εργαστηρίων

Μαιευτικής

Νοσηλευτικής

Φυσιοθεραπείας

Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων
Πληροφόρησης

Εμπορίας και Διαφήμισης

Λογιστικής

Τουριστικών Επιχειρήσεων

3. Φύλλο: Άνδρας Γυναίκα

Καθηγητής _____

Ηλικία _____

Εξάμηνο _____

Μάθημα _____

4. Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο;

1 έως 2 ώρες καθημερινά

2 έως 4 ώρες καθημερινά

4 ώρες και πάνω καθημερινά

4-5 φορές την εβδομάδα

1-2 φορές την εβδομάδα

1-2 φορές το μήνα

Λιγότερο

5. Για ποιο λόγο χρησιμοποιείτε το Διαδίκτυο; (Επιλέξτε όσα νομίζετε)

Ενημέρωση

Εκπαίδευση

Επικοινωνία (πχ Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο, chat)

Κοινωνικά Δίκτυα (π.χ. Facebook, twitter)

Ψυχαγωγία (πχ παιχνίδια, μουσική)

Άλλο. Αν ναι, παρακαλώ προσδιορίστε _____

6. Αξιολογήστε την ικανότητά σας στη χρήση του Διαδικτύου

Καθόλου καλή	Λίγο καλή	Μέτρια	Καλή	Πολύ καλή

7. Ποιο Φυλλομετρητή (webbrowser) χρησιμοποιείτε;

Internet Explorer

Mozilla Firefox.

Google Chrome

Opera

Άλλο. Αν ναι, παρακαλώ προσδιορίστε _____

7.α Γιατί επιλέγετε το συγκεκριμένο φυλλομετρητή;

8. Ποια μηχανή αναζήτησης χρησιμοποιείτε για την πλοήγησή σας στο Διαδίκτυο;

Bing

Google

Yahoo

Άλλο. Αν ναι, παρακαλώ προσδιορίστε _____

8.α Γιατί επιλέγετε τη συγκεκριμένη μηχανή αναζήτησης;

B. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

9. Πρωτογενής πηγή πληροφόρησης είναι:

ένα άρθρο επιστημονικού περιοδικού

μια βιβλιογραφία

μια συνέντευξη

ένα βιβλίο

Δε γνωρίζω

10. Ποιο από τα παρακάτω δεν ισχύει για τα επιστημονικά περιοδικά:

Τα επιστημονικά περιοδικά έχουν κριτές

Τα επιστημονικά περιοδικά πάντοτε περιλαμβάνουν επισκόπηση βιβλιογραφίας

Τα επιστημονικά περιοδικά χρησιμοποιούν επίσημη και τεχνική γλώσσα με εξειδικευμένο λεξιλόγιο

Τα επιστημονικά περιοδικά μπορούν να εντοπιστούν εύκολα μέσω Google

Δε γνωρίζω

11. Επιλέξτε την καταλληλότερη πηγή δημοσίευσης για να εντοπίσετε τις ημερομηνίες εγγραφής στο 20ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.
- Διαδίκτυο
 - Περιοδικό ποικίλης ύλης
 - Επιστημονικό περιοδικό
 - Heal-Link
 - Δε γνωρίζω
12. Οι τελεστές εγγύτητας χρησιμοποιούνται για να συνδυάσουν δυο ή περισσότερους όρους ή φράσεις αναζήτησης μεταξύ τους. Ποιοί από τους παρακάτω είναι τελεστές εγγύτητας;
- + - @
 - ΚΑΙ Η΄ ΟΧΙ
 - ΚΑΙ Η΄
 - ΝΑΙ ΟΧΙ ΚΑΙ
 - Δε γνωρίζω
13. Για να εντοπίσετε στον κατάλογο της Βιβλιοθήκης όλα τα τεκμήρια της Στέλλας Βοσνιάδου, θα κάνετε έρευνα στο πεδίο :
- του Τίτλου
 - του Εκδότη
 - του Συγγραφέα
 - του Θέματος
 - Δε γνωρίζω
14. Σας έχει ανατεθεί εργασία με θέμα τη ζωή και το έργο του Καβάφη. Τι είδους έρευνα θα κάνατε στον κατάλογο της Βιβλιοθήκης;
- Στο πεδίο του Τίτλου
 - Στο πεδίο του Εκδότη
 - Στο πεδίο του Συγγραφέα
 - Στο πεδίο του Θέματος
 - Δε γνωρίζω
15. Ποιό από τα παρακάτω ορίζει σαφέστερα το Ιδρυματικό Καταθετήριο του ΑΤΕΙ-Θ «Εύρηκα!»;

Το «Εύρηκα!» είναι βάση δεδομένων, στην οποία ευρετηριάζονται τα περιεχόμενα 22 τίτλων ελληνικών περιοδικών εκδόσεων

Το «Εύρηκα!» περιλαμβάνει το πλήρες κείμενο πτυχιακών εργασιών των τμημάτων του Ιδρύματος, δημοσιευμένα άρθρα και έρευνες καθηγητών του ΑΤΕΙΘ

Το «Εύρηκα!» περιλαμβάνει βιβλία, περιοδικά, χάρτες, οπτικοακουστικό υλικό της βιβλιοθήκης του ΑΤΕΙΘ

Το «Εύρηκα!» παρέχει δυνατότητα πρόσβασης, αναζήτησης και ανάκτησης του πλήρους κειμένου άρθρων από ξενόγλωσσα επιστημονικά περιοδικά

Δε γνωρίζω

16. Ποιό από τα παρακάτω δεν ισχύει για τις λίστες συζητήσεων:

Οι λίστες συζητήσεων περιλαμβάνουν και blogs

Οι λίστες συζητήσεων περιλαμβάνουν μηνύματα σε ένα συγκεκριμένο θεματικό πεδίο

Οι λίστες συζητήσεων είναι χώροι ανταλλαγής δημόσιων μηνυμάτων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Οι λίστες συζητήσεων επιτηρούνται από διαχειριστή

Δε γνωρίζω

17. Ποιό από τα παρακάτω ισχύει για τις Μετα-μηχανές αναζήτησης, όπως η Dogpile;

Μια Μετα-μηχανή αναζήτησης ψάχνει σε όλο το Διαδίκτυο

Τα αποτελέσματα από μια Μετα-μηχανή αναζήτησης είναι πιο αξιόπιστα από τα αποτελέσματα που προέρχονται από μια απλή μηχανή

Μια Μετα-μηχανή αναζήτησης εκτελεί για λογαριασμό του χρήστη την αναζήτηση σε πολλές μηχανές ταυτόχρονα

Μια Μετα-μηχανή αναζήτησης είναι καλύτερη από μια απλή μηχανή

Δε γνωρίζω

18. Ποιό από τα παρακάτω δεν ισχύει για το Google:

Παρέχει δυνατότητα έρευνας με λογικούς τελεστές (+, -, OR)

Είναι η πιο δημοφιλής μηχανή αναζήτησης

Είναι ιδανική πηγή για επιστημονική πληροφόρηση

Η επιλογή «Αισθάνομαι τυχερός» οδηγεί στο πρώτο κατά σειρά αποτέλεσμα της λίστας αποτελεσμάτων

Δε γνωρίζω

19. Ποιο από τα παρακάτω δεν ισχύει για τον Google μελετητή (Googlescholar);
- Περιλαμβάνει άρθρα επιστημονικών περιοδικών, περιλήψεις άρθρων, βιβλία, διατριβές από ακαδημαϊκούς εκδότες, πανεπιστήμια, ακαδημαϊκούς οργανισμούς κλπ
 - Παρέχει δυνατότητα εύρεσης πλήρους κειμένου
 - Η ιεράρχηση των αποτελεσμάτων γίνεται σύμφωνα με τη διαθεσιμότητα σε πλήρες κείμενο και τη συχνότητα των βιβλιογραφικών αναφορών.
 - Περιλαμβάνει εικόνες, βίντεο, φωτογραφίες και οπτικοακουστικό υλικό
 - Δε γνωρίζω
20. Πιστεύετε ότι μπορείτε να δημοσιεύσετε πληροφορίες στο Διαδίκτυο;
- ΝΑΙ ΟΧΙ
21. Τι είδους οργανισμός σχετίζεται με τα URL που έχουν κατάληξη .org, όπως π.χ. <http://www.wto.org/> ;
- Εμπορικός** οργανισμός
 - Ακαδημαϊκός** οργανισμός
 - Μη κερδοσκοπικός- μη κυβερνητικός** Οργανισμός
 - Κυβερνητικός** οργανισμός
 - Δε γνωρίζω
22. Ποιο από τα παρακάτω κριτήρια δεν πρέπει να τεθεί κατά την αξιολόγηση ενός βιβλίου;
- Είναι αξιόπιστος ο συγγραφέας; Έχει την ανάλογη ειδικότητα ώστε να δικαιολογείται η ενασχόλησή του με το συγκεκριμένο θέμα;
 - Παρουσιάζει ο συγγραφέας πολύπλευρα και αντικειμενικά το θέμα;
 - Είναι τεκμηριωμένο το περιεχόμενο του βιβλίου με σχετική βιβλιογραφία;
 - Είναι ικανοποιητικός ο αριθμός των σελίδων;
 - Δε γνωρίζω
23. Ποιό από τα παρακάτω δεν αποτελεί θετικό κριτήριο αξιολόγησης για μια ιστοσελίδα στο Διαδίκτυο;
- Ημερομηνία δημιουργίας και ανανέωσης της ιστοσελίδας
 - Αναφορά του δημιουργού της ιστοσελίδας και του υπεύθυνου για το περιεχόμενο της
 - Ύπαρξη στοιχείων επικοινωνίας με το συγγραφέα

- Ύπαρξη διαφημίσεων στην ιστοσελίδα
- Δε γνωρίζω
24. Συντάσσετε το κείμενο μιας εργασίας σας, το οποίο καλείστε να παρουσιάσετε. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις θα επιλέγατε για το κείμενο που θα παραδώσετε;
- «Από σχετικές έρευνες προκύπτει ότι...»
- «Σχετικές έρευνες μας δείχνουν ότι...»
- «Έχω εντοπίσει σχετικές έρευνες, από τις οποίες προκύπτει ότι...»
- «Έχω εντοπίσει σχετικές έρευνες, οι οποίες μας δείχνουν ότι...»
- Δε γνωρίζω
25. *«Η έρευνα κάλυψε την χρονική περίοδο 1983-2000. Βρέθηκαν συνολικά 331 άρθρα που αναφέρονταν στο πρόβλημα της οσφυαλγίας, στην Αγγλική και σε άλλες γλώσσες. Από τα 86 άρθρα που ήταν δημοσιευμένα στην Αγγλική γλώσσα, οι ερευνητές είχαν πρόσβαση στα 61, από τα οποία μόνο τα 30 είχαν άμεση σχέση με το θέμα της έρευνας.»*
- Σε ποιο τμήμα μιας επιστημονικής εργασίας ενδέχεται να περιλαμβάνεται η παραπάνω πρόταση;
- Στη μεθοδολογία.
- Στο παράρτημα
- Στη βιβλιογραφική ανασκόπηση
- Στα συμπεράσματα
- Δε γνωρίζω
26. Ο Zietlow (2007) αναφέρει ότι *«ισολογισμός είναι η λογιστική κατάσταση μιας επιχείρησης ή ενός οργανισμού και αποτυπώνει τις ενέργειες και τα κεφάλαιά του, καθώς και τον τρόπο χρηματοδότησής τους, σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή.»*
- Η παραπάνω πρόταση εμφανίζεται σε εισαγωγικά γιατί:
- μεταφέρονται στην εργασία λόγια καταξιωμένου συγγραφέα
- όλα τα συμπεράσματα προκύπτουν από βιβλιογραφικές πηγές και πρέπει να εμφανίζονται σε εισαγωγικά
- μεταφέρονται στο κείμενο της εργασίας αυτούσια τα λόγια του συγγραφέα
- ο συγγραφέας κάνει αναφορά σε προηγούμενη εργασία του το 2007
- Δε γνωρίζω

27. Η βιβλιογραφική αναφορά «Scales J and Lindsay EB (2005) Qualitative assessment of student attitudes toward information literacy. *Portal: Libraries and the Academy* 5(4): 513–526» προέρχεται από:

- άρθρο περιοδικού
- βιβλίο
- άρθρο εφημερίδας
- άρθρο στο Διαδίκτυο
- κεφάλαιο βιβλίου
- Δε γνωρίζω

28. Τα Harvard, MLA και APA είναι:

- πρότυπα σύνταξης βιβλιογραφικών παραπομπών.
- πανεπιστήμια των ΗΠΑ.
- περιοδικά που δημοσιεύουν έγκυρα επιστημονικά άρθρα.
- διεθνείς αρχές προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων συγγραφής
- Δε γνωρίζω

29. Η μορφοποίηση του κειμένου κάποιας εργασίας:

- ακολουθεί συγκεκριμένους κανόνες, οι οποίοι εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις σε όλες τις εργασίες και σε όλα τα εκπαιδευτικά ιδρύματα.
- δεν ακολουθεί κανόνες, είναι στην κρίση του κάθε φοιτητή να επιλέξει διαφορετική μορφοποίηση ανάλογα με το περιεχόμενο και την έκταση της εργασίας του.
- είναι απαραίτητη μόνο αν η εργασία πρόκειται να δημοσιευτεί σε κάποιο περιοδικό ή σε πρακτικά συνεδρίου.
- θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τους εκάστοτε κανόνες μορφοποίησης, όπως τους ορίζει π.χ. ο φορέας, το ίδρυμα, ο καθηγητής κτλ. που αναθέτει την εργασία.
- Δε γνωρίζω

30. Αισθάνεστε ικανός/η για να:

	Συμφωνώ πλήρως	Συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ / ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ πλήρως
1. Προσδιορίσετε την πληροφοριακή σας ανάγκη					
2. Χρησιμοποιήσετε τους τελεστές εγγύτητας					

3. Χρησιμοποιήσετε διαφορετικά ήδη πηγών δημοσίευσης (βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες, πηγές στο Διαδίκτυο κλπ)					
4. Εντοπίσετε βιβλιογραφία για την εργασία σας					
5. Χρησιμοποιήσετε τον κατάλογο της βιβλιοθήκης					
6. Χρησιμοποιήσετε τα Ηλεκτρονικά Περιοδικά της Heal-link					
7. Χρησιμοποιήσετε το Ιδρυματικό Καταθετήριο «Εύρηκα!»					
8. Χρησιμοποιήσετε τις Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης					
9. Χρησιμοποιήσετε εργαλεία του Διαδικτύου (μηχανές αναζήτησης, λίστες συζητήσεων κλπ)					
10. Αξιολογήστε ιστοσελίδες που εντοπίζετε στο Διαδίκτυο					
11. Διαχωρίσετε τα επιστημονικά περιοδικά από τα περιοδικά ποικίλης ύλης					
12. Γράψετε μια επιστημονική εργασία					
13. Παρουσιάσετε την εργασία σας					
14. Συντάξετε μια βιβλιογραφία					
15. Κατανοείτε ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας και λογοκλοπής					

8.2 Παράρτημα Β – Ερωτηματολόγια Συνεντεύξεων

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ

Α. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

1. Πιστεύετε ότι οι φοιτητές που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα που διδάσκετε είναι εξοικειωμένοι με τις τεχνικές και τα εργαλεία αναζήτησης επιστημονικών πηγών πληροφόρησης;
2. Πιστεύετε ότι χρησιμοποιούν το Google για την εύρεση πληροφοριών για τις εργασίες που τους ανατίθενται;
3. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι είναι σε θέση να αξιολογήσουν τις πληροφορίες που εντοπίζουν στο Διαδίκτυο;
4. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι είναι σε θέση να συντάξουν μια επιστημονική εργασία στα πλαίσια των απαιτήσεων των μαθημάτων τους;
5. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι κατανοούν ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας και λογοκλοπής; Είναι σε θέση να συντάξουν βιβλιογραφία και βιβλιογραφικές παραπομπές για τις εργασίες που τους ανατίθενται;
6. Πιστεύετε ότι το χαμηλό επίπεδο των φοιτητών (σχετικά με την εύρεση βιβλιογραφίας, την αξιολόγηση των πληροφοριών που εντοπίζουν στο Διαδίκτυο και τη σύνταξη μιας επιστημονικής εργασίας) οφείλεται περισσότερο στην έλλειψη κινήτρων, χρόνου, δυσκολίας πρόσβασης σε επιστημονικές πηγές από το σπίτι (σύνδεση VPN) ή σε έλλειψη ικανοτήτων (ΠΓ) για έρευνα, αξιολόγηση και κριτική σκέψη;
7. Ποιο εξάμηνο θεωρείτε καταλληλότερο για να παρακολουθήσουν οι φοιτητές το σεμινάριο βιβλιοθήκης; Γιατί;
8. Πιστεύετε ότι το σεμινάριο βιβλιοθήκης θα πρέπει να ενσωματωθεί σε συγκεκριμένο μάθημα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος;

Β. ΦΟΙΤΗΤΕΣ

1. Όσον αφορά στις εργασίες που σου ανατίθενται στα πλαίσια των μαθημάτων σου, ποιο στάδιο πιστεύεις ότι σε δυσκολεύει περισσότερο; Θα σου αναφέρω 5 στάδια: (1) Η αρχή, όταν πρέπει να επιλέξεις θέμα και να το συμφωνήσεις με τον καθηγητή σου; (2) η διαδικασία που απαιτείται για να εντοπίσεις τις πληροφορίες και τη βιβλιογραφία; (3) πως θα ξεκαθαρίσεις και θα αξιολογήσεις τις πληροφορίες που εντόπισες; Εάν δηλαδή είναι κατάλληλες για την εργασία σου; (4) πώς θα δομήσεις την εργασία σου; Πχ τι θα περιλαμβάνει ο πρόλογος, η εισαγωγή, τι είναι η βιβλιογραφική ανασκόπηση και αν χρειάζεται κλπ ; ή (5) πώς θα γράψεις τη βιβλιογραφία σου στο τέλος και τις βιβλιογραφικές παραπομπές;

2. Σε ποió βαθμό χρησιμοποιείς το Google για να εντοπίσεις πληροφορίες για τις εργασίες που σου ανατίθενται;
3. Πιστεύεις ως το σεμινάριο βιβλιοθήκης είναι καλύτερα να γίνεται στα πρώτα ή στα τελευταία εξάμηνα; Γιατί;
4. Πιστεύεις πως το σεμινάριο βιβλιοθήκης θα έπρεπε να είναι ενσωματωμένο σε συγκεκριμένο μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος;

9. Ευχαριστίες

Ολοκληρώνοντας τη συγγραφή της εργασίας θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερω την επιβλέπουσα καθηγήτρια κ. Στέλλα Συλαίου, για την άψογη συνεργασία και την καθοδήγηση καθ' όλη τη διάρκεια συγγραφής, αλλά κυρίως για την εμπιστοσύνη που μου έδειξε.

Επίσης, δε θα μπορούσα να μην ευχαριστήσω τους καθηγητές και φοιτητές του ΑΤΕΙΘ που συμμετείχαν στην έρευνα καθώς και την οικογένειά μου για την ηθική υποστήριξη που πάντα μου προσφέρει.

«Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1988 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον».